

**Täiskasvanute hingamispäevakooli
õppetükid
aprill mai juuni
2011**

**ARMURÜÜ:
KEHAKATTE SÜMBOO-
LIKA PIIBLIS**

ABSG meeskond

nimi

aadress

telefon

**Seitsmend Päeva Adventistide Koguduste
Eesti Liidu hingamispäevakooli osakond
2011**

Originaali tiitel:

ABSG team

Garments of Grace: Clothing Imagery in the Bible

ABSG meeskond

Armurüü: kehakatte sümbolika Piiblis

Tõlge: AKEL 2011

Tõlkijad: Mall Kaaver ja Avernoika Beekmann

Toimetaja: Andres Ploompuu

Kaas: Indrek Ploompuu

Küljendus: Kalju Johanson

Asjad, mis on enam kui nad ise

Me oleme sümbolitega ümbritsetud. Meie keel (järelkult ka meie mõtted) on sümbolid, mis tähistavad tinglikult asju, mis on suuremad kui nad ise. Tähed sõnas „koer” ei ole koer ise, pole ju üldse koer. Need tähed on sümboliks, mis trükimustaga paberile kantakse; see sõna koosneb tähtedest, väljautlemisel häälikutest, kuid (pole oluline, kuidas see on moodustatud) ei saa see kunagi olla see, mida märgistab. Igas keeles ja kirjaviisis tähistab sõna „koer” midagi endast suuremat.

Keel, kultuur, ühiskond, poliitika – teatud määral iga asi jõuab meieni läbi sümbolite: lipud, kujutised, pildid, loosungid, idioomid [keelelised isikupärased väljendused], kunst, luule, skulptuur, tants, arhitektuur, rituaal ja tava, kusjuures erinevates kohtades nende tähendus sageli erineb. Nii paljud asjad tähendavad palju rohkemat kui nad iseenesest on.

Võibolla on ka Piibel sellepärast sümbolite keeles. 1Ms 2. peatükis tegi Jumal seitsmenda päeva kõige selle sümboliks, mis toimus enne, kuuel loomispäeval. Inimsoole antud esimene evangeeliumi töotus, töotus lunastusest, avaldati sümbolites: seeme, pea, kand (1Ms 3:15) – kõik see osutab palju suuremale tegelikkusele kui seda on seemned, pead ja kannad. Ka siis, kui Issand ütles mõrvar Kainile: „Sinu venna vere hääl kisendab maa pealt minu poole” (1Ms 4:10), rääkis Ta sümbolites.

Läbi kogu Piibli esinevad sümbolid, see tähendab, tinglikud tähistajad, millega asendatakse kedagi/midagi ja mõisteid, mis on palju enam kui sümbol ise: vikerkaar pärast veeuputust (1Ms 9:13), Joosepi unenäod (1Ms 37:1-11), kolm inglit Ilmutuseraamatu 14. peatükis (Ilm 14:6-12), kogu pühamuteenistus vana lepingu ajajärgul (Hb 9), Issanda pühaõhtusöömaaja leib ja viin (Mk 14:22-25). Kõik need osutavad nende taga olevale tegelikkusele ja tõdedele.

Seitsmenda päeva adventistidena oleme me muidugi tuttavad Taanieli raamatu prohvetliku sümboolikaga: tiibadega lõvi (Tn 7:4), raudhammastega

metsaline (Tn 7:7), üks sikk, kes tuli „ilma et ta oleks puudutanud maad” (Tn 8:5), rauast ja savist labajalgadega kuju (Tn 2:33). Taas on need kujundid kõik palju suuremast tõelisusest.

Ka Piibli poeesias on võimas kujundlikkus: „Kes on mõõtnud pihuga vee? Või määranud vaksaga taeva? Või kogunud vakaga maa põrmu? Või vaagunud margapuuga mäed ja kaalukaussidega künkad?” (Js 40:12). Või midagi nii lihtsat nagu see: „Õigel ajal räägitud sõnad on otsekui kuldõunad hõbevaagnail” (Õp 25:11).

Ja Jeesuse poolt räägitud tähendamissõnad? Kadunud lammas (Lk 15:1-6), põrgus põlev rikas mees (Lk 16:22-31), kuninglik pulmapidu (Mt 22:1-13) ja kümme neitsit (Mt 25:1-13) on väga kujundlikud, mis annavad tinglikult edasi käsitlusi, millel oma põhiolemuselt on vähe või pole üldse oma kujundiga tegemist. (Kristus tuli andma igavest elu langenud inimesoole, mitte aga otsima kadumaläinud kariloomi.)

Käesoleva veerandaasta õppetükid keskenduvad vaid ühele piibellik-st sümboolika liikidest: kehakatte sümboolika. (Avaldame erilist tänu Myrna Tetz’ile selle mõtte eest. Myrna, kes on nüüd pensionil, oli *Adventist Review* tegevtoimetaja.) Võtame vaatluse alla riideesemed, mida inimesed Piiblis kandsid, ja selle, mida selline riietus tegelikult tähendas, milliseid tõdesid see sümboliseeris, millisele suurele tõelisusele osutas ja mida võime sellest õppida. Lutsiferi luulelistest kaunistustest taevas kuni meie armetute oma õiguse räbalateni; loomanahast üripidest, mille Aadam ja Eeva said, kuni Jesaja raamatus mainitud „säravate riieteni” – Piibel kasutab riideid ja riietumist selleks, et anda edasi tõdesid patu, uhkuse, õiguse, lunastuse, õigeksmõistmise, ülestõusmise ja Kristuselt saadava igavese elu kohta.

Ehkki meie riietus ei ole meie ise, võib riietus öelda palju selle kohta, kes me oleme; selles mõttes võib riietus kogu oma kujundlikkusega osutada millelegi palju enamale.

1. õppetükk: 26. märts – 1. aprill

Taevasest kangast rüü

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Js 64; Rm 3:21-31, 4:1-7, 6:1-13; Fl 3:3-16.

Meelespeetav kirjakoht: „Õndsad on need, kelle ülekohus on andeks antud ja kelle patud on kinni kaetud” (Rm 4:7).

„Kristus on patuse asemik ja käendaja. Tema on olnud sõnakuulelik käsule (mida aga pole olnud patune), selleks et patune usuks Temasse ja kasvaks Temasse kõigis asjus inimese vaimse täissuuruseni Kristuses Jeesuses, ning oleks selliselt terviklik Temas. Kristus on teinud lepituse patu eest ning on kandnud patu kogu teotust, häbi ja karistust; ja ühtlasi sellega, et Ta kandis patukoorma, on Ta toonud esile igavese õiguse, nii et uskuja on Jumala ees plekitu. Saabub aeg, mil küsitakse: „Kes saab midagi süüks panna Jumalast valitule?” ja vastus on: „Kristus on see, kes suri, ja kes on jälle üles tõusnud.” Tema, kel on plekitu õiguserüü, kootud taevasest kangast, milles pole lõngagi, mida patune inimkond saaks omaks pidada, on Jumala paremal käel, et riietada Teda uskuvad inimlapsed Tema õiguse täiuslikku rüüsse. Neil, kes saavad astuda Jumala riiki, ei ole mitte midagi, millest endas kiidelda; tänu ja austus kuuluvad kõik Jumalale, lunastuse andjale.” – Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 6. detsember 1894. Märkad sümboolikat: õiguserüü, plekitu õiguserüü, „kootud taevasest kangast” ja „pole lõngagi, mida patune inimkond saaks omaks pidada”. Missugune imepärane kujund Jeesuse õigusest, õigusest, mis katab igäiht ja kõiki neid, kes lõpuks saavad Tema kuningriiki.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. aprilliks.

Pühapäev, 27. märts

Pilk peeglisse

Kolm politseiautot piirasid sisse ühe naise, kes juhtis autot, ning sundisid teda teeserval peatuma. Politseikomissarid liginesid autole laskevalmis relvadega. Naine tõstis autost väljudes kohkunult käed üles.

„Mida ma tegin?” küsis ta hirmust värisedes.

Politseinikud palusid näidata tal ette load, mõne minuti pärast pinge lahtus ning püstolid läksid püstolitaskutesse tagasi.

„Palun, mis lahti on?” küsis naine. „Miks te mind kinni pidasite?”

„No asi on selles,” selgitas üks politseinik, „et nägime teid sõitmas nagu hullunud inimene ja tegemas teistele juhtidele nõmedaid þeste.”

„Sellepärast pidasite mind laskevalmis relvadega kinni?”

„Ei, proua,” vastas politseinik, „käitusime vastavalt sellepärast, et nägime teie auto kaitseraual klepsu kristliku sümboolikaga ning arvasime, et auto on varastatud.”

See (tuleb tunnistada et) rumal lugu illustreerib kurba tõsiasja: kaugeltki mitte kõik kristlased või kes end kristlaseks nimetavad, pole elanud nende kõrgete väärtuste vääriliselt, milleks nende usk neid üles kutsub. Mõnel läheb paremini kui teisel, kuid meil kõigil jääb väga palju vajaka. Kes on see kristlane, kes näeb peeglisse vaadates seal nägu, kust peegeldub täiuslikult Jeesuse iseloom? Kes on see kristlane, olgu ta nii ustav kuitahes, kes võib peeglisse vaadates väita, et temal on mingitki õigust? Kes on see kristlane, kes poleks peeglisse vaadates kohkunud sellest, mida ta teab peituvat välispinna all?

Loe Jesaja 64. peatükki. Millist sõnumit see kuulutab? Millise rüü sümboolikat kasutatakse siin inimese õiguse kirjeldamiseks, ja mida see tähendab? Milline lootus on selles peatükis ka toodud?

Väljend „määrdund rii” tähendab kuupuhastusverega plekitatud rõivast. Millise võimsama kujundiga võiks Piibel veel kirjeldada inimese õiguse olemust pärast pattulangemist? Apostel Paulus võtab sama teema käsile roomlastele kirjutatud kirja 3. peatükis, kus ta teeb selgeks, et Jumala ees on nii juudid kui mittejuudid samas olukorras: patused, kes vajavad jumalikku armu. Jesaja 64. peatükki võib pidada roomlastele kirjutatud kirja 3. peatüki eelkäijaks Vanas Testamendis, mis osutab meie dilemmale kui patustele, jättes meid siiski mitte ilma lootuseta.

Millal sa viimati endasse sügavalt vaatasid – oma mõtetele, oma sisimatele ajenditele ja oma igatsustele? Mida sa nägid? Kui hirmutav see oli? Mis on su ainus lootus? _____

Emaspäev, 28. märts

Minu arvele pandud õigus

Kahtlemata näeb aus kristlane, kes endaga tõtt vaatab – just kõrvutata Jumala õigusega, eriti sellisena nagu see avaldus Kristuses – midagi küllaltki hirmutavat. Pole kuigi palju sellist, millega ennast Jumalale soovitada, kas pole? Tõsiasi on, et polegi mitte midagi, pole muud, kui „määrduvad riie”.

Mis on siis see lootus, mis meil on? Tegelikult väga suur lootus, ning selle kohta kasutatav teoloogiline termin on *minu arvele pandud õigus*. Mida see tähendab? Lihtsalt öeldes on see täiuslik Jeesuse õigus, õigus, mis „on kootud taevases kangast” ning tagatakse meile usu kaudu. „Minu arvele pandud õigus” tähendab Tema patutu elu panemist meie patuse elu asemele. See omistatakse meile meist mitte tulenevalt ja see katab meid täielikult. Jumala silmis nähakse meid nii nagu me poleks kunagi pattu teinud, nii nagu oleksime Jumala korraldustele olnud alati sõnakuulelikud, nii nagu oleksime sama pühad ja õiged nagu on Jeesus.

Loe Rm 4:1-7. Kuidas näitlikustab (illustreerib) minu arvele pandud õigust Aabrahami usaldus Jumalasse? _____

Paulus ütles Rm 4:2, et juhul, kui Aabraham oleks õigeks mõistetud tegudest, võinuks ta kiidelda. Aabraham aga uskus Jumalat ja selle tõttu omistati talle õigus. Jeesus kutsub meid tulema Tema juurde lihtsas usus, patustena nagu me oleme, ning Tema varustab meid Tema täiuslikkuse rüüga, täiusliku õigusega, mille Ta kodus oma eluga siin inimesena olles. Seda tuntakse „minu arvele pandud õigusena”, „mulle omistatud õigusena” ja see on ainus lahendus kimbatusesele, mida nii piltlikult kujutavad Js 64 ja Rm 3.

Kujuta seda ette selliselt: Jeesus riietab meid lahti meie vanast plekilisest rüüst, meie määrduvad riietest, ja paneb meile selga Tema täiusliku õiguse rüü, Tema täiusliku pühaduse, Tema täiusliku käsupidamise. Ta riietab sind sellega ja sosistab siis sulle kõrva: „Nüüd oled sa täiuslik. Ma olen andnud sulle minu täiuslikkuse. Palun, kannata seda rüüd ja ära lase sellel seljast libiseda.”

Mis on olnud suurim kingitus, mida keegi sulle kunagi andnud on? Kuidas sa sellist kinki saades ennast tundsid, eriti, kui sa polnud midagi teinud, et seda pälvida? Kuipalju tänulikumad peaksime olema siis kingituse eest, mille Jeesus meile ulatab – Jeesuse õiguse pärast? _____

Teisipäev, 29. märts

Ilma käsuta

Jutlustaja seisis koguduse ees ja teatas: „Jeesus Kristus on muutnud mu elu. Ma olen täiesti uus ja erinev sellest, kes ma enne olin.

Olen olnud kristlane küll 25 aastat, kuid kui tuleb esitada ainult üks tõde, mida mu kogemus mulle on õpetanud – kogemus, mida on läbi uuritud ja võrreldud Jumala Sõnaga – siis on selleks järgmine tõde: kui ma lõpuks siiski saan päästetud, kui ma tõepoolest „lõpuni vastu pean” nagu Jeesus ütles ja ma pääsen Jumala igavesse riiki, siis ei ole minus kahtlust, et kõik on ainult sellepärast, et ma olen kaetud Kristuse õiguse rüüga, õigusega, mis on kootud taevasest kangast ja mis katab mind täielikult. Ma võin võita pattu ning Jumala armust on mul olnud palju võite; ma võin võita iseloomuvigu ning Jumala armust on mul võite; ma võin õppida armastama igasuguseid inimesi, isegi oma vaenlasi, ja Jumala armu läbi ma seda õpin.

Kõige selle juures aga tean ma, et kõik see on kaugel küllaldaselt hea olemisest. Kui ma ei ole kaetud Jeesuse õigusega, õigusega, mis omistatakse mulle usu kaudu, lahus minu kuulekusest käsule, siis 1000 aasta lõpul võid sina seista püha linna müüril ja lehvitada mulle alla, sest ma tean, et ma ei ole seal koos sinuga. Ma *ei saa* seal koos sinuga olla.”

Loe Rm 3:21-31. Mida ütleb siin Paulus, ja kuidas peegeldab nendes salmides esitatud mõttekäik seda, mida ülalolevas lõigus ütles jutlustaja? _____

Ehkki Paulus pöördub konkreetse teemaga konkreetse inimrühma poole, on tema kõneaine kohane igaihele, nii juudile kui ka mittejuudile. Meile, seitsmenda päeva adventistidele, kes me tänasel päeval usume Jumala käsu püsivusse, on see eriliselt tähtis. Õigus, mis meid päästab, õigus, mida me patustena vajame, et see meid kataks nagu rüü, on õigus, mille kohta on öeldud, et see on avalikuks saanud „ilma Seaduseta”. Teisisõnu, see on Jeesuse õigus, Tema elu õigus, õigus, mis toob meile „lunastuse...”, mis on Kristuses Jeesuses”. Lunastus on Temas, see leidub Temas, mitte meis ega meie käsupidamises, ning see lunastus saab usu kaudu meie omaks.

Milline on olnud sinu käsupidamise kogemus? Oled sa kunagi tundnud, et sinu parimad püüdlused olla kuulekas, tegid sind Jumala ees õigeks? Millised järeldused su vastusest tulenevad? Võta oma vastus hingamispäeval klassi kaasa ja kaitse oma seisukohta.

Kolmapäev, 30. märts

Mida kannad, selline sa oled

Üks kirjanik kirjutas lühiloo kahest pisikelmist, kes plaanitsesid röövi. Kava kohaselt pidi üks kelm selga panema politseiniku vormiriietuse ning seisma selle koha ees, kus rööv pidi toime pandama. Sel moel, et tema seal viibis, pidid hajuma inimeste igasugused kahtlused, samal ajal pidi kaaslane relvaga ähvardades röövima. Lugu lõppes aga nii, et politseinikuks rietatud kaaslane vahistas ja vangistas oma kaaslase. Politsevormi kandes hakkas ta politseinikuna ka käituma!

See lugu sobib ilmestama meie teemat. Jah, usu kaudu kaetakse meid Kristuse õiguse rüüga, „Jumala õigusega”, nagu seda nimetatakse. Oleme nüüd sündinud uuesti ja meil on Kristuses uus elu. Pole kahtlustki, et meie elus kajastub nüüd rüü, mida kanname.

Kristuse õiguse rüüd kandes oleme võtnud 100protsendilise kohustuse lubada Temal tegutseda selleks, et Tema iseloomujooned saaksid meis ilmsiks. Oleme täielikult õigeks mõistetud armust – see on hetketöö –, ja samuti on meile antud jõud sõna kuulda, see tähendab, ajapikku sarnastuda ja vormuda – see on elutöö. Mida peaksime veel tahtma? „Ma suudan kõik tema läbi, kes teeb mind vägevaks” (Fl 4:13). Kindlasti tähendab see, juhul kui see ka mitte midagi muud ei tähendaks, jõudu kuuletuda Tema käskudele.

Loe Rm 6:1-13. Mida need salmid ütlevad selle kohta, millist elu tuleb meil elada nüüd, mil oleme kaetud, „rietatud”, Jeesuse õigusega? _____

Paulus väljendab siin väga selgelt radikaalset, elumuutvat toimet, mis avaldub kelleski, kes „on koos Temaga risti löödud”. Pane tähele, et siin kasutatakse „elu ja surma” sümboolikat; ei ole olemas keskteed. Meie vana isik, nendes määrduvad riides olev isik, on surnud; uus isik sünnib, see, kes on kaetud Jeesuse õigusega, õigusega, mis ilmneb selles, et me nüüd „võime käia uues elus”. See uus elu tähendab, et me ei lase enam patul eneses valitseda. Meile on antud palju töotusi võidust; küsimus on, kas me enda jaoks klammerdume nende töotuste külge?

Millised sinu elu valdkonnad teevad tegelikult avalikuks sinu kogemuse Jumalaga? Milliste valdkondadega sa heitled? Kuidas saad sa iga päev teha valiku: suren enesele ja elan meile pakutud uut elu Kristuses?

Neljapäev, 31. märts

Odav arm ja käsumeelsus

Läbi kogu Piibli rõhutavad inspireeritud kirjutajad vajadust olla sõnakuulelik. Mõelda, et see, mida ma teen, ei ole oluline, peasi, et Kristus elab mu südames, on eksiarvamus. Juhul, kui Kristus tõepoolest elab meie südames, järgnevad tingimata head teod. Samas pole vähem saatuslik uskuda, et meid päästetakse meie enda sõnakuulelike tegude pärast.

Paulus kirjutas oma elust, kõigest, mida ta korda saatis enne Jeesusega kohtumist, ja oma sugupuust, väga mõjusa nimekirja; ta lõigati ümber kaheksandal päeval, ta oli Iisraeli järeltulija, ta oli variser, ta oli innukas, ja oma sõnade kohaselt laitmatu. Jutt siis käsumeelsusest. Pärast pöördumist nimetas ta Kristuse tundmisega võrreldes neid asju pühkmeks. Ta sai Kristuse õiguse rüü vastu võtmisega õiguse, ja tahtis muutuda selliseks nagu Tema.

Loe Fl 3:3-16. Kuidas väljendab Paulus siin suurt tõde lunastusest usu läbi ja mida tähendab see ühe päästetud inimese jaoks tema elus? _____

Peame hoidma lahus, teoloogilises mõttes, meie arvele pandud Kristuse õiguse – õiguse, mis meid õigeks mõistab – tegevusest, mida teeb Püha Väim meis meie muutmisel. Me ei tohi neid kunagi lahutada selles mõttes, mida tähendab olla kristlane. Meil peavad olema mõlemad. Omada esimest ilma omamata teist oleks sama nagu oleks mündil ainult üks külg. Sellist asja [ainult ühte külge] pole olemas.

Mõistmine, et sõnakuulmine tuleb annina, hoiab meid emba-kumba auku kukkumast: odava armu või käsumeelsuse auku. Esmalt hakkame me uskuma, et sõnakuulmine on tähtis, ja teiseks seda, et meie kuulekus ei ole teenekas, tasu pälviv, kuna me saame selle kingitusena. Me oleme käsule kuulekas olemiseks ja pühitsuse saamiseks Kristusest sama sõltuvad nagu me oleme Temast sõltuvad selleks, et saada Jumala ees õigeks mõistetud ja saada andeks. Jumal on tahtlik, kuid enam kui tahtlik – õhinaga, innukalt – meid õigeks mõistma, kuid vähe sellest: andma meile võit patu ja meie enda üle. Nii nagu ikka saab otsustavaks meie tahe: kui tahtlikud oleme meie ennast igal päeval Temale allutama, nii et me tunneksime „ära Teda ja Tema ülestõusmise väge ja Tema kannatuste osadust, saades Tema surma sarnaseks” (Fl 3:10).

Loe tänased salmid uuesti läbi. Kus sa näed inimese vaba tahte tegelikkust? Mida mõtleb Paulus, kui ta 16. salmis ütleb: „Sealt, kuhu oleme jõudnud, astugem edasi sama rada”? _____

Reede, 1. aprill

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Tunnistused kogudusele* 4. kd, lk-d 88 ja 89 peatükki „Läbikatsumisprotsess”; raamatust *Evangeeliumi teenrid* lk 161 lõiku „Õigus usu läbi”; raamatust *Tee Kristuse juurde* lk 49-55 peatükki „Usk ja Jumalast vastuvõtmine”.

„Käsk nõuab õiglust – õiglast elu ja täiuslikku iseloomu, kuid seda inimesel ei ole. Ta ei suuda täita Jumala püha käsu nõudeid. Kristus tuli maailma inimesena, elas püha elu ja arendas välja täiusliku iseloomu. Neid pakub Ta vaba annina kõigile, kes tahavad Teda vastu võtta. Jumal arvestab sellise inimese elu asemele Kristuse elu. Nii saab inimene Jumala halastuse tõttu andeks senitehtud patud. Kuid veel enam – Kristus varustab inimlapse Jumala iseloomujoontega. Ta kujundab inimese iseloomu jumaliku iseloomu sarnaseks, vaimuliku jõu ja ilu kantsiks. Nii täitub Kristusesse uskuva inimese elus käsu õigus. Jumal „on õige, ja teeb õigeks selle, kes on Jeesuse usust” Rm 3:26.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 762.

Küsimused aruteluks:

1. Loe veelkord hingamispäevases osas olevat Ellen G. White'i tsitaati. Kirjuta oma sõnadega ümber see, mida ta ütleb, ja võta hingamispäeval tundi kaasa. Kuulake ära üksteise sõnastused ja loe ka enda oma ette. Millised põhilised punktid esile tõusevad?

2. Arutage klassis vastust teisipäevase osa lõpus olevale küsimusele.

3. Kui saame kaetud Kristuse õigusega, siis meid, „kes me... vaatleme Issanda kirkust peegeldumas, muudetakse samasuguseks kujuks kirkusest kirkusesse” (vaata 2Kr 3:18). Kirjelda, mida tähendab „vaadelda Issanda kirkust peegeldumas”?

4. Aastad lähevad, kuid ikka on üks või teine koguduseliige heidelnud päästekindluse küsimusega. Kuidas peaksime mõistma: mida tähendab omada päästekindlust? Kust sellist kindlust ammutada? Kuidas aitab sümbolika õiguserüüst, mis on „kootud taevas” ilma ainsagi inimliku lõngata, mõista meil, kust tuleb meie kindlustunne? Kuidas võime teada, et me ei ole liialt enesekindlad siis, kui meil see veendumus on?

5. Miks on väga tähtis teoloogilises mõttes eristada see, mida Kristus on meie heaks teinud sellega, et Ta mõistab meid õigeks ja andestab meile hetkel, mil me usus seda palume, [eristada] sellest, mida Ta meis meie elu jooksul välja kujundab? Millised ohud kerkivad esile juhul, kui me neid kaht asja eredalt ei erista?

2. õppetükk: 2. - 8. aprill

Ülendatusest põrmu paisatud

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 1:1-3; Kl 1:16, 17; Hs 28:12-19; 5Ms 8:1-18; Js 14:12-14; 2Kr 11:14.

Meelespeetav kirjakoht: „Sa olid laitmatu oma teedel alates su loomispäevast, kuni sinus leiti ülekohut” (Hs 28:15).

Seekordne meelespeetav salm on üks sügavamõttelisemaid kogu ilmutuse raamatus. Esiplaanil seisavad kaks võtmesõna: *laitmatu* ja *ülekohut*, kusjuures viimane (*ülekohus*) on justkui esimesse (*laitmatusse*) kätketud. Mida see tähendab – eks seda, et selles mõttes: olla laitmatu, omada täiuslikkust – isegi taevas! – on sees võimalus teha ülekohut. Kuidas saanuks leida ülekohut olevuses, kes oli loodud „täiuslikuks”, ilma et „täiuslikkus” võimaldanuks seda? Ülekohut ei saa tõusta olevuses, kes on loodud täiuslikuks, juhul kui „täiuslik” olemine ei sisalda ülekohtu tegemise võimalikkust; selgub, et nii see oli.

Kõnealune salm näitab, et Jumala universumis on mõiste „täiuslik” koostisosaks vabadus, kõlbeline vabadus, suutlikkus valida õiget ja vale. Kuidas siis mitte, ja inimesed on ikka veel kõlbelised ja vabad? Üks ettevõtte võib olla suuteline looma tarkvara, mis blokeerib interneti kasutajatel pääsu pornograafia või õnnemängude või mõne muu kõlbeliselt laostava tegevuse veebilehele, kuid ikkagi ei nimeta keegi seda tarkvara ennast „kõlbeliseks” või „vabaks”.

Niisiis on meil olevus, Lutsifer, kes on nii kõrgel kohal, et isegi tema riietusele, tema kehakattele, on Pühakirjas pööratud erilist tähelepanu, ometi kuritarvitab ta talle antud vabadust ning langeb.

Mida saame me õppida tema traagilisest veast?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. aprilliks.

Pühapäev, 3. aprill

Kõige selle Looja, mis on loodud

Meie Jumal on Looja. Jh 1:1-3 teeb selgeks, et kõik, mis on loodud, see tähendab, kõik keda/mida kord olemas ei olnud, hakkas olemas olema ainult Issanda tegevuse kaudu.

Keegi küsis kord sellise küsimuse: „Miks on mittemiski asemel olemas miski?” Võibolla on see küsimus kõikide ial küsitavate küsimuste alusküsimus. Loe Jh 1:1-3. Kuidas vastavad need salmid kõnealusele küsimusele? _____

See mõte on huvitav ka selle teooria valguses, mida tuntakse Suure paugu teooriana, mis õpetab, et meie universum, selle asemel, et olla igavene (nagu paljud läbi aastatuhande uskused), hakkas tegelikult eksisteerima miljardeid aastaid tagasi. Jutt pole praegu sellest, kas see teooria on tõde või mitte, jutt on sellest, et paljud on näinud seda kui tõendust Jumalast, Loojast, sest vajati palju teadust, palju füüsikat ja palju matemaatilisi võrrandeid selleks, et Suure paugu teooriaga üldse esile tulla. Ehk nii nagu üks teadlane küsis: „Kes hingas tulesädeme võrranditesse?”

Me teame vastust, teame ju?

Teadlased arendavad nüüd ka mõtet, et universumis on olemas väga suured alad, mida me ei saa näha, et need on täidetud sellega, mida nimetatakse mustaks mateeriaks ja mustaks energiaks. See peaks meile ütleva, kui mitte midagi muud, siis seda, et meie vaateväli on väga piiratud kõige selle suhtes, mis seal tegelikult on.

Loe Kl 1:16, 17. Mida veel – ka keda veel – on Jumal loonud, mis, vähemalt enamjaolt ületab selle, mida me iga päev näha suudame? Milline õppetund joonistub siit selle kohta, kui alandlikud peaksime olema oma tegelike teadmiste koha pealt? _____

Märka neist salmidest sedagi, et kõik loodu pole mitte ainult Jumala poolt loodud, vaid need loodi kõik ka „Tema jaoks”. Mida see võiks tähendada? Kuidas seda mõista? Mida peaks meie jaoks tähendama teadmine, et ka meid loodi „tema jaoks”?

Esmaspäev, 4.aprill

Kaunis ja täiuslik olevus

Jumala poolt loodu hulgas, kõige hulgas, mida polnud kord olemas, kuid siis hakkas olemas olema, olid inglilhulgad. Inglilhulkade ülemaks oli Lutsiferi nime all tuntud loodud olevus, kelle allakäiku kirjeldab Hesekieli 28. peatükk Tüürose kuninga kujundi kaudu.

Loe Hs 28:12-19. Milliselt kirjeldatakse siin Lutsiferi? Millist kehakatet ta kandis ja mida võis see kujutada? _____

Jesaja 14:12 nimetab Lutsiferi „koidiku pojaks”; see annab aimu, kui kauniks Jumal ta langemata olukorras kujundas. Hesekiel 28:12 nimetab Jumal teda „eeskujulikkuse pitsirimärgiks”; sõna *pitsirimärk* võib tõlkida ka kui „näidis” ehk siis „Sina panid pitseri oma täielikule tööle” – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 4. kd, lk 675.

Lutsiferi tunti ka kui „helkjäs hommikutäht” või „koidutäht” (Js 14:12). Heebrea keeles on sõna *htleli* (üks särav) ja temaga samatähenduslikke sõnu kasutatud harilikult planeet Veenuse kohta, kui see ilmus hommikutähena esile võrratus säras.

Kujutle kellegi seljas rüüd, kehakatet, mis on tehtud kullaga ümbritsetud rubiinidest, teemanditest, topaasidest, berüllidest, oontüksitest, jaspistest, safiiridest, smaragdidest, krüsoliididest ja türkiisidest. Kui me ka püüaksime oma silme ette manada Lutsiferi kehakatte värve (punane, kollane, roheline, taevasinine, rohekassinine, oliivroheline), ei luba meie maine pilk iialgi imetleda taevaste kalliskividega ja kuninglikes värvides olevat rüüd nii nagu inglid seda suudavad. Taevase olevusena, keda oli ehitatud sellise hiilgusega ja taevahulkade kõrgeima ametikohaga, pidi Lutsiferil olema küll kõikide teiste inglite lugupidamine ja lembus. Inglid igatsesid teha seda, mida neil teha paluti. Nad peegeldasid oma Looja ilu ja tänasid Teda eesõiguse eest elada taevase kooskõla paradüüsis. Nende pidev tänulik olek nende Valmistaja suhtes innustas isekusetut armastust üksteise suhtes, ja niikaua, kui see oli nende ainus igatsus, elasid nad kestvas, mitte millegagi võrreldavas ja armastavas keskkonnas.

See taevane keskkond, kus valitses kooskõla, täiuslikkus, armastus ja Jumala ülirohke armastamine, on pilt, mida me inimolevustena väga ei suuda ette kujutada.

Kuidas saaksime me matkida taevase keskkonna kooskõla, täiuslikkust ja armastust oma kodus, töökohal ja koguduses? Arutlege erinevate asjade üle meie maises elus, mis suudaksid parimal viisil peegeldada meie Jumala aulisust ja Tema armastust.

Teisipäev, 5. aprill

Täiusliku olevuse langemine

Nii raske kui see meie piiratud reaalsustaju jaoks ka olla võib, pidi Lutsifer olema võrratu väljanägemisega olevus. Vaata veelkord tema kirjeldust Hesekieli 28. peatükis: tark, ilus, rüütatud kõiksuguste kalliskividega. Ta oli tõepoolest keegi!

Juhul, kui vaatleme Hs 28:13 hoolikamalt, märkame midagi huvitavat. Pärast seda, kui on räägitud nendest kalliskividest, mis ta keha katsid, ütleb salm: „... valmistatud su loomispäeval”. Lutsiferi kehakate, tema rüü kajastas lihtsalt tema ülendatud seisundit. Nii nagu me kogu selle veerandaasta jooksul vaatleme, võib rüü väljendada suuresti meie seisundit ja ametiastet. Niisiis, kui rüü millelegi vihjab, siis sellele, et Lutsifer oli kõrge ja armastatud olevus, keegi, kellel oli mõju ja võimu.

Loe Hs 28:17. Mis aitas – selle salmi järgi – kaasa Lutsiferi langusele? Millise tähtsa sõnumi peaksime siit leidma enda jaoks?

Kogu loo iroonia on selles, et oli siis Lutsiferi kehakate nii imepärane kui tahes, oli tema isik nii ilus kui tahes, oli ta siis nii tark kui tahes, kust see kõik pärines? Muidugi, see, kes Lutsifer oli, mida ta saavutas, milline imepärane „rüü” teda kattis, oli pärit üksnes Jumalalt. Veelkord, me tegeleme loodud olevusega: tema kehakate, tema ilu, tema tarkus olid kõik Jumala annid. Ilma Issandata ei oleks tal olnud midagi ja teda poleks olnud olemas. Ja ometi unustas olevus, kes elas Jumala sellises ligiduses, sellise tähtsa tõsiasja.

Loe 5Ms 8:1-18. Siin leidub põhimõtte, mis peegeldab Lutsiferiga juhtunut; milline see on? _____

Kui kerge on unustada just õitsengu ja heaolu aegadel seda, kui sõltuvad oleme kõigis asjus Issandast. Milliseid igapäevaseid ja praktilisi asju saame ette võtta selleks, et need aitaksid meil vältida langemast oma „kauni rüü” – oma tarkuse, oma edukuse, oma jõukuse või mis iganes – imetlemise lõksu, ning meeles pidada, kui sõltuvad me selles kõiges oleme oma Loojast?

Kolmapäev, 6. aprill

Tahe olla Jumal

„... sa olid otse jumalik olend, kes võis käia tuliste kivide keskel” (Hs 28:14).

Hesekiel kasutab kõnekujundit, mis esindab Jumala valitsuse asupaika ehk taevast ennast. Kuna Hesekiel kirjeldab Lutsiferi Jumala mäel [„ma panin sind pühale mäele”], väljendavad tema sõnad kõrget kohta, mille Jumal andis sellele loodud olevusele ja eesõigusi, mis sellega kaasnesid. Teistelgi kordadel Piiblis väljendub, et mäel olemise kogemus oli suure tähendusega. Näiteks tõusis Mooses mäele selleks, et kohtuda Jumalaga (2Ms 19:20) ning Jeesus ja Tema kolm jüngrit läksid kõrge mäe otsa, kus Jeesus koges muutmist (Mt 17:1, 2).

Prohvet Hesekiel kasutab väljendi „kes võis käia tuliste kivide keskel” (Hs 28:14) näol jälle sümboolikat, mille kaudu osutada Jumala juures olemisele. Issand avaldas ennast Moosesele, Aaronile ja teistele juhtidele sel moel: „... ja nad nägid Iisraeli Jumalat: tema jalge all oli nagu safiiridest tehtud põrand – otsekui taevas ise oma selguses” (2Ms 24:10).

Kõikidele eesõigustele vaatamata lubas Lutsifer siseneda valedel mõtetel ja lubas mõistusel hakata roiskuma; lubas mõtteid, mis viisid viimaks tegudeni, vastuhakuni ja laostumiseni.

Loe Js 14:12-14, veel üht kirjeldust Lutsiferi langemisest. Millistel põhimõtetel on siin oma osa, ja mida saame õppida neist oma kiusatuste ja võitluste keskel? _____

Vanad roomlased uskusid sageli, et siis, kui imperaator suri, sai temast jumalus; see selgitab ka Vespasianuse viimaseid sõnu enne surma: „Oh heldus, mõelda vaid, ma saan jumalaks.”

Kiusatus mängida Jumalat võib olla palju peenem kui enamik meist endale aru annab. Kui mõistame hukka teise inimese ajendeid, kui võtame endale eelisõigused, mis ei kuulu meile, kui soovime kontrollida teisi sobimatul moel, ek me siis püüa omal moel mängida Jumalat?

Peatu pisut neil peentel viisidel, kuidas me kõik võime olla ohus püüda asetada ennast Jumala rolli. Kuidas oled ehk sina sama asja teinud? Mis on tegelikult ainus ravim selle sageli väga peene, kuid ohtliku pettuse vastu?

Neljapäev, 7. aprill

Saatan Maa peal

**„Ja see ei ole ime, sest saatan ise moondab ennast valguse in-
liks” (2Kr 11:14).**

Nii nagu me kõik hästi teame, mõjutas Saatan langemine niihästi taevast kui ka Maad, ning tema langemine ja vastuhakk taevas avaldub siin maa peal selles, mida me nimetame „suureks võitluseks”. See on reaalne, see on kibe ja see hõlmab meid kõiki.

**Loe Ilm 12:7-12. Millest selles lõigus räägitakse ja millise hoia-
tuse – samal ajal ka lootuse – võime neist salmidest saada? _____**

Risti tõttu, ja selle tõttu, mida Jeesus meie heaks tegi, teame me õnneks nüüd, kuidas asi lõpeb. Kõikidele, kes riietatakse Kristuse täiuslikkuse rüüsse, kinnitatakse võitu. Siiski tegutseb Saatan hoolsalt selle nimel, et hoida nii paljusid kui võimalik saamast päästvat õigust, mis tagab neile koha igavikus.

**Loe veelkord 2Kr 11:14 ja pööra teraselt tähelepanu kaasteks-
tile, mispuhul Paulus need sõnad kirjutab. Millise olulise sõnumi
peaksime saama sellest lõigust endale? _____**

Saatan tegutseb mitmekülgselt, et meid petta, tõugata meid kaugemale päästvast suhtest Kristusega, ning ta ei kõhkle selle saavutamiseks kasutada ennast kristlasteks tunnistavaid kaasinimesi. On tõsi, et sageli võib just see olla tema mõjusaim võte.

Vaimulik oht varitseb meid kõikjal (1Pt 5:8). Meie kõigi jaoks on aga tähtis meeles pidada, et tegemist on võidetud vaenlasega: kurat on kaotaja, tema häving on kindel, tema valitsemine lõpeb. Ometi ei saa me ise temaga võideldes võita. Meie ainus lootus ja tugevus on Temas, kes on tema [kuradi] üle juba võidukas olnud – tähendab Jeesuses. Tema võit on meie võit niikaua, kui sellest enda jaoks usus ja kuulekuses kinni hoiaime.

Reede, 8. aprill

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Patriarhid ja prohvetid* peatükke „Miks lubati pattu?“, lk. 35-43 ja „Kogudusetelk ja selle teenistus“, lk 349; raamatust *Ajastute igatsus* peatükki „Elu valgus“, lk 464. Loe ka *Piibli kommentaari, SPA poolt välja antud*, 4. kd, lk. 675, 676.

„Siis, kui Saatan püüab Jumala rahvast katta mustusega ja neid hävitada, astub Kristus vahele. Kuigi nad on pattu teinud, on Kristus võtnud nende pattude süü oma hinge peale.“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 169.

„Patt sisenes maailma selle ühe ülejooksiku kaudu, kes seisis pühade inglite eesotsas. Mis tõi sellise tohutu muutuse, kuninglikust, lugupeetud isikust ärataganejaks saamise? Vastus on antud: „Su ilu tõttu läks su süda ülbeks, oma hiilguse pärast sa kaotasid tarkuse.“ Kui Issand ei oleks teinud katva keerubi nii kauniks, nii lähedaselt Tema kuju meenutavaks; kui Jumal ei oleks omistanud talle erilist austust; kui midagi oleks jäänud vajaka ilu ja võimu ja au anni juures, siis võinuks Saatanal olla mingit vabandust.“ – Ellen G. White, *The General Conference Daily Bulletin*, 2.märts, 1897.

Küsimused aruteluks:

1. Peatuge pisut kõlbluse ja vabaduse mõttel. Kas lahus vabadusest saab olla tõelist kõlblust? Kas teguviisid, mida loetakse „kõlbeliseks“ on tegelikult kõlbelised juhul, kui neid sunnitakse peale, juhul kui need ei lähtu vabast valikust? Arutlege.

2. Oluline pole see, mis Saatanal oli, sellest ei piisanud. Mil moel leiame ennast väljendamas sama hoiakut? Kuidas saame ennast peatada seda hävingusse viivat rada pidi edasi minemast?

3. Lugege klassis üle Ilm 12:7-12 ja arutlege, mida tähendavad need salmid selle valgel, kuidas meil tuleb oma elu elada; tähelepanu salmile 11: „Nemad on ta ära võitnud Talle vere läbi ning oma tunnistuse sõna läbi ega ole oma elu armastanud surmani.“

4. Peatuge pisut mõttel, kuidas saame meie teha ennast otsekui Jumalaks. Mida see tähendab? Kuidas võivad sellised jäljed meie elus ilmned ilma, et me isegi seda taibanuks?

5. Loe veelkord läbi esimene Ellen G. White'i tsitaat selle kohta, kuidas Kristus on võtnud meie süü enda peale. Mida see täpselt tähendab? Millise lootuse saame sellest töötusest enda jaoks? Mis juhtub nendega, kes keelduvad uskumast, et see töötus rakendub isiklikult nendegi jaoks?

3. õppetükk: 9. – 15. aprill

Süütuse rüü

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2 Tm 3:16, 17; Lk 21:36; 1Ms 2:20-25; 2:15-17; 3:6-11, 21.

Meelespeetav kirjakoht: „Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks” (1Ms 1:27).

Nagu oleme uurinud, ei piirdunud Lutsiferi langemine taevaga. Ta on toonud oma valed ja pettused ka maa peale. Hämmastav on seegi, kui edukalt on ta väänanud Jumala Sõna kõige ilmsemaid tõdesid ning on pannud miljonid uskuma nendele tõdedele vastupidist.

Näiteks on Moosese esimeses raamatus selgelt kirjas: inimesed on algusest peale olnud maapealse „toiduahela” tipus. Nad loodi, vahetult [ilma vaheastmeta], „Jumala näo järgi”. See „nägu” [Temast lähtumine] ei olnud midagi, mis oleks arenenud miljardite aastate jooksul looduslike protsesside käigus. Arenemisõpetus õpetab vastupidist: inimesed said alguse madalamast astmest (mikroobidena) ning järk-järgult, loodusliku valiku metsikus ja väljasuretavas protsessis küünitasi ennast toiduahela tippu. Vastandina sellele õpetab Pühakiri, et inimesed alustasid tipust, Jumala kuju sarnasuses, ning hakkasid patu tõttu pidevalt madalamale langema.

Käesoleval nädalal heidame pilgu, koos mõningase kehakatte sümbollikaga, mis esineb loomisloos, sellele, kuidas allakäik alguse sai ja milline on selle ainus lahendus.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. aprilliks.

Pühapäev, 10. aprill

Esimesed päevad

Vaata läbi 1Ms kaks esimest peatükki. Püüa ette kujutada, milline võis välja näha värskelt Looja kätest tulnud Maa, maailm, mida ei rikkunud patt. Millisel ilmsel moel erineb meie tänapäevane maailm sellest, mis oli tollal? _____

Aadam ja Eeva pandi keskkonda, mis ületab meie julgeimadki ettekujutused – oivaline kodu toredas aias, koos loomade ja teiste loodolevustega, nende lojaalsete sõpradega. Nad nautisid suurepäraseid vaatamänge, lõhnavaid lilli ning linde ja loomi, kellest paistis välja Jumala armastus ja kes suhtusid armastavalt üksteisesse. Nad ei soovinud ega vajanud midagi muud ja nad hoolitsesid aia eest nii nagu nende Valmistaja neid oli palunud. Kindlasti ootasid Adam ja Eeva oma Õpetaja külaskäike; siis jalutasid nad koos aias ja suhtlesid Temaaga aktiivselt. Nad teadsid, et Ta armastas neid ja nende armastus Tema vastu kasvas omakorda päev-päevalt.

Selline igapäevane igatsetud suhtlemine arendas ja kasvatas Aadama ja Eeva suhet oma Valmistaja ja Õpetajaga maailmas, kus ei tuntud pattu ega mandumist ja hävingut, mida patt alati kaasa toob. Kuidas võib meil olla sarnane suhe oma Loojaga, kuigi nüüd juba maailmas, mida on kaua rikkunud patt? Vaata 2Tm 3:16, 17; Lk 21:36; Mt 6:25-34; Jh 17:3. _____

Aadamal ja Eeval oli eesõigus suhelda Issandaga silmast-silma, mida meie praegu ei oma. Siiski on meil eesõigus elada oma elu pidevas ühenduses sama Jumalaga, kellega koos elasid ka Adam ja Eeva. Seda küll, et patt on sisse trüginud, kuid Jeesuse kaudu, kes on ühendanud taeva maaga sideme kaudu, mida ialgi ei saa katki rebida, on meile sillutatud tee koos elamiseks meie Loojaga nii lähedaselt ja nii usalduslikult, kui see praegu on võimalik.

Kui isiklikult ja lähedaselt suhtled sina Jumalaga? Oma vastuse üle mõtiskledes küsi endalt: Milliseid asju ma teen, mis lähedust tugevdavad, ja millised asjad seda purustavad? Milliseid valikuid pead langetama juhul, kui tahad saada veel lähemale oma Issandale?

Esmaspäev, 11. aprill

Alasti, kuid ilma häbenemata

Meie jaoks, kelle arusaam maailmast, tegelikkusest, kõigest käib ju läbi filtri, mida on määrinud ja rikkunud patt, on väga raske täielikult ette kujutada Aadama ja Eeva kõlbelist olukorda Eedenis. Nad olid inimesed, kes ei tundnud valu, kannatusi, petmist, reetmist, surma, kaotusvalu ega häbi, eriti sugulist häbi (mis on ehk valdavaim maailmas, mis on tänapäeval patu tagajärgedest niivõrd läbi imibunud).

Loe 1Ms 2:20-25. Misladi Aadama ja Eeva vahelist lähedast suhet ja intiimsust need salmid väljendavad? _____

Nagu „üks liha” (vaata 1Ms 2:24), nii lähedased olid Adam ja Eeva siis Jumalale, kuid samahästi ka teineteisele. Salm on väga selge, väga ühemõtteline: nad olid alasti ega häbenenud (s 24). Kui rääkida puhtusest ja süütusest!

„Patuta inimpaar ei vajanud riideid. Neid ümbritses samasugune särav valgusloor nagu ingleidki. Selline valguserüü kattis neid seni, kuni nad jäid kuulekaiks Jumalale.” – Ellen G White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 45.

Meile ei ole öeldud, kuidas täpselt selline valgus välja nägi, kuidas see toimis, mis oli selle eesmärgiks. On öeldud ainult seda, et selle juures loeti neid siiski „alasti” olevaiks. Tõsiasi, et nad ei häbenenud, peab tähendama, et see valgusekate päris ei varjanud nende alastust, kuid et selles patutus keskkonnas ei olnud sellest lugu, sest polnud olemas häbenemist.

Selles mõttes näib alastuse rõhutamine väljendavat füüsilise läheduse laadi, millest patuta abielupaar rõõmu tundis. Nende vahel ja kõiges, mida nad tegid, arvesse võttes asjade sellist olekut, oli avatus, läbipaistvus ja süütus. Nad elasid täiesti ausalt, avatult ja vabalt teineteise ja Jumala ees. Lõppude lõpuks oli Issand selle niiviisi seadnud. Kui kaunis pidi see kõik olema.

Kui palju avatust ja läbipaistvust on sinu elus? Või varjad sa pidevalt asju, lõikad kõlbelistes küsimustes nurgad maha, katad ennast katetega, mis ei väljenda seda, mis toimub tegelikult? (Vaata Mt 10:26.) Juhul, kui see on tõesti nii, siis milliseid külgi oma elust tuleb sul hakata muutama?

Teisipäev, 12. aprill

Eksam

Möödunud nädala õppetükk rääkis olulise tähtsusega tõest: vabadusest, mille Jumal kõigile oma kõlbelse käitumisega loodutele annab. Jah, ilma selle vabadusega võivad nad olla suutelised tegema „kõlbelist” asju, taoliselt nagu signalisatsioon, mis kaitseb inimesi kuriteo eest, teeb majas midagi „kõlbelist”, kuid kes nimetaks signalisatsiooni sellepärast veel „kõlbelseks”? Samamoodi ei oleks ka olevused, kel pole muud valikut kui et ainult teha õiget asja, ikkagi „kõlbelised”. Ainult vabadust omavad olevused saavad olla kõlbelised.

Aadamale ja Eevale tehti lihtne eksam, et näha, kas nad oma vabaduse juures kuulavad Jumala sõna. Selles mõttes oli see nendele kolmele loodud olevusele prooviaeg. Vabadus tähendab just *vabadust*, ning neil tuli näidata, et nad teevad neile antud vabaduse juures õiget asja.

Loe 1Ms 2:15-17 Adamale (ja ikkagi Eevale) tehtud eksamist. Mõtle keskkonnale, milles see eksam sooritati. Miks muutis see keskkond nende üleastumise veel palju erakordsemaks? _____

Loe 1Ms 3:1-4. Jälgi hoolikalt, mida ütles Saatan Eevale. Millise õnnetu tõe segas ta kokku kõigi oma valedega? _____

Huvitav on, et puu oli mõlema, nii „hea” kui ka „kurja” tundmise puu. Ilmne on, et Jumal ei tahtnud Adamale ja Eevale head keelata. Tõepoolest, kogu maailm, mille Jumal oli loonud, kaasaarvatud nad ise, oli hea, lausa „väga hea” (1Ms 1:31). Jumal tahtis neid säästa tundmast kurja.

Seda pole ju raske mõista, ega ju? Eks isegi meie langenud maailmas tahab lapsevanem kaitsta oma lapsi kurja tundmisest? Kui palju enam tahtis siis Jumal kaitsta Aadamat ja Eevat kurjast, tundmast seda üht asja, mille tõttu nad kaotasid oma valguserüü ja tundsid häbi, kannatusi ja surma!

Kuri ei tule alati ilmse vale ilminguna, mida on kerge märgata ja avastada ning mille eest – sageli – annab hoiduda (lõpuks pole ju kuigi paljud inimesed sarimõrvarid ja teised selletaolised?). Kurjal on aga väga peened ilmingud. Millised need võiksid olla? Kuidas saame õppida kurja kujusid eristama ja siis ennast nende eest kaitsma?

Kolmapäev, 13. aprill

Uus rõivakomplekt

Nii nagu me kõik väga hästi teame, kukkusid Aadam ja Eeva eksamil läbi, ehkki see oli nii lihtne. Muidugi, nimetada tulemust lihtsalt *traagiliseks* on inimkonna ajaloo suurim alahindamine. Mõiste *traagiline* annab vaevu edasi meie esivanemate sõnakuulmatuse kohutavad tagajärjed.

Loe 1Ms 3:6-11. Mis oli esimene asi, mis Aadama ja Eevaga juhtus (ja mis oli täpselt see, mida Saatan 5. salmis ütles, et juhtub) pärast läbikukkumist, ja mida see tähendab? Mida see andis kaudselt mõista nende üleastumise tagajärgede kohta? _____

Nende silmad avanesid, just nagu Saatan oli öelnud, et need avanevad, ainult et nüüd nägid nad maailma ja tegelikkust teistmoodi kui olid seda näinud varem. Läbi kogu nende salvide on märgatav nende alastioleku temaatika. See on kõnealuse lõigu põhimotiiv. Nende süütuse kaotamine, nende üleastumine ning nende uus suhe Jumalaga ja teineteisega väljendus nüüd kõik selles, et nad tundsid end alasti olevat.

Pööra tähelepanu ka küsimusele, millega Issand nende poole pöördus: „Kes on sulle teada andnud, et sa alasti oled?” (11. salm). See osutab tõsiasjale, et oma süütuses ei tajunud nad kuidagi oma alastust, et see oli olemise loomulik viis ja seepärast nad sellele ei mõelnudki. Nüüd aga mõtlesid nad sellele, ja enamgi veel – neid valdas häbi, mida alastiolek endaga kaasa tõi.

Mis paistab silma Aadama ja Eeva vastusest küsimuse peale alastiolekust? _____

Kujutle Aadamat ja Eevat varjumas põõsaste taha, heites ammuli sui pilku endale ja püüdes end Issanda ees katta. Katmisvõimalusi otsides otsustasid nad ilmselt, et viigilehed on parim, mis saada on. Seega on siin meie jaoks esimene õppetund päästmisest tegude kaudu, inimestest, kes püüavad lahendada patu probleemi oma tegude ja tegutsemise kaudu. Sama haletsusväärsed nagu olid nende püüdlused tollal, on need ka tänapäeval; sugugi mitte paremad.

Neljapäev, 14. aprill

Loomanahk

„Ja Issand Jumal tegi Aadamale ja ta naisele nahkriided ning pani neile selga” (1Ms 3:21).

Eile nägime Aadama ja Eeva reaktsiooni oma patule; täna vaatame aga kuidas reageeris Jumal. Äsjaesitatud salm kujutab tegelikult endas evangeeliumi sõnumit.

Esiteks, me näeme, et Aadama ja Eeva tehtud viigilehtedest kate polnud piisav. Juhul, kui olnuks, poleks olnud vaja tappa pahaaimamatuid loomi selleks, et riietada läbikukkunud abielupaari. Samuti on kõik meie pingutused pidada käske piisavalt hästi, et pääseda, mitteküllaldased. Juhul, kui meie enda tegutsemine pääste saamiseks oleks piisav, poleks olnud Kristusel vaja meie eest surra. Just samamoodi nagu viigilehed olid odavamad ja vähem traumeerivad, kui seda oli süütute loomade surm, samamoodi oleksid meie teod odavamad kui Jeesuse surm. Mõlemal juhul – meie teod, viigilehed – pole rahuldavad; just sellepärast tuli Jeesusel meie eest surra; sellepärast tuli tappa pahaaimamatud loomad. Teist teed lihtsalt ei ole (Gal 3:21; Rm 3:21-28).

Teiseks, mis on peamine erinevus viigilehtede ja loomanahkade vahel? Mis ilmneb paratamatult loomade puhul, mida ei ilmne puulehtede puhul? Vastuseks on mõistagi veri. Ainuüksi see kõneleb meile sellest, kuidas avaneb 1Ms 3:21s peituv evangeelium (vaata 3Ms 17:11; Ilm 12:11; 1Pt 1:18, 19; Hb 9:22).

Kolmandaks, vast selle salmi kõige ülevaatlikumaks osaks on salmi viimane lõik, kus öeldakse, et „[Ta] pani neile selga” (1Ms 3:21). Heebrea keeles on asi selge: Issand oli see, kes pani loomanahad Aadamale ja Eevale selga. See oli Tema tegu, Tema reageeris nende heaks just selliselt, et kattis nende alastioleku häbi. Nii nagu eile nägime, avaldusid nende patu kohesed tagajärjed nende alastioleku kujul; nüüd aga lahendab Jumal ise selle probleemi, riietades nad oma [Jumala] käega katetega, mis olid valmistatud süütutelt loomadelt saaduga; selleks tuli loomad tappa. Salm kirjeldab vaid seda, et neid katsid „nahkriided”; kuid ei ütle, millised. Siinset mõtet polegi vist kuigi raske tajuda, või kuidas? (Vaata 1Ms 22:8; Jh 1:36; 3:16.)

Nii et algusest peale ilmutas Issand oma lunastusplaani. Ükskõik kui kohutav oli Aadama ja Eeva patt, polnud see siiski suurem kui Jumala arm neid sellest päästa; tõsiasi, mida me kunagi enda jaoks ei tohiks unustada.

Mõtiskle pisut usu kaudu saadava lunastuse imelise töotuse üle. Peatu töotusel, et meie pääste põhineb sellel, mida Tema on meie heaks teinud ja mitte sellel, mida me üldse kunagi enda heaks teha saame. Kuidas saad sa õppida võtma evangeeliumi töotust (Kristuse õigust kui sinu rüüd) oma elu ja Jumalaga oleva suhte keskme ja aluspõhjajana?

Reede, 15. aprill

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Patriarhid ja prohvetid* peatükke „Loomine”, „Kiusatus ja pattulangemine” ja „Lunastusplaan”, lk-d 44-70.

„Meie esimesed esivanemad kandsid süütuuse valget rüüd siis, kui Jumal pani nad elama pühasse Eedenisse... Inimene ei saa leiutada mitte midagi, mis asendaks tema süütuuse rüüd... Ainult kehakate, mille Kristus ise on valmistanud, võimaldab meil ilmuda Jumala ette. Selle kätte, Tema õiguse rüü, paneb Kristus selga igale kahetsevale, uskuvale inimlapsele... Selles taevases kangast kootud rüüs ei ole ainsatki inimese poolt välja mõeldud lõnga. Kristus tõi oma inimlikkusega esile täiusliku iseloomu, ja Tema pakub oma iseloomu, et seda meile omistada.” – Ellen G. White, *Maranatha*, lk 78.

„Issand Jeesus Kristus on valmistanud kätte, Tema õiguse rüü, mille Ta paneb selga igale meeltparandavale, uskuvale inimlapsele, kes selle usu kaudu vastu võtab ...Kui Issand siis vaatab uskuvale inimesele, näeb ta – mitte teda katvaid viigilehti, vaid – Tema õiguse rüüd...” – Ellen G. White, *Adventist Review and Sabbath Herald*, 15. november 1898.

Küsimused aruteluks:

1. Loe 1Ms 3:6. Millisel moel leidis kurat tee Eeva hinge; tee, mille kaudu ta nägi olevat võimaliku Eeva kukutada? Kuidas toimivad need samad asjad tema kasuks ka tänapäeval?

2. Peatu pisut mõttel, kui keskne on ikkagi Eedeni aia loo juures alastiolek. Mida me sellest mõttest veel leiame sellist, mis aitab meil mõista, mis seal toimus?

3. Loe läbi Ellen G. White'i reedese osa kaks tsitaati. Kuidas avaldub evangeeliumi imeline tõde nendes sõnades?

4. Vaata Hb 5:14: „Tahke toit on aga täisealiste jaoks, kelle meeled on kogemuste varal harjunud eristama head ja kurja.” Peatu pisut kurja probleemil kui sellisel. Mida me mõtleme termini „kuri” all? Kas on see midagi, mis on alati absoluutne ja muutumatu? Või on kurjus suhteline mõiste, mistõttu mõnedes kultuurides peetakse midagi kurjaks, mida teistes kultuurides peetakse ehk heaks, või et see, mida kunagi peeti ühes kultuuris kurjaks, ei ole enam kuri? Kui palju mõjutab kultuur ise meie arusaama sellest, mis on ja mis ei ole kuri? Kuidas saame me astuda oma kultuuri piirist välja ning tunda, mis kindlasti on hea ja mis on kuri? Kuidas peame me mõistma Jesaja 5:29: „Häda neile, kes hüüavad kurja heaks ja head kurjaks, kes teevad pimeduse valguseks ja valguse pimeduseks, kes teevad kibeda magusaks ja magusa kibedaks!”

4. õppetükk: 16. - 22. aprill

Kirju kuub

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 29:21-30:24; 34; 37; 42:13; 1Kr 9:24-26.

Meelespeetav kirjakoht: „Iisrael armastas Joosepit enam kui kõiki oma poegi, sest ta oli tema vana ea poeg, ja ta tegi temale kirju kuue.” (1Ms 37:3).

Kogu selle loo seeme (piltlikult öeldes) saab mulda pandud 1Ms 29. peatükis Jaakobi, tema naiste ja liignaiste poolt. Üks isa, neli ema ja tosinajagu nende vahel ära jagunevat last: pole vaja olla prohvet, et ette teada, kui raskestitoimiv ja hale perekond siit välja tuleb.

Kui palju parem oleks olnud Jaakobil järgida kõige varasemalt, Eedenist pärit, eeskuju: üks abielumees, üks abielunaine. Punkt. Selline oli ideaalmudel kõikide kodude jaoks kõikidel ajajärkudel.

Kuid nagu oleme näinud, lõi Jumal meid vabadeks olevusteks, ning see vabadus hõlmab ka vabaduse teha valesti. Küllap sümboolseim Jaakobi tehtud vigadest oli kuulus „kirju kuub”, mis näitab meile, kuidas üks viga saab viia teiseni ja edasi järgmiseni, kuid mille tagajärjed pole enam kaugeltki meie kontrolli all.

Kui palju parem on näpistada siis patt ära juba eos, enne kui see meid ja meie armsaid neelama hakkab.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. aprilliks.

Pühapäev, 17. aprill

Perekondliku õnnetuse areng

Elu, nagu me kõik teame, ei tule kätte lõikudeks hakitult, selgesti eristuvate järkude või eriharude kaupa. Kõik mõjutab kõike. Tegelikult õpetab Einsteini relatiivsusteooria, et kogu materjal universumis on kogu muu materia külgetõmbejõud. See tähendab, et sinu kehale avaldab mõju sinu naabri külgetõmbejõud, kuid ka päikese ja kõige muu maailmasse loodu oma.

Mõistagi ei vaja me õppetunde füüsikast selleks, et tunnistada, kuidas ühe inimese teod ja tegevus saab järsult ja isegi traagiliselt mõjutada teiste oma, isegi põlvkondi hiljem. Kes me oleme, kus me oleme, miks me oleme need, kes me oleme – kõike seda on teatud määral mõjutanud täielikult meie kontrolli alt väljas olev teiste tegevus. Niisiis peaksime olema väga hoolikad selle suhtes, mida ütleme ja teeme, sest kes teab, kuidas avaldab teistele mõju see, mida ütleme või teeme: kas lühiaegselt või pikaajakselt, avaldab heaks või halvaks?

Loe 1Ms 24 ja 29:21-30. Misladi perekond siin luuakse? Milline õppetund peaks siit ilmnema meile selle kohta, kuidas maailma kommete järgi tegemine, eriti siis, kui need lähevad vastuollu tõe põhimõtetega, võivad osutada laastavaks? _____

„Jaakobi patt ja järelsündmused ei jätnud oma mõju avaldamata. Toimunu kibedad viljad ilmnesis tema poegade iseloomus ja elus. Meheikka jõudnud poegadel oli tõsiseid vigu. Jaakobi peres ilmnesis mitmenaisepidamise tagajärjed. See kohutav pahe sööb südamest armastuse ja nõrgestab kõige pühamaid sidemeid. Peresuhteid oli sageli kibestanud emadevaheline kadedus. Lapsed olid kaasa saanud tülitsemise ja sallimatuse pisiku. Isa elu tumestasid muremõtted ja probleemid.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 208, 209.

Mida on sulle üle antud, mis oli väljaspool sinu kontrolli? Päris palju, kas pole? Mõtle just nüüd mõnele tähtsale otsusele, mida sa langetamas oled. Küsi endalt: kuidas võivad need valikud mõjustada teisi, ja kas on see see, mida sa tegelikult tahad, et juhtuks?

Esmaspäev, 18. aprill

Joosep ja tema vennad

Õde-vendade rivaalitsemine [väiklane võistlemine] ka kõige traditsioonilisemates perekondades on juba piisavalt halb. Kuid sellises segadikus muutus see mäda koldeks, sest selle koostisosadeks olid vihkamine, armukadedus, lemmikute soosimine ja uhkus, mis tõid lõpuks kaasa suure õnnetuse.

Ja pealegi, Joosepi vennad polnud just meeldivaim noorukite punt, ega ju?

Loe 1Ms 34. Mida see peatükk räägib meile vendade iseloomust? _____

Siis olid veel Joosepi unenäod (1Ms 37:5-11), millede kohaelt kogu perekond kummardub kord aupaklikult tema ees. Kui ta vendadele juba varem ei meeldinud, siis need unenäod ainult suurendasid sallimatust tema suhtes. Tegelikult just seda 1Ms 37:8 ütlebki.

Kuid see pole veel kõik.

Loe 1Ms 37:2. Kuidas muutis siinöeldu Joosepi ja tema vendade vahelisi suhteid veelgi halvemaks? _____

Keegi ei armasta seda, kui temast taga räägitakse, ning arvesse võttes vendade halba käitumist, ei hinnanud nad kindlasti seda, et Joosep neist isale rääkis. Ehkki salm ei täpsusta, mida nad just tegid, on nende varasemat ülalpidamist arvestades üsna tõenäoline, et see oli midagi sellist, millega tuli tegeleda enne, kui nad endale ja perele häbi ja etteheiteid lisaks oleks toonud. Võimalik, et kokkuvõttes oli suurimaks teemaks see, mille kohta ütleb ka Piibel: „Iisrael armastas Joosepit enam kui kõiki oma poegi” (1Ms 37:3). Vennad ei olnud rumalad; nad märkasid kindlasti oma isa suhtumist, ning see tegi halva olukorra veelgi halvemaks.

Seega, ükskõik kui andestamatu vendade tegevus Joosepi suhtes ka oli, aitab taust meil paremini mõista nende tegevuse motiivi.

Me kõik oleme mingil määral olukordade ohvrid. Juhtub asju, mida meie kontrollida ei saa. Meie jaoks peab olema, niisiis, alati asi selles, et kuidas mina reageerin sellistele olukordadele? Kas need valitsevad minu üle niivõrd, et ma lähen põhimõttega kompromissile või luban oma põhimõtetel juhtida mind oma olukordadest läbi?

Teisipäev, 19. aprill

Mitmevärviline kuub

Vendade halb iseloom tuli veel eredamalt esile Joosepi iseloomu kõrval.

„Üks poeg oli iseloomult sootuks erinev. Raaheli vanem poeg Joosep oli noormees, kelle harukordne väline ilu näis peegeldavat mõistuse ja südame seesmist ilu. Puhta südamega, energiline ja rõõmsameelne nooruk oli tõsise ellusuhtumise ja kindla moraaliga. Ta kuulas isa õpetusi ning kuuletus rõõmuga Jumalale. Omadused, mis iseloomustasid teda hiljem Egiptuses – lahkus, ustavus ja tõearmastus – ilmnesis juba isakodu argielus. Pärast ema surma kiindus Joosep veelgi enam isasse ning Jaakobki armastas eriliselt oma hilise ea poega. Ta „armastas Joosepit enam kui kõiki oma poegi”.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 209.

Loe 1Ms 37:3, 4. Kuidas tegi isa selline tegu olukorra hullemaks? _____

Hinnaline kuub, mille armastav isa Joosepile andis, mitmete värvidega kaunilt kootud kuub, oli kindlasti ilusam kui ühegi tema teise venna ürp ning oli sedasorti riideese, mida tavaliselt kandsid silmapaistvad inimesed. Vennad oletasid kahtlemata, et nende isa austab seda last veel edaspigi ja see võib tähendada, et tema saab esmasünniõiguse. Nad võisid toimunust kergesti välja lugeda seda, et Joosep võib saada suurema pärandi. Mida iganes isa ka mõtles Joosepile seda kuube andes, ja see võis olla lihtsalt ainult märk armastusest, ei muud, oli tegu suure veaga, sest see lõõtsutas vendade südames Joosepi vastu põlema veel suuremat viha.

Mingis mõttes sümboliseerib see kuub maiset auavaldust, maiset vahetegemist – maapealset ja seetõttu lõpuks nii ajalist ja pealiskaudset. Lugu kirja pannes paigutas Mooses kuue siiski Jaakobi konteksti: tema armastas Joosepit rohkem kui oma teisi lapsi, ja selliselt oli see keskne ka Joosepi vastu suunatud teiste viha kontekstis, ja selles, kuhu see viha lõpuks välja viis.

Kas sulle on kunagi maist au osutatud? Kui hästi sa ennast sel ajal tundsid? Kui kaua kestis joovastustunne või rahulolutunne või milline iganes kogetud positiivne tunne, mida kandsid, enne kui auavaldus muutus tähtsusetuks või üldse mitte millekski? Millise õppetunni sellest peaksid õppima? Vaata 1Kr 9:24-26.

Kolmapäev, 20. aprill

Äravõetud kuub

Loe 1Ms 37: 12-25. Milline suur hea ja kurja vastandumine siin näha on, süütuse ja reetlikkuse vahel? _____

Joosepi vennad sepiptesid Joosepi surma, kuid vähe sellest, nad mõtlesid seejuures ka selle peale, mida oma isale öelda. *Oh, isa! Meil on nii kahju. Me leidsime selle kuue. Kas see on Joosepi oma? Kui jah, siis on metsik loom ta ära söönud.* Raske on kujutleda, kuidas võivad inimesed oma venna vastu vihast niivõrd pulbitseda, et nad suutsid teha midagi seesugust.

Loe 1Ms 37:23. Mida tähelepanuväärset siin toimivas silma hakkab? _____

Esimene asi, millest vennad rääkima hakkasid, kui nad nägid Joosepit kaugelt tulemas, oli unenäod, mis muutis nende viha tema vastu veelgi suuremaks. Nüüd, lõplikult, saavad nad näha, mis neist unenägudest saab! Huvitav on märkida, et vendadepoolse esimese Joosepi-vastase teona on kirja pandud see, et nad kiskusid tal kuue seljast. Heebrea keel väljendab selgesti, et nad rääkisid paljuvihatud kuuest, sellest, mille isa oli Joosepile valmistanud. Salm rõhutab, et kuub oli tal seljas. Kõige muu hulgas muutis kuue nägemine, mis tal eemalt tulles seljas oli, neid tõenäoliselt veelgi vihasemaks.

Seega võime siin näha vendade püüdlust koorida maha kõik asjad, mis neis sügavat vihkamist ja raevu tekitasid. Nende jaoks sümboliseeris kuub kõike seda, mida nad oma venna juures vihkasid, kõiki tema häid omadusi ja nende endi halbu omadusi. Küllap pakkus neile päris palju rõõmu, lõbu ja rahuldust koorida tal kuub seljast. Nüüd, äkki, ilma selle poolehoidu väljendava rüüta (mis sümboliseeris seda, mida nad kartsid: Joosepi ülemvõimu nende üle), oli Joosep nende ees abitu, kes tema unenägude järgi pidid ühel päeval tema ette kummardama.

Vaata, kui mittemõistuspärane oli vendade tegu, nende tunnete tulemus. Kui sageli lubame meie oma tunnetel juhtida ennast mittemõistuspärase tegevuseni? Kuidas saame õppida hoidma oma tundeid Jumala väe all ja selliselt säästa ennast (ja sageli teisigi) kohutavate tagajärgede eest, mida tulise emotsiooni ajal põhjustaksime?

Neljapäev, 21. aprill

„Sinu poja kuub”

„Siis nad võtsid Joosepi kuue ja tapsid ühe siku ning kastsid kuue verre. Ja nad saatsid kirju kuue, tulid oma isa juurde ning ütlesid: „Selle me leidsime! Tunnista nüüd, kas see on su poja kuub või mitte?” (1Ms 37:31, 32). Kuidas nad suutsid, armastava isa pojad, niisuguse alatuseni langeda, et ulatada isale ürp (mille isa oli oma pojale andnud), mis oli nüüd verest laiguline, ning paluda tal see tuvastada? Võibolla isegi päev enne selle kuriteo sooritamist poleks nende pähe midagi sellesarnast mahtunud. Kuid siis, kui me kord astume patu teele, ei tea keegi, kuhu see välja viib!

Loe 1Ms 37:26-36. Mis ilmneb sõnadest, mida vennad oma isa ees kasutavad?

Märkad, vendade küsimus vihjab mitte „meie venna kuuele”, vaid „su poja kuuele”. Selline külmaverelisuus, kalkus on hämmastav. Võibolla oli see nende jaoks ka mingi teadvustamata kaitsemehhanism. Mitte „oma venna kuub”, vaid „sinu poja kuub” – oli üks viis oma meeltes teatavatesse piiridesse sulgeda see kuri, mille nad olid teinud.

Niisiis oli kuuel etendada oma osa nii alguses kui ka lõpus. Nüüd oli verega kaetud Jaakobi ja Joosepi vahelise suhte sümbol, Joosepile „võimu loovutamise” sümbol – kujund kõigest sellest, mis nende oletuste kohaselt pidi Joosepist lõpuks saama, ning kujund nende tigidusest tema vastu. Pole kahtlust, et püüdes selle teo kaudu „lahendada” üht probleemi, tõid nad endale kaela hoopis terve rea teisi. Kindlasti tegi vendadele haiget nende isa lein. Muidugi, päevast päeva Jaakobi hala pealt näha pidi sundima neid mehi heitlema süütunde ja süümepiinadega.

Loe 1Ms 42:13, 21-23, 32 ja 1Ms 44:28. Mida need salmid räägivad meile vendade tegude pikaajsest mõjust endale ja oma perekonnale?

Lõpuks tõi Issand välja head sellest kurjast, mida vennad olid põhjustanud, kuid see ei õigusta siiski seda, mida nad tegid. Olgu nende teguviis nii äärmuslik kui tahes, peaks see lugu meenutama meile tõsiasja, kui kiiresti väljub patt kontrolli alt, pimestab meid ja paneb meid tegema asju, mis enamjaolt viivad tragöödia ning kannatusteni.

Reede, 22. aprill

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Patriarhid ja prohvetid* peatükke „Tagasitulek Kaananisse”, „Joosep Egiptuses”, „Joosep ja tema vennad”, lk-d 428-432 ning *Piibli kommentaaride* 1. köidet.

„Joosep, kes ei aimanud vähematki, mis talle kaela langeb, ligines oma vendadele, süda rõõmus, et saab neid tervitada pärast pikka, väsitavat teekonda. Tema vennad olid jõhkralt tõrjuvad. Ta jutustas neile oma reisisihist, kuid nad ei lausunud talle sõnagi... Nende vihased pilgud tegid Joosepi ärevaks... Nad süüdistasid teda silmakirjalikkuses. Kui nad oma kadedaid tundeid kuuldavale tõid, kontrollis Saatan nende meeli ning nad ei tundnud venna suhtes halastust ega armastust. Nad kiskusid tal mitmevärvilise kuue seljast, mis oli märk isa armastusest ja mis oli ärritanud üles nende kadedaid tundeid.” – Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, 1. kd, lk-d 128, 129.

Küsimused aruteluks

1. Milliseid teisi „kirjuid kuubi” on olemas? Millised on maailmalikud asjad, mida me himustame, mis aga varem või hiljem nii kergelt meilt seljast kistakse ja verrega määratakse? Missugused maised austusavaldused näivad tähendavat nii palju, ja lõpuks ikkagi ei tähenda tegelikult mitte midagi?

2. Mõttele käesoleva nädala õppetüki kaastekstile ja loe siis 1Ms 45:22. Milline ironia siin leidub?

3. Sageli on Joosepis nähtud Kristuse prototüüpi. Vaata läbi kogu Joosepi lugu ja vaata, milliseid paralleele leiad sina Kristuse ja Joosepi vahel. Jaga oma vastust klassis teistega.

4. Pole kahtlustki, et vennad tundsid oma tegude pärast suurt süümepiina. Me ei tea, mida isa verise kuuega tegi. Võibolla hoidis ta selle mälestusena oma armsast pojast alles. Kujuta ette, kuidas võisid vennad tunda ennast iga kord, kui nad kuube nägid; nägid oma kadeduse ja nüüdse süümepiina sümbolit. Kuidas saame õppida mõtlema enne, kui tegutseme, ja mitte tegema asju uisapäisa? Kuivõrd erinev oleks see lugu siis, kui vennad oleksid tundnud Issandat, keda nende isa teenis! Kui vennad teadnuksid, kuidas palvetada, kuidas surra enese minale, kuidas allutada end usus ja kuulekuses Issandale, poleks mitte midagi seesugust juhtunud ja nii palju valu ja kannatusi jäänuks olemata. Kuidas saame meie õppida vältima langemist samasse lõksu, kuhu langesid need mehed?

5. õppetükk: 23. – 29. aprill

Preesterlik armurüü

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Ms 32:1-6; 3Ms 21:7-24; 22:1-8; 2Ms 28; Ilm 21:12-14; Hb 4:14, 15.

Meelespeetav kirjakoht: „Teie aga olete „valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, omandrahvas, et te kuulutaksite tema kiidetavust”, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse” (1Pt 2:9).

Protestantliku usupuhanõude üks suur teema on see, mida on nimetatud „kõikide usklikke preestriseisuseks”, mõte, mis pärineb eelkõige (kuid mitte ainult) ülaltloodud salmist – et kõik kristlased talitavad „preestritena” Jumala ees, ja kuna neil on Jeesus, ei vaja nad maiseid vahendajaid (nagu mõnedes religioossetes süsteemides on) nende ja Issanda vahele. „Sest üks on Jumal, üks on ka vahemees Jumala ja inimeste vahel: inimene Kristus Jeesus” (1Tm 2:5).

Jeesuse elu, surma, ülestõusmise ja ülempreesterliku teenistuse kaudu täitus Kristuses vana heebrea süsteem, mille Jumal oli sisse õnnistanud. Leviitlik preestriseisus sai asendatud teisega ja uus kord sai kehtestatud selline, milles me kõik oleme osa „kuninglikust preesterkonnast”.

Käesoleval nädalal õpime selle abil pisut, kui uurida riideid, mida vana süsteemi preestrid kandsid, mida tähendab olla „preestrid” uues [süsteemis].

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 30. aprilliks.

Pühapäev, 24. aprill

Vana lepingu arm

Jeesus ütles nii selgesti kui inimlik keel seda väljendada suudab: „Igäihelt, kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem” (Lk 12:48). See on jõuline põhimõte, selline, mida meie kui adventistid kõige selle juures, mis meile antud on (ja meile on antud nii palju!) peaksime võtma tõsiselt. Võrdle lihtsalt meile antud tõdesid mõningate teiste samateemaliste õpetustega (igavene piin põrgus, hingamispäeva muutmine pühapäevaks, 144000 juudi neitsit evangeeliumit kuulutamasa ajal, mil kogudust salaja sõelutakse antikristuse valitsemise ajal) selleks, et mõista, mis kõik meie kätte usaldatud on.

Siin ongi see põhimõte, mis teeb Aaroni patu ja kuldvasika nii palju hullemaks.

Loe 2Ms 32:1-6. Millise vabanduse suutis Aaron esitada selles avalikus ärataganemises osalemise kohta? _____

Ärataganemine ise oli juba piisavalt halb, kuid et Aaron sellega päri oli, näib veel uskumatumana. Aaron oli algusest peale Moosesega (2Ms 4:27-30); Aaron oli Moosese eesträakija vaarao ees (2Ms 7:1); Aaron viskas maha kepi, mis muutus maoks (10.s); Aaron lõi vett, mis muutus vereks (20.s); ja Aaron oli väheste valitute hulgas, kes võisid ligineda Issandale väga erilisel moel (2Ms 24:9, 10). Lühidalt, sellele mehele olid antud eesõigused, mida vähestel ajaloos on olnud, ja ometi andis ta katsumuse tulles sellele häbiväärsel kombel alla.

Hämmastav on aga see, et Jumal andestas Aaroni patu, kuid enamgi veel – lõpuks lubas Issand Aaronil kanda lepingurahva esimese ülempreestri pühi riideid, näidist Jeesuse enese ülempreesterlikust teenistusest (Hb 8:1). Teisisõnu, kuigi Aaron oli ise süüdi kohutavas patus, oli ta samas ka Jumala parandava armu saaja, armu, mis on nii suur, et see andis talle andeks, kuid enamgi veel – lubas Aaronil tegutseda pühas ametis, mis oma olemuselt kõnelebki Jumala armust, halastusest ja andestusest. Seega on Aaroni elu eriliseks näiteks kõikide jaoks saadaolevast halastusest ja lunastusest Kristuses.

Oled kunagi ebaõnnestunud, lausa haletsusväärselt, elama nende ülesannete kõrguselt, milled sulle on usaldatud? Kuidas võid sa Aaroni näitest saada kinnitust, et kõik pole sinu vigadele vaatamata kadunud?

Esmaspäev, 25. aprill

Preestriseisus

„Sina aga lase enese ette astuda Iisraeli laste seast oma vend Aaron ja tema pojad, et nad oleksid mulle preestriteks: Aaron, Naadab, Abihu, Eleasar ja Iitamar, Aaroni pojad” (2Ms 28:1).

Leviitlik preestriseisus kehtestati iisraellaste kõrberännaku ajal (vaata 1Ms 14:18) ning kestis enam kui tuhat viissada aastat. Kuigi arusaam Issanda preestriks olekust oli juba pikalt eksisteerinud, pakkus leviitliku preestriseisuse rajamine silmnähtava võimaluse näha tema osa.

Nii nagu eile nägime, valis Issand Aaroni (tema suurest patust hoolimata) selle uue preestriseisuse esimeseks juhiks. See näitab, et preestritel oli vaja suuta ühenduses olla inimestega, keda nad Jumala ees esindasid, sest just see oli nende tegevus: toimida esindajatena, vahendajatena langenud inimsoo ja püha Jumala vahel. Aaron langenud inimolevusest suutis hõlpsalt samastada end langenud inimolevustega, keda tal tuli esindada. Kuidas võis ta kohut mõista teiste üle nende pattude pärast, kui ta isegi polnud süütu?

Samas oli preestriseisus püha austusavaldus ning preestrid pidid esindama pühadust ja puhtust. Lõppude lõpuks olid nemad need, kes seisis Issanda ees rahva asemel. Nad pidid olema „pühad”; vastasel juhul, mis oluiks preestriseisuse mõte? Neil tuli olla teistsugune, mitte omavolilisel moel (erinev lihtsalt sellepärast, et olla erinev), vaid teistsugune pühas mõttes, selles mõttes, et nad – ühtaegu tajudes oma kuuluvust nende hulka, keda nad esindasid – selgelt eristusid tervikuna massist.

Millised mõningad nõudmised käisid preestrite kohta, ja mida sa arvad, millest need nõudmised kõnelesid? 3Ms 21:7-24; 22:1-8.

Olgugi, et mõned need arusaamad on meie jaoks tänapäeval raskesti haaratavad, peaks mõte olema siiski selge: preestriseisus pidi olema midagi teistsugust, püha, erilist. Preestrid olid sümbolid Jeesusest ning nende töö pidi sümboliseerima – läbi kattevarju ja musternäidise – seda, mida Jeesus meie heaks teeb.

Kas me peaksime olema teistsugused meid ümbritsevast maailmast? Kui jah, siis miks ja mil moel?

Teisipäev, 26. aprill

Preestri riided

„Ja need on riided, mis nad peavad tegema: rinnakilp, õlarüü, ülekuub, kirjatud särk, peakate ja vöö; nad tehku pühad riided su vennale Aaronile ja tema poegadele, et nad saaksid olla mulle preestriteks” (2Ms 28:4).

Uurides maise pühamu mudelit, peaks saama selgeks, et midagi ei jäetud juhuse hooleks. Jumal andis preestritele üksikasjalikud juhised, kuidas midagi teha. Sama ilmneb riietuse kohta, mida preestrid pidid kandma. Kõik tehti täpsete juhtnööride kohaselt.

Loe 2Ms 28 kirjeldust riietusest, mida tuli valmistada Aaroni – ülempreestri – ja tavapreestrite jaoks. Ilma takerdumata keerukatesse üksikasjadesse, milline üldine omandatav õppetund joonistub meile siit? _____

„Preesterliku rüü näidis anti Moosesele teada mäel. Iga üksikasi, mida ülempreester kandma pidi, ja mil moel ta seda kandma pidi, oli paika pandud. Need riided olid mõeldud pühimaks otstarbeks. Nende kaudu kujutati suure algkuju, Jeesuse Kristuse, iseloomu. Need katsid preestri au ja iluga ning tegid tema ametiau nähtavaks. Selliselt riietatuna kujutasid preestrid endast Iisraeli esindajaid, näitasid oma riiete kaudu au, mida Iisrael pidanuks Jumala valitud rahvana maailmale paista laskma.” – Ellen G. White, *The Youth’s Instructor*, 7. juuni 1900.

Sajandite jooksul on kirjutatud palju iga värvi ja lõime ja kivi ja ketikese ja muu säärase arvatava tähenduse ja sümboolsuse kohta. Olgu iga üksiku eseme tähendus milline see on, üheskoos kujutasid need „suure Algkuju”, Jeesuse, meie tõelise Ülempreestri, kes teenib taevases pühamus (Hb 8:1, 2), täiuslikkust ja pühadust ja ilu ja väärrikust.

Pane tähele neis salmides ka mõtet, et preestrid *kandsid* üht või teist asja (2Ms 28:12, 29, 30, 38, 42). See on muide keskne teema kogu lunastusplaanis, mida preestriseisus ja pühamu sümboliseerisid: mõte, et Jeesus, meie Asemik, võtab enda kanda meie patud ja võtab enda kanda nende eest saadava karistuse. Kõike seda kujutati ette pühamuteenistuse kaudu ja preestri riietuse kaudu, mis olid täis kujundlikkust, et esitada Jeesuse iseloomu ja tööd meie heaks.

Kolmapäev, 27. aprill

Kohtu-rinnakilp

Kogu rõivastusest, mida preestrid kandsid, oli kohtu-rinnakilp (2Ms 28:15), mida kandis ülempreester, kõige üksikasjalikum ja keerukam. Teised rõivaesemed olid rohkem nagu foon preestriüü sellele pühale osale. Märkimisväärne aeg, umbes kolmandik kõnealusest peatükist (2Ms 28:15-30) kulub selle püha kaunistuse valmistamise kirjeldamisele. See juba üksi peaks väljendama, kui keskne ja tähtis oli rinnakilp preestri teenistuse jaoks pühamus.

Loe 2Ms 28:15-30. Milline tähendus on erinevate kivide kasutamisel? Mida tähendab see, et preester pidi kandma „Iisraeli poegade nimesid kohtu-rinnakilbis oma südame peal”? (29.s; vaata ka Ilm 21:12-14).

Siin näeme ainulaadsel viisil taas teemat: preester kui sümbol Jeesusest kannab oma rahvast. Siin „kandmise” kohta kasutatud heebreakeelne sõna on Vanas Testamendis pattude kandmise kohta kasutatud harilik sõna; kanda pattu oli midagi, mida preester pidi osana oma teenistusest tegema (3Ms 10:17; 2Ms 28:38; 4Ms 18:1, 22). Niisiis, ehkki seda kasutatakse kontekstis, kus preester „kannab” Iisraeli nimesid (ehkki vahetu kaastekst on mõnevõrra teistsugune), on mõte siin endiselt paigas: Jumala rahvas peab täielikult sõltuma Issandast, kes andestab neile, kes nende elu ülal peab ja kes pakub neile jõudu elada püha elu, mida Ta oma rahvalt nõuab (Fl 4:13).

Pane ka tähele kohta, kus preester oma rahva nimesid kannab. Oma südame peal. Salm nimetab erilisel ära asukoha; süda on tavaline sümbol Piiblis (ja paljudes kultuurides), mis väljendab armastust ja õrna hoolitsust, mis Issandal oma laste suhtes on.

Teine oluline punkt on see, et igal suguharul oli erinev vääriskivi, igäüks kvaliteedilt erinev, et sümboliseerida iga suguharu eripära (vaata 1Ms 49). Kommentaatorid on näinud siin viisi, kuidas osutada selgesti tajutavatele erinevustele ja iseloomujoontele nii kaheteistkümne suguharu juures, nii kaheteistkümne apostli juures (Ilm 21:14) kui ka koguduse kui terviku juures, mis valmistatakse erinevatest „elavatest kividest” (1Pt 2:5). Pole oluline, kui erinevad me kõik isiksustena, iseloomult ja talendikuselt, oleme, meid ühendatakse sihipäraselt meie suure Ülempreestri, Jeesuse, armu ja valitsuse alla.

Mil moel oled sa isiklikult kogenud Jumala armastust? Kuidas on Ta sulle näidanud, et sa oled Tema südame ligi? Miks on oluline nende kogemuste üle mõtiskleda ja kuidas saad sa neist jõudu ammutada, eriti läbikatsumise ajal?

Neljapäev, 28. aprill

Jeesus, meie Ülempreester

„Et meil nüüd on suur ülempreester Jeesus, Jumala Poeg, kes on läbinud taevad, siis hoidkem kinni usust, mida me tunnistame! Sest meil pole niisugune ülempreester, kes ei suuda kaasa tunda meie nõrkustele, vaid selline, kes on olnud kõigiti kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patuta” (Hb 4:14, 15). **Millise lootuse ja tõotuse leiad sa neist kahest salmist, mida rakendada oma ellu ja oma võitlusesse kiusatustega?** _____

Kuna Kristus asub praegu meie Preestrina taevases pühamus, kannab Ta teatud mõttes oma südamel rinnakilpi. Ja kuna ta elab „aina selleks”, et meie eest paluda (Hb 7:25), peaksime saama lohutust teadmisest, et meie Ülempreestrit puudutavad meie tunded probleemides, meie valudes ja kiusatustes. Nagu Aaron, nii on ka Jeesus olnud inimolevus, kes tundis kogu inimkonnale omaseid vastuolusid, ahistust ja kiusatusi; siiski mitte nagu Aaron oli Jeesus „ilma patuta” – see on määrava tähtsusega erinevus, sest Tema patutuse tõttu saame toetuda kahele suurepärasele tõotusele: (1) Tema õiguse rüü võib usu kaudu saada meie omaks ja seega me teame, et seisame Jumala ees täiuslikena; (2) me võime saada jõu võita kiusatused nii nagu võitis Jeesus.

Loe Hb 8:10-13. Kuidas on need tõotused meie jaoks ja kuidas peaksid need tõotused avalduma meie elus? _____

Siin näeme mõlemat poolt sellest, mida tähendab omada päästet Kristuses, olla kaetud Tema õigusega. Kuivõrd imeline on tõotus, et Issand on „armuline nende ülekohtuste tegude vastu ja ei tuleta enam meelde nende patte” (12.s). Ta räägib neist, kes on usu kaudu allutanud ennast Jeesusele ja on toetunud Tema uue lepingu tõotustele, neid, kelle südamesse on kirjutatud Tema käsk ja kes selliselt kuuletuvad käsule, mitte selleks, et päästet saavutada, vaid sellepärast, et neil juba on pääste. Riietatuna Tema õiguse rüüsesse elavad nad nüüd läbi seda õigust oma elus. See ongi uue lepingu süda ja hing.

Reede, 29. aprill

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Patriarhid ja prohvetid* peatükki „Kogudusetelk ja selle teenistus”, lk-d 347, 348; raamatust *Kristuse tähendamissõnad* peatükki „Issanda viinamägi”, lk 288; raamatust *Prohvetid ja kuningad* peatükki „Hukkunud tarkuse puudusel”, lk 293; raamatust *Varased kirjutised* peatükki „Mis on pühamu?”, lk 416; raamatust *Suur võitlus* peatükki „Jumala rahva vabastamine”, lk 646.

„Kristus on tõelise kogudusetelgi teenistuja, kõikide nende ülempreester, kes usuvad Temasse kui oma isiklikku Päästjasse, ning Tema kohta ei saa võtta üle keegi teine. Tema on koguduse ülempreester...” – Ellen G. White, *Et ma tunneksin Teda*, lk 74.

„Peaksime usku harjutama igapäevaselt; ja see usk kasvagu igapäevaselt, kui seda harjutatakse, kui mõistame, et Ta on meid lunastanud, kuid mitte ainult – et Ta armastab meid ja peseb meilt patud maha oma verega ning on teinud meid Jumalale ja Isale kuningateks ja prohvetiteks.” – Ellen G. White, *Jumala pojad ja tütreid*, lk 287.

Küsimused aruteluks:

1. Loe Ilm 1:5, 6, kus Jeesus kirjeldab meile oma tööd ja annab meile siis selle, mida võiksime nimetada „õhinal oodatud töötuseks”. Arutlege, mida tähendab 6. salmis öeldu, et Ta tegi meid „kuningriigiks, preestreiks Jumalale ja oma Isale”, et teenida Teda igavesti.

2. Vaatle veel mõnda riietuseset, mida preestrid kandsid, nii nagu väljendab seda 2Ms 28. peatükk. Millised vaimulikud õppetunnid ja tõesed leiduvad ka neist?

3. Meid on hoiatud ohu eest püüda teha ise õiguserüüd, kuid tegelikult mitte elada õiget elu. Rääkige, kuidas hinnata oma ajendeid ja tegevust. Kuidas võime teada, kas me tegelikult kanname Tema õiguse rüüd või kas veame ennast ninapidi? Mil viisil teada, kas me oleme kaetud, või käime tegelikult ringi oma elastioleku häbiga?

4. Arutlege pisut mõtte üle, mis on pühapäevases õppetükis: Aaronile antud arm ja andustus. See mees, kellele oli antud väga kõrge kohustus, ei elanud oma kohustuse vääriliselt ja sellest sai tragöödia. Ja ikkagi anti Aaronile lõpuks veel suurem kohustus. Kas on selles loos midagi sellist, millest saame kogudusena abi siis, kui keegi, kellele on antud vastutusrikas ülesanne, annab samuti alla? Arutlege.

6. õppetükk: 30. aprill – 6. mai

Eelija ja Eliisa kuub

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Kn 19:1-19; 2Sm 10:3, 4; Hs 16:15, 16; 1Kn 21:21-29; 2Kn 2:1-18.

Meelespeetav kirjakoht: „Jah, Jumalale meelepärane kurvasus toob meelearanduse päästeks, mida ei kahetseta, maailma kurvastus toob aga surma” (2Kr 7:10).

Vähestel Piibli tegelastel on olnud nii värvikas elu nagu prohvet Eelijal. Milline uskumatuna näiv lugu usust, katsumustest ja Jumala vastupandamatust jõust siin maailmas.

Tänapäeval on Eelija, vähemalt judaismis, vägagi märgataval kohal. Tõsiasi on, et juudi traditsioonis on teda austatud rohkem kui ehk ühtki teist piibellikku tegelaskuju.

Näiteks igal paasapühäl täidetakse eriline karikas viinaga ja pannakse paasapüha lauale. Paasapüha ajal on uks avatud ja kõik seisavad, et lasta prohvet Eelija sisse ning võimaldada tal juua. Ümberlõikamise ajal pannakse tseremoonia ühe osana kõrvale üks tool, „Eelija tool”. Samuti laulavad juudid siis, kui hingamispäev lõpeb, Eelijast, lootuses, et ta tuleb „kiiresti meie päevil... koos Messiaga, Taaveti pojaga, et meid lunastada”.

Näide sellest, kui silmapaistev on olnud Eelija juutlikus mõtteviisis, leidub evangeeliumis, kus Peetrus ütleb, et mõnede meelest oli Jeesus Eelija (Mt 16:14).

Käesoleval nädalal vaatleme Eelijat ja kuube, mida ta kandis, ning vaatame, millise vaimuliku õppetunni saame temast ja ta kuuest.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 7. maiks.

Pühapäev, 1. mai

„Vaikne, tasane hääl”

Eelija elu, kirja panduna 1. Kuningate raamatus ja 2. Kuningate raamatus, hõlmab juhtumeid, kus ta julgesti seisis silmitsi kuningatega ja nende ähvardustega temalt elu võtta. Oli aga ka üks märkimisväärne erand ajal, mil ta tageda kuninganna ähvardusest hirmutatuna elu eest põgenes.

1Kn 18. peatükis saadeti Karmeli mäel tema palve peale tuli taevast, Baali prohvetid said tapetud ja Ahab ligineva vihmajärgi eest hoiatatud. Jõud Issandalt tuli tema peale, ning pärast seda, kui oli voltinud kuuesiilud vöö vahele, jooksis ta Ahabi ees 20 miili kuni Jisreelini.

Järgmises peatükis aga ilmub sama mees meie ette täiesti uues valguses.

Loe 1Kn 19:1-4. Millise õppetunni võime saada kõnealuselt lõigust selle kohta, et vaatamata sellele, milline on olnud meie suhe Jumalaga, vaatamata sellele, milliseid suuri usuvõite oleme kogunud, ei ole mitte keegi meist immuunne sügavate vaimulike madal-seisude suhtes? _____

Issand aga tahtis Eelijaga tegemist teha ka pärast Eelija päris meeleheitlikku ja küllalt haletsusväärset palvet. Ta andis endiselt Eelijale jõulise ilmingu selle kohta, kui väga Ta Eelijat armastas ja Eelija elust huvitatud oli.

Loe 1Kn 19:5-19. Mis tähendust see omab, et Eelija kattis oma näo kuuega? _____

On paeluv, et kuigi Eelija nägi võimast tuult ja maavärinat ja tuld, ei pannud ükski neist teda oma nägu kuuega katma. Sellise reaktsiooni kutsus temas esile ainult Issanda kohalolu „vaikses, tasases sahinas” – reaktsiooni, milles segunes hirm, aukartus ja enesekaitse.

Eelijal tuli õppida, et olgugi need loodusjõud nii võimsad ja liigutavad kuitahes, ei maali need Jumala Vaimu kohta tõest pilti. Eelija kuulis Issanda häält vaikselt ja õrnalt rääkimas sellest, mida teha, ja see oli hääl, millele ta kuuletus.

Kuidas me võime õppida ära tundma Issanda häält meile kõnelemas? Veel tähtsam on siiski küsimus: kas sa kuuletud sellele, mida sa kuuled või summutad sa selle „vaikse, tasase hääle”, mis su hingele räägib? Mida su vastus sulle sinust endast räägib?

Esmaspäev, 2. mai

Kehakatete vahetamine

Pärast Jumala väe suurejoonelist avaldumist Karmeli mäel, kaebas Eelija, et tema oli neist ainsana alles jäänud, kes Issandat armastasid. Näib, et Issand jättis tähele panemata Eelija halisemise, kuid siis, kui Eelija oma jutu lõpetas, andis Issand talle juhised: tal tuli võida kaks meest kuningaks, ja Eliisa prohvetiks.

Issanda juhtnööre järgides läks Eelija, selleks et endale järglane leida, Eliisa isa Saafati tallu ning leidis Eliisa härgadega kündmas. Võibolla lehvitas Eelija Eliisale, et tema tähelepanu tõmmata ning Eliisa peatas töö ja ootas, et kuulda, mida Eelijal öelda on.

Loe 1Kn 19:19. Kuidas väljendati Eliisa kutsumist? _____

Meile pole toodud Eelija kõiki sõnu ega Eliisa vastust Eelija kutsele, kuid me teame, et ta vastas jaatavalt. Nüüd heitis Eelija oma kuue, sümboli tema ülesandest, kohustustest Jumala sulasena, Eliisa õlgadele (vaata 4Ms 20:28). Kujundlikkus on üsna ilmne. Eliisale edastati nüüd püha kutse.

Piiblis on teisi juhtumeid, mil kuube (või mantlit või muud rüüd) ei kasutatud selleks, et väljendada Jumala kutset astuda Tema teenistusse. Missugune on „kuue” mõte järgmistes salmides: Ib 1:20; Ps 109:29; Jd 22, 23; 2Sm 10:3, 4; Hs 16:15, 16? _____

Eelija kuub siinsel juhul tähendas pühendumist, enese sidumist [kohustusega] ja andumist. „Jumala juhtimisel otsis Eelija endale järglast. Kui ta möödus põllust, kus kündis Eliisa, heitis ta noormehe õlgadele pühenduskuue. Näljahäda aastail oli Saafati perekond tutvunud Eelija töö ja ülesannetega ning nüüd andis Jumala Vaim Eliisale märku selle prohveti teo tähendusest. See oli talle märgiks, et Jumal oli teda kutsunud Eelija järeltulijaks.” – Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 219, 220.

Mõttele sellest, kuidas võib üks ese olla nii hea kui ka halva tähendusega, sõltuvalt sellest, kuidas seda kasutatakse. Mida teed sina asjadega oma elus? Miskaadi tähenduse annad neile sina oma tegutsemiste kaudu? Mida hakkavad need sinu jaoks sümboliseerima, ja miks?

Teisipäev, 3. mai

Kotiriide kandmine

Eelija loos mängib kehakate oma osa veel ka teiste tegelaste juures.

Israeli kuningas Ahab soovis osta üht viinamäge, mis asus tema lossi kõrval. See kuulus jisreellasele Naabotile. Kui Naabot keeldus seda müümast ja Iisebel sellest kuulis, ärritas Naaboti keeldumine Iisebeli ja kavalalt sepsits ta vandenõu Naaboti tapmiseks. Pärast Naaboti surma võttis Ahab viinamäe oma valdusesse, tajumata, et Eelijale oli antud juhtnõor temaga seal kohtuda.

„Räägi temaga ja ütle: Nõnda ütleb Issand: Kas oled tapnud ja omastanud? Siis räägi temaga ja ütle: Nõnda ütleb Issand: Samas paigas, kus koerad lakkusid Naaboti verd, lakuvad koerad ka su enese verd!” (1Kn 21:19).

Eelija ülesanne seista Ahabiga silmitsi mitmegi ränga probleemi puhul tekitas tõenäoliselt päris palju pinget, kuid ta näis olevat tugev ja tahtlik, vähemalt antud juhul, järgima oma Issandalt saadud juhiseid, ehkki ta teadis, et temagi elu võis olla ohus. Nüüd pidi ta rääkima Ahabile, millise hukkamõistu oli Issand Ahabile kuulutanud lisaks sellele, et koerad lakuvad tema verd.

Loe 1Kn 21:21-29. Kuidas peaksime mõistma Ahabi vastust, eelkõige selle valgel, mida need salmid räägivad sellest, milline mees ta oli? _____

Kui Ahab neid sõnu kuulis, esitas ta ennast Issandale äärmiselt alandlikul viisil (1Kn 21:27), mille hulgas oli ka oma riiete lõhki käristamine, kotiriidesse riietumine ja isegi söömise keeldumine. Peatüki ülejäänud osa annab mõista, et tema kahetsus ja alandumine pidid olema ehtsad. Oma riiete lõhki käristamine, tolle aja tavaline komme väljendada õudust ja kurbust, näitas, et ta võttis Eelija öeldud sõnu tõsiselt. Kui sügavaks, kui kauakestvaks see meeleparandus kujunes, seda salm ei ütle; küll aga annab see mõista, et riiete lõhki käristamine väljendas tollel hetkel tema südame siirust.

„Jumalale meelepärane kurvastus toob meeleparanduse päästeks, mida ei kahetseta, maailma kurvastus toob aga surma” (2Kr 7:10). Loe selle salmi vahetut kaasteksti. Mida Paulus siin ütleb ja kuidas saame meie rakendada seda hoiatust oma elus?

Kolmapäev, 4. mai

Eelija taevassevõtmine

Mida Eelija kohta iganes öelda saaks, on see, et kindlasti elas ta huvitaval ja dramaatilisel ajal (ehkki praegune aeg oleks seda kõike rohkemgi). 2Kn 1. peatükk räägib paeluva loo, mis muutub järgmises peatükis veel paelavamaks. Juhul kui saaks öelda, et üldse keegi „läks läbi tule ja vee”, siis oli selleks Eliisa.

Loe 2Kn 2:1-18 ja vasta järgmistele küsimustele:

1. Mis põhjustel võis Eliisa keelduda Eelija juurest lahkumast, hoolimata õpetaja kolmest palvest just seda teha? _____

2. Miks käristas Eliisa siin oma riided lõhki? Kas lahkumisvahlust või millestki muust? Kui jah, siis millest? _____

Kahtlemata tulenes Eliisa reaktsioon äärmisest erutusest ja tänulikkusest. Jah, ta *nägi* vankreid ja hobuseid. Jah, ta *saab* kahekordse osa Eelija vaimust. Kuigi üldiselt tähendas riiete katki rebimine leina, võis Eliisat sel korral vallata nii vastupandamatu tänulikkus, et ta rebis riided lõhki. Tema käes oli Eelija kuub. Oma riiete lõhki rebimine võis ka olla sümboolne samm oma kuuest vabanemiseks ja Eelija oma selga panemiseks.

Siis, kui Eelija esimest korda pani oma kuue talupoeg Eliisa ümber, teadsid mõlemad mehed, et see tegu sümboliseeris kutsumist Jumala töösse (kuigi Eliisa pidi olema kuue mingil hetkel Eelijale tagasi andnud). Nüüd oli see eriline kehakate Eliisa oma, tähistades tõsiasi, et tema pidi edasi viima juhi kohustusi nagu oli seda teinud Eelija.

Vaata ka, kuidas Eliisa vastas oma mentorile (millist vastust see sulle meenutab?). Eliisa sõnad avavad mõningal määral tema iseloomu, näidates, et ta oli vääriiline mantlipärija suurele prohvetile, kes kohe „võetakse” sellest maailmast ära.

Missuguse avarama pildi esitab see lugu meile? See tähendab, kui sageli kaldume me kinni hoidma selle maailma kitsast materialistlikust vaatest, unustades mittemaise kuningriigi alati olemasoleva tegelikkuse, mis eksisteerib siingi maailmas ja mõjustab omakorda meid?

Neljapäev, 5. mai

Eliisa mantel

„Ta tõstis siis üles Eelija kuue, mis tollel oli seljast maha langedud, ja läks tagasi ning peatus Jordani kaldal. Siis ta võttis Eelija mahalangenud kuue ja lõi vett ning ütles: „Kus on Issand, Eelija Jumal?” Kui ta oli vett löönud, siis lahkes see siia- ja sinnapoole ja Eliisa läks üle” (2Kn 2:13, 14). Mis loole see meid mõtlema paneb? Millist olulist sümboolikat [kujundit] siin kasutatakse?

Loe 2Kn 2:15-18. Püüa ennast panna nende Jeeriko prohvetite asemele. Miks nad reageerisid nii nagu nad reageerisid, püüdsid leida Eelijat, kuigi nad teadsid, et ta oli taevasse võetud? _____

Varasematest salmidest on ilmne, et need prohvetid teadsid, et Eelija võetakse taevasse. Salm ei ütle, kas nad seda sündmust oma silmaga nägid. Teatud mõttes polnudki see oluline, sest nad teadsid, et „Issanda Vaim” oli võtnud ta ära. Kuhu võtnud, oli teine asi. Mingil põhjusel uskusid nad, et Eelijat võis siiski leida „mõne mäe pealt või orust” (15. s). Võibolla, et nad polnud valmis mõttekäiguks, et keegi võetakse tuulepöörises taevasse nagu antud juhul, ja eeldasid, et Issand tegi temaga midagi muud. Ja kuigi neil kõlasid kõrvus Eliisa sõnad mitte vaevata ennast Eelija otsimisega, jäid nad enesele kindlaks. Võibolla et alles pärast seda, kui nad teda ei leidnud, mõistsid nad, mis oli juhtunud. Ja ka pärast seda jäi ruumi kahelda. Võibolla viis Issand ta mõnele mäele või orgu, mida nad polnud läbi otsinud?

Kokkuvõtteks, pole oluline, millist kogemust või imet me oleme näinud, meil on ikkagi vaja rakendada usku, muidu hiilib varem või hiljem sisse kahtlus ja esitab tõsise väljakutse meie kristlikule kogemusele.

Mõtle mõnele võimsale kogemusele, mis sul Issandaga on olnud. Pole küsimustki, et sel ajal ja vahetult pärast seda oli su usk tugev. Kuid mis juhtus ajapikku, eriti siis, kui see kogemus ise hakkas ajavoolus kaugenema? Niisiis, miks on oluline, et sa igapäevaselt teeksid asju, mis saavad sind aidata hoida usku tugevana?

Reede, 6. mai

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Patriarhid ja prohvetid* peatükki „Sett ja Eenok”, lk 88; raamatust *Prohvetid ja kuningad* peatükke „Jisreelist Hoorebile”, „Mis sa siin teed?” ja „Eelija vaimus ja väes”, lk 155-189.

„Eelija, kes võeti taevasse surma kogemata, esindas neid, kes Kristuse teise tuleku ajal elavad maa peal ning keda muudetakse „äkitselt ühe silmapilguga, viimse pasuna hüüdes”, kui „surev peab riietuma surematusega” 1Kr 15:51-53. Jeesust ümbritses taevane valgus, mis ümbritseb Teda siis, kui Ta tuleb „teist korda ilma patuta neile, kes Teda ootavad õndsuseks”. Sest Ta tuleb „oma Isa auhiilguses ühes pühade inglitega” Hb 9:28; Mk 8:38.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 422.

Küsimused aruteluks:

1. Milliseid praktilisi asju saame teha, et aidata endal kuulata „vaikset, tasast häält”? Millised asjad, mida teeme, teevad selle kuulamise raskemaks, kui mitte võimatuks?

2. Kuidas sa tead, et siis kui sa tunned meeleheidet ja kartust, mis tunduvad peaaegu talumatud (nagu tundis ka Eelija), on Issand ligi ja valvab sinu üle?

3. Eelija kuub sümboliseeris tema töö edasikandumist Eliisale, mis tõstatab küsimuse ameti edasikandumisest tänapäeva koguduses. Kuidas see protsess toimib ja kuidas saame olla kindlad, et – Eliisa näidet kasutades – saab kuub „heidetud” õige inimese õlgadele? Või kas saame olla kindlad?

4. „Jah, Jumalale meelepärane kurvastus toob meeleparanduse päästeks, mida ei kahetseta, maailma kurvastus toob aga surma” (2Kr 7:10). Rääkige klassis sellest, mida see salm tähendab ja mida peame siit enda jaoks õppima õige meeleparanduse kohta vastandina meeleparandusele, mida ennast tuleb kahetseda?

5. Käesoleva veerandaasta õppetükis kehakattest ja rüüdest räägime palju sümboolikast. Mis on sümbolid, kuidas neid tõlgendatakse, millise tähenduse omistame sümbolitele ja mida räägivad need tähendused meist endast?

7. õppetükk: 7.–13. mai

Tema tiibade varjus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Ms 19:4; 2Sm 11, 12, Ps 17:8; 32:1; 36:7; 51:2; 57:1; 61:4; 63:7

Meelespeetavad salmid: „Sest sina olid mulle abiks ja su tiibade varju all ma võin hõisata.“ (Ps 63:8) „Kolm asja on mulle väga imelised, jah, neli on, mida ma ei mõista: kotka tee taeva all...“ (Õp 30:18, 19)

Kotkas on elav reaktiivlennuk. Varustatud konksus noka ja noaterasuguste küünistega, on ta nagu reaktiivlennuk. Kotkas on tuul ja tiib, luu, kõõlus ja veri. Kotkas on raipesööja, kalapüüdja ja varas. Kotkas heidab end pilvedest vee poole tsüklonilise tormi kiirusega. Kotkas klammerdub oma rullikeeratud küünistega pesa külge, et ta ei kukuks oma poegade peale. Kotkas on majesteetlikkus, jõud ja arm. Kotkas on olemas kõik need metafoorid [kujundid] ja siiski on ta suurem kui nende summa. Pole siis ime, et Piibli kirjutajad ei suutnud mõista kotka lennu metsikut ilu.

Taavet kasutas oma psalmides sarnast kujundit, öeldes, et ta on Jumala tiibade varju all. Sel nädalal mõtiskleme koos Taavetiga tema laulude vahendusel, kuidas Jumal meid varjab ja katab kinni meie patud. Aga enne vaatleme sündmusi, mis tekitasid selle varjamise vajaduse, ja seejärel püüame mõista, miks vajame ka meie nendesamade tiibade varju.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 14. maiks.

Pühapäev, 8. mai

Alasti tõde

Kotkad võivad tõusta kuni 3,2 kilomeetri kõrgusele, see on kõrgemale kui enamus linde. Sarnaselt kotkaga lendas ka Taavet kõrgele. Karjane-kuningas saavutas suuruse, mille on saavutanud vähesed kuningad. Ta oli riietatud sõjaliste võitude ja sõjasaakidega ning kaetud au ja ülistusega. Ent Taavet unustas, et tema kuninglik rüü oli Jumala and. Need ei saanud katta inimese patte – isegi mitte kuninga patte – Jumala silmis.

Vaimulikus mõttes olid Taaveti rõivad üheaegselt nii preesterlikud kui kuninglikud; ta oli Iisraeli teokraatia juht. Kibedad patud, mis need rõivad määrisid, on innustanud looma 32. ja 51. laulu. Et mõista täielikult nende laulude kujundlikkust, mis on suunatud patu kinnikatmisele, ja et mõista teistes lauludes olevat Jumala tübade jumaliku kaitse metafoori, peame vaatama, kuidas Taaveti elus toimunu neid temas sütitas. Rõivaste vaimuliku õppetunni uurimisel näeme, et ironilisel ja traagilisel kombel algab kurb lugu Taaveti langusest sellest, et tal sõna otseses mõttes ei ole neid.

Oma suuruse tipul on Taavet elu raevukaima võitluse keskel. Seda sõda ei peetud Rabba veristel väljadel, vaid 15-sentimeetrisel vaimsel väljal, mis on Taaveti otsmikusagaras. Saatan valib oma „relva“ hoolega. Mida Koljat oma hiiglasliku piigiga ei suutnud, selle teeb ära kuninga katuselt nähtud kümblev naine. Taavet on ilmselgelt unustanud oma lingu õppetunni: kui kergesti „hiiglane“ väikese kiviga valutatakse või siin ühe väikese pilguga.

Üks väike kivi ja hiiglane langeb. Üks pilguheit ja kuningas langeb. Taavet tegi oma abielurikkumise „kinnikatmiseks“ ja avalikuks tulemise vältimiseks väga palju. Mida ta tegi? 2Sm 11. Miks viivad meie katsed pattu kinni katta, et vältida selle avastamist või karistust, vaid veel suuremate pattudeni ja seega veel suurema paljastuseni? Kuidas Taaveti loo üksikasjad seda mõtet rõhutavad?

Üks keelatud pilk päästab valla sündmusteahela, mis lõpeb mõrva ja peaaegu kodusõjaga. Taaveti lugu räägib varjamisest varjamise järel – eesmärgiga vältida tagajärgi. Patu õudne reaalsus on see, et kui sa teed ühe patu ega tunnista ja hülga seda, viib see sind järgmise ja veel jälgima patuni, et eelmist üleastumist kinni katta. Taavet rikkus abieliu ja tappis kuningavõimu kattevarjus mehe, ent Jumala silm näeb väliste rõivaste alla ja Tema ees on meie süda alasti.

On öeldud, et vastasseis on tapnud tuhandeid, kuid õitseng kümneid tuhandeid. Kui sa mõtled Taaveti elule, missuguseid ohte kujutab õitseng inimese hingele? Miks vastasseis või ebaõnn meid sageli Jumalale lähemale tõmbab? Kuidas saame vältida heaolu lõkset?

Esmaspäev, 9. mai

Naatan paljastab kõik

Taavet varjab pettuselooriga oma pattu terve aasta. Näib, nagu oleks kuningas mõrvasüüdistusest pääsenud. Patt muudab Taaveti südame kiviõvaks. Aga Jumal saadab Naatani seda murdma. Selle asemel, et Taaveti patt kohe päevavalgele tuua – ja riskides kuningliku raevu ning ilmselt oma eluga –, riietab ta tõe tähendamissõnasse.

Loe 2Sm 12:1–12 Naatani tähendamissõna ja selle selgitust, pea meeles, et ka Jeesus kasutas tähendamissõnu. Miks on neid hea kasutada? Miks oli Taaveti puhul loo esitamise muutmine tõhusam, isegi vajalik, et temani jõuda? _____

Naatani võrdum on vaid mõne salmi pikkune, aga see sisaldab hinnalist õppetundi, kuidas jõuda patu tõttu kivinenud südameni. Kõigepealt, Naatan ei tule Taaveti juurde süüdistajana, ta palub alandlikult ja taktitundeliselt Taaveti abi. Taaveti süda võib olla patu tõttu kõvaks muutunud, ent tema õiglustunne ei ole täielikult kustunud. Seejärel riietab Naatan tõe võrdumisse ja murrab seega Taaveti kaitse. Kolmandaks tekitab Naatani lähenemisviis Taavetis soovi kuulata, ilma, et ta tunneks ennast kohtualusena. Tulemus? Taavet mõistab ise end hukka.

Naatani otsus: „See mees oled sina!“ rebib enesepettuse loori, millesse Taavet oli ennast mässinud. Taaveti vastus: „Mina olen pattu teinud Issanda vastu,“ saab omakorda vastuse: „Issand on juba su patu sulle andeks andnud.“ Miks sai Jumal Taaveti patu kõrvale panna, või ära katta? Vt 1Jh 1:9. _____

Taaveti patt on andestatud, aga patus sigitatud laps peab surema. Taaveti jaoks pidi see tragöödia olema kibedam kui tema enda surm. Ta võtab seljast kuningariüü ja riietab end leina- ja alandlikkuse rõivastesse. Ta põlvitab avatuna Jumala ees, ta kahetseb ja anub oma lapse elu pärast. On irooniline, et aasta eest avas Taavet end pimeduse varjus ja salaja ihale Batseba suhtes ja sel saatuslikul ööl eostati tema surema pidanud laps.

Taavet reageerib lapse surmale viisil, mis paneb tema nõuandjad imestama. Ta tõuseb, peseb end puhtaks, vahetab riided. Tema, Jumalast võitu, võidis ennast uuesti ja teenis Jumalat. Kõik see näitab, kuidas need, kes on oma patte kahetsenud, peavad lubama Jumalal end taastada. Jumal tõstab leinava patuse üles ja võtab ta enda juurde. Ta peseb ära patusüü ja riietab meid oma õigusega. Ta võib meid oma Vaimuga, nii et me saaksime Teda kummardada.

Taaveti pattulangemine algab ja lõpeb pesemisega. Teine pesemine ei ole patu eelmäng, vaid märk puhtast südamest.

Missuguse lootuse annab meile Taaveti pesemine, riiete vahetamine ja võidmine? Kuidas saab meil, kes me oleme Jeesuse poolt puhtaks pestud, olla kindlus, et me võime Teda kummardada?

Teisipäev, 10. mai

Õnnis on see, kelle üleastumine on andeks antud...

„Õnnis on see, kelle üleastumine on andeks antud, kelle patt on kinni kaetud.“ (Ps 32:1)

Terve aasta on möödunud ja Taavet keeldub tunnistamast oma pattu Batseba ning Uurija vastu, isegi iseendale. Aga nagu 32. laulus on kirjas, kannatab ta oma vaikimise tulemusena meelte ja keha tõsise agoonia käes.

Loe Ps 32:3–5. Mil viisil kasutab Taavet luulelisi kujundeid ja sümboolset keelt, et kirjeldada, mis temaga juhtub, kui ta keeldub oma pattu tunnistamast? Mida teeb Taavet, et oma kannatusi lõpetada (s 5)? _____

Taavet mätsib oma abielurikkumist valede ja verevalamisega, kuid ta enda süü raskus murab ta. 32. psalm näitab, et Taavet heidab end tõelises alandlikkuses ja kahetsuses Jumala kindlasse armu. Taaveti andekspalumishüüd on juhiseks kõigile, kes otsivad Jumalat, et Ta nende patud kinni kataks. (1) Taavet ei vabanda oma pattu. (2) Ta ei tee katseid end õigustada. (3) Ta ei süüdistata Jumala seadust selle eest, et seadus ta hukka mõistab. (4) Ta süüdistab oma patus vaid iseennast. (5) Ta vihkab siiralt pattu, mis lahutas teda Jumalast, ja pöördub sellest ära. Ja Jumal katab selle kinni.

Taavet varjab oma pattu (Ps 32:3, 4), Jumal katab selle (s 1, 2). Mille poolest erineb meie varjamine Jumala katmisest? Mis peab olema tehtud enne, kui Kristuse õigus saab patu kinni katta?

Jumal ei vaata patule läbi sõrmede. Aga patt kaetakse kinni, see tähendab, et süüid ei panda enam patuse arvele, kui ta on kahetsunud, seda ei kasutata tema vastu. Ülestunnistamine üksi ilma kahetsuseta on ebatäielik. Me ei pea oma pattu ainult kahetsema, peame sellest Jumala väes eemalduma. Jumal võib andestada ja kinni katta kõik patud. Tema arm andestab patu ja lisaks sellele võtab kahetseva patuse vastu, nagu ei oleks ta kunagi patustanudki! Selles on meie Jeesuse, meie Asendaja vägi, kellele Jumal paneb kogu patu. Sel viisil arvatakse Kristuse õigus kahetseva patuse omaks.

Kuivõrd valmilt teadvustad sina Jumala ees oma pattu ja oma valesid tegusid? Kui sa ei ole valmis seda tegema, kas petad siis Jumalat või ainult iseennast? Süvene oma vastusest tulenevatesse mõjudesse.

Kolmapäev, 11. mai

Valgem kui lumi

Nii nagu 32. laul on ka 51. laul patukahetsuse laul. Taavet kirjutas selle pärast oma patu tunnistamist. 32. psalm kasutab rõivaste kujundit, mis ilmestab Jumala tegusid meie patu kinnikatmisel, ka 51. psalm viitab patu katmisel riitele. Aga siin on rõhuasetus pesemisel ja valgendamisel, mida rõivaste puhastamiseks tehakse, ja nende vaimulikul tähendusel. Teisisõnu, selles psalmis peseb Taavet sümboolselt oma musta pesu.

Psalmis 51:2 palub Taavet Jumalat, et Ta peseks ta hästi puhtaks. Mida see pesemine tähendab? Kuidas aitavad kujundid „puhastada mind iisopiga“ ja „valgemaks kui lumi“ (s 9) meil mõista selle puhastamise olemust? _____

Sõna, mida Taavet kasutab siin pesemise kohta, kasutatakse mujal Pühakirjas riite pesemise kontekstis (vt 1Ms 49:11; 2Ms 19:10). *Puhastus* viitab patu lepitamise mõttele. Iisopit, hallikasrohelist majoraanitaime, kasutati võrtsina ja meditsiinilistel eesmärkidel, sel oli oma koht nii toidus kui ravimites. Taavet teadis hästi, et iisopil oli Iisraelis pikk ajalugu. Seda kasutati algses paasapüharituaalis (2Ms 12:22), pidalitõbise või maja puhastamisel (3Ms 14:6, 49) ja punase mullika ohvri puhastamisel või nende inimeste ja asjade puhastamisel, kes/mis olid kokku puutunud surnuga. Mooses kasutas lepingu jõustumisel iisopit (Hb 9:19, 20). Vaata „iisopi“ märksõna alt SPA Piiblikommentaari lk 497.

Kõik see näitab, et iisop oli hea puhastusvahend. Taavet kasutab seda oma laulus ja see näitab, et ta mõistab, et ainult parim puhastusvahend saab teda paturüvedusest puhastada. Ja see vahend on meie Päästja lunastav veri.

Ps 51:10 palub Taavet Jumalalt, et Jumal looks talle puhta südame. Mida tähendab omada „puhast südant“? _____

Jumal teeb midagi enam kui pelk puhastamine ebaõiglusest; Ta loob oma andestatud lapsele uue südame. Uus süda tähendab uut mõtteviisi. Paulus kannustab meid: „Ärge muganduge praeguse ajaga, vaid muutuge meelega uuendamise teel“ (Rm 12:2), „uuestisünni pesemise ja Püha Vaimu uuendamise kaudu. Seda Vaimu on ta meie peale ohtralt valanud Jeesuse Kristuse, meie Päästja läbi“ (Tt 3:5, 6). Andekspalumise palve peaks alati olema ühendatud palvega uue südame ja püha elu pärast. Taavet soovib rõivastuda täiesti uue vaimse ja moraalse olemusega. Ta palub, et ta oleks kuulekuses vankumatu, et teda ei jäetaks ilma Püha Vaimu juhtimisest.

Neljapäev, 12. mai

Tema tiibade varjus

„Võiksin ma ometi olla külaline su telgis igavesti, otsida pelgupaika su tiibade all.“ (Ps 61:5)

Mõne kotka tiibade siruulatus on kuni kolm meetrit, tänu sellele saavad nad varjata ja kaitsta oma poegi. Jumala arm kaitseb kotkatiibadena neid, kes jätavad oma patud seljataha hoolimata sellest, kui sügavale nad on langenud. Kui patusüü on meist välja pestud, ei eemaldata sageli siiski patu tagajärgi. Taavet koges kibedalt seda tõde neljakordselt: kolm tema poega suri ja tema tütar Taamar vägistati Taamari enda kasuvenna Ammoni poolt.

Mida otsis Taavet Jumala tiibade varjust? Mille eest need meile kaitset pakuvad? Ps 17:8; 36:8; 57:2. _____

Jumala tiibade varjust leiame armastavat lahkust, armu ja varju. Kotkatiivad toovad selle tõe erilisel viisil esile: isakotkas õpetab poegi lendama, kandes teda oma seljal väga kõrgele taevaotuse all. Siis läheb isa poja alt ära, jättes ta üksinda tiibu lehvitades maapinna poole kukkuma. Enne kui kotkapoeg maha kukuks, libiseb isakotkas taas tema alla ja püüab oma tiibadele ning viib tagasi üles. Pole oluline, kui madalale ja kui kiiresti me langeme, Jumal lendab kiiremini. Ta kasutab meie langust, et õpetada meid lendama. Kui me kahetseme – nagu Taavet –, oleme pärast seda, kui Jumal meid kinni püüab, Talle lähemal kui enne langust!

Ehk inspireeris Taavetit teadmine kotka lennust otsima tõde Jumala varjust just tiibade sümbolis – Ps 61. Arvatavasti lõi Taavet selle laulu, olles eksiidil ajal, mil Absalom taotles trooni. Selles laulus kuulutab Taavet usaldust Jumala katvasse armu ja on võimalik, et viitab ka armule Jumala pühamus. Siin on Jumala lepingulaegas, mida katavad keerubid, kelle laeka üle väljasirutatud tiivad kaitsevad seadust – Jumala armastuseiseloomu kirjapandud kujul. Taavet võis väljendada soovi süveneda usus Jumala pühamusse, tema hing rõivastus selle armastuse muutva valgusega.

Kuigi sa oled enda elu Jumalale pühendanud, võib-olla kannatad sa ikka veel patu tagajärgede käes: vöörandumine, eksiidil, füüsilise tervisehäire, emotsionaalne valu. Missugust lootust tervenemisest annab sulle Jumala tiibade vari?

Reede, 13. mai

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust „Patriarhid ja prohvetid“ lk 717–726 „Taaveti patt ja kahetsus“ ja raamatust „Haridus“ lk 157 „Piibli elulood“.

„Taaveti kahetsus oli siiras ja sügav. Ta ei püüdnud oma kuritegu vabandada. Tema palveid ei ajendanud soov pääseda ähvardavast karistusest. Ta mõistis Jumala vastu tehtud ülekohtu suurust. Ta nägi, kui räpane oli ta hing – ja ta jälestas pattu. Ta ei palunud üksnes andestust, vaid ka südamepuhtust. Taavet ei loobunud meeleheites olles võitlusest. Ta uskus, et Jumala töötused kahetsevale patusele tagavad andestuse ja Jumalast vastuvõtmise temalegi. /—/ Ehkki Taavet oli langenud, tõstis Issand ta üles. Nüüd oli ta Jumalaga kooskõllalisem ja kaasinimeste suhtes osavõtlikum kui enne langemist. /—/ Kes iganes Jumalast noomituna alandab end Taaveti sarnaselt kahetsuses ja ülestunnistamises, võib olla kindel, et tal on lootust. Kes iganes Jumala töötused usus vastu võtab, leiab andestuse. Issand ei hülga mitte kunagi ühtki tõeliselt kahetsevat inimlast. Ta on andnud töötuse: “Haa-raku ta kinni minu väest, et tal võiks olla rahu minuga; siis saab ta rahu minuga” (Js 27:5 ingl k). Samas innustab ja julgustab Ta: “Oel jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted ning pöördugu Jehoova poole, siis halastab Tema ta peale; ja meie Jumala poole, sest Tema annab *palju* andeks!” (Js 55:7).“ (Ellen G. White Patriarhid ja prohvetid lk 725, 726, autori kursiiv)

Küsimused aruteluks:

1. Arutage klassis meie endi vahendite katmisvõimet võrreldes sellega, mida Jeesus meile pakub. Mida Ta *pakub* ja miks on see ainus, mis saab katta meie patte ja tuua tervenemist ning päästet?

2. Püüa ise kirjutada üks psalm Jumala armu ja armastuse teemal. Kirjuta sarnaselt Taavetiga oma isiklikust kogemusest. Võta see hingamis-päeval kaasa ja jaga oma klassis teistega.

3. Valgendavate pesuainete reklaamid lubavad riideid valgendada ja pehmendada. Ilma pehmendamiseta pleki väljapesemine mõjuks kangale rängalt. Kanga pehmendamine ilma pleki eemaldamiseta ei anna tulemust – rõivas jääb mustaks. Miks me vajame oma hingeriiete puhastamiseks mõlemat: Jumala õiguse valgendavat väge ja Tema armu pehmendavat jõudu?

4. Andestatud patt võib meid muuta kurvaks, ent me ei tohi unustada, et see on andestatud. Kuidas saame õppida, et patu tagajärgedega elamine ei tähenda seda, nagu poleks meie pattu andeks antud?

8. õppetükk: 14.–20. mai

Ilusad riided

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Js 1–5; 6:1–8; 51:6–8; 61; Lk 4:16–20

Meelespeetav salm: „Mina rõõmutsen väga Issandas, mu hing ilutseb mu Jumalas, sest ta on mind riietanud päästeriietega, katnud õigusekuuega, otseku oleks peigmees enesele pähe pannud piduliku peakatte või pruut ennast ehetege ehtinud.“ (Js 61:10)

Elades Ussija, Jootami, Ahase ja Hiskija valitsemisaegadel, kuulutas Jesaja enam kui neljakümne rahutu aasta vältel, mil ta pani kirja ühed rikkalikumad tekstid Piiblis. Jesaja raamat on kirjutatud poliitilise, moraalse, sõjalise ja majandusliku keerise ajal ja seetõttu on see läbi imbunud mitte ainult süngete hoiatustega hävingust, mille osaks saavad need, kes ei kahetse, vaid ka pääste-, lunastuse- ja lootusesõnumiga – see raamat räägib lootusest, mille me leiame „Issandas, su lunastajas, Iisraeli Pühas“, Temas, kes ütleb: „Mina olen Issand, su Jumal, kes sulle õpetab, mis on kasulik, kes sind juhatab tee, mida sa pead käima.“ (Js 48:17)

Jesaja innustas inimesi panema selga õiguse rüü ja võtma vastu Jumala pääste. Rõivaid, kehakatteid ja kotiriiet kirjeldavad illustratsioonid aitavad õpetada vaimulikke tõesid, mis kajavad läbi ajastute. Jesaja kaasaegsete, ja meie jaoks, on küsimus selles, kas me nõutame paremaid rõivaid või jätkame endi rüvetatuse ja alastuse häbis.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 21. maiks.

Pühapäev, 15. mai

Ärge tooge enam neid kasutuid ohvreid

„Sel päeval võtab Issand ära toredad jalarõngad, laubahted ja kaelakeed, kõrvarõngad, käevõrud ja loorid, peamähised, sammuahelakesed, rinnavööd, lõhnatoosid ja amuletid, sõrmused ja ninarõngad, riided, pealisrüüd, suurrätikud ja kukrud, peeglid, särigid, peakatted ja hõlstd.“ (Js 3:18–23)

Jesaja raamatu esimesed peatükid maalivad meile lõunapoolse kuningriigi vaimsest olukorrast üsna kahvatu pildi. Egiptusest väljarännanud olid tunnistanud uskumatuid imesid, ent nende järglased olid langenud enesega rahulolusse – ja hullemasse! Pole kahtlust, et enamus uskus kõike seda imelist, mis enne neid oli toimunud, aga küsimus, mille nad endale võisid esitada, oli: „Mis siis? Mis on kõigel sellel pistmist meiega täna?“ Miks on see, mis toimus kaua aega tagasi meie esinavanematega, oluline meile täna?

Loe läbi Jesaja raamatu esimesed viis peatükki. Mida inimesed tegid või missugused olid nende suhtumised, mis põhjustasid sellise karmi hoiatuse? Missuguseid võrdlusi leiad sa sellest tänapäeva kogudusega? _____

Võib-olla on kõige tõsisem osa kirjas esimeses peatükis, kus Issand mõistab hukka kõik nende usulised vaated ja teod. Teiste sõnadega, need inimesed kinnitasid, et nad teenivad Issandat ja nad täitsid teenimise kõik vormid. Aga mida ütleb Jumal nende endi ja nende teenimise kohta? (Vt Js 1:11–15.)

Jumal on siiski armuline – nagu alati; Ta otsib viise, kuidas päästa kõik, keda vähegi võimalik – nagu alati. Rist on ainus tõestus, mida me iial vajame selle kohta, kui väga Jumal soovib meie pääsemist. Nii näeme ka Jesaja esimestes peatükkides Issandat, kes hüüab oma rahvast ja pakub talle katastroofist väljapääsu.

Kuidas sina Issandat teenid? Millele sa teenimise ajal mõtled? Kui palju on sellest näitus ja kui palju sügavalt tunnetatud alistumist, ülistust ja kahetsust. Kuidas tunda ära erinevus?

Esmaspäev, 16. mai

Roojased huuled

Jesaja saab oma kutse selle hirmsa pildi taustal, mida eile uurisime. Kutse tuli umbes aastal 740 eKr, kui suri Iisraeli kuningas Ussija. Ussija alustas oma valitsemisaega kenasti, kuid taganes siis usust (2Aj 26) ja tema lõpp oli kohutav. Sel ajal alustas oma teenistust Jesaja, kuid mitte enne jõulise nägemuse saamist Issandalt.

Loe Js 6:1–8. Kuidas Jesaja reageerib? Miks on see nii oluline, eriti selles, kuidas me mõistame päästeplaani? _____

„Häda mulle, sest ma olen kadunud! Sellepärast et ma olen roojane mees huultelt ja elan roojaste huultega rahva keskel.“ (Js 6:5)

Pane tähele, et Jesaja vastus ei olnud seotud Jumala väe või suurusega, mis vastandus tema enda nõrkusele; ka ei keskendunud see Jumala igavikulisusele võrreldes tema enda ajalisusega. Jesaja vastus hõlmab moraalsust. Jesaja nägi Jumala nägemust, ta nägi Tema kuuepalistut (Js 6:1), mis täitis templi, ja ta pidi üle saama kontrastist Jumala pühaduse ning enda patususe vahel. Sel hetkel ta mõistis, et tema suurim probleem on moraalset laadi ja et tema langenud loomus ning tema rikutus võivad ta hävitada. Ja kuidas sai kõigele lisaks „roojane mees huultelt“ rääkida vägede Issandaga?

Mis oli selle probleemi lahendus? _____

Jesaja huuli puudutati sõega – see teguviis sümboliseeris Jesaja muutmise tõelisust. Tema patt oli talle andestatud, tal oli uus elu Issandas ja selle muutuse vili on kirjas 8. salmis, kus Jesaja hüüab: „Vaata, siin ma olen, läkita mind!“ Teadmisega, et tema patt oli „lepitatud“, läks Jesaja usus edasi, ta usaldas õigust ja pühadust, mis lähtus Jumalalt, kes ilmutas talle selle nägemuse.

Jesaja süü oli lepitatud, tema patt oli temast lahkunud. Ta oli nüüd „uuestisündinu“ ja selle kohene vili oli tahtlikkus vastata kutsele „Kes meilt läheks?“ Küsi nüüd endalt, missugused viljad ilmsesid pärast sinu pöördumist.

Teisipäev, 17. mai

Rõivad, mis ei jää püsima

Nagu varem lugesime, hoiatas Jesaja rahvast korduvalt kohtumõistmise eest, ent ta rikastas neid hoiatusi julgustusega Jumala töötustest. Pärast seda, kui ta oli selgitanud, kuidas Issand hävitab maa, rääkis Jesaja neile iisraellastele, kes vaatasid siiralt tulevikku, mil kõik töötused pidid täituma, kuid kes olid unustanud need paljud korrad, mil Jumal oli oma rahvast läbi raskuste juhatanud.

Loe Js 51:6–8. Missuguse sõnumi Issand rahvale annab? Missugused vastuolud siin on? Missuguse lootuse siit leiad?

Kes poleks näinud, kui lihtsalt ja kiiresti võib riideseme ära rikkuda või koledaks kanda? Selleks pole palju vaja ja ka kõige peenem ning kaunim rõivas võib olla hukas. See on võrdum meie maailmast ja selle asukatest. Ühel hetkel me oleme siin ja järgmisel oleme kadunud. Jakoobus võrdleb Uues Testamendis meie eksistentsi auru ja uduga (Jk 4:14). Uelsi (Wales'i) poet Dylan Thomas soovitas oma isale: „Sa ära leebelt pimedusse astu, vaid valguse eest võitle, võitle – vii eluõhtu hõõguv raev öö vastu.“ Me võime võidelda kogu hingest, aga varem või hiljem me kaome nagu rõivaese.

Ja vaadake siiski, millest Jesaja siin räägib: Jumala päästest, Jumala õigusest, Kristuse õiguse rüüst, mis üksi võib tuua lunastuse, igavese pääste. Issand toob meid kahe võimaliku valiku juurde: lõpp ja igavene surm või igavene elu uuel maal, mis ei kulu nagu kuub (s 6), vaid kestab igavesti. Alates Aadamast ja Eevast Eedeni aias kuni Kristuse tulemise päevani on need olnud ja jäävad ainsateks valikuteks kogu inimkonna jaoks. Need välistavad vastastikku teineteist, seega: kas üks või teine. Selle otsuse saab langetada iga inimene ainult iseenda eest.

Loe Js 51:7, need sõnad on suunatud neile, kes teavad, mis on õige, kelle südames on Jumala seadus. Mida peaks see meie jaoks täna tähendama? Kuidas aitab see, et meie südames on Jumala seadus, teada, mis on õige? Kas õiguse teadmisest üksi piisab, et me võiksime ka õigeid tegusid teha, või on vaja siiski enamat? Kui jah, siis mida?

Kolmapäev, 18. mai

Ilusad riided

Vana Testamenti lugedes on kerge ehmuda kõigist neist sünguse- ja hävinguhoiatustest. Piiblikriitikutele meeldib neid esile tuua ja öelda: „Kes tahaks sellist Jumalat teenida või armastada?“

Selline lugemine on aga selektiivne. Jumal pakub hoiate keskkel hukatusest väljapääsuteed. Jah, mäss ja vastuhakk kannavad hävinguvilju, ent Issand vannub iga kord oma rahvale, et need ei pea olema vääramatud: pääste, õigus ja kindlus on siinsamas, kui me ainult soovime neid Issanda nimes saada.

Loe Js 52. Mis on selle peatüki sõnum? Missugune lootus siin on? Mida tähendab selles kontekstis „ilusad riided“, mida inimesed peavad kandma? _____

Issand kutsub taas oma rahvast kahetsusele, sõnakuulmisele ja päästmisele. „Ilusad rõivad“ on õiguse rüü, mis katab neid, kes on alistanud end Issandale ja kes elavad usus ja kuulekuses Tema käskudele. See pole kunagi olnud keeruline: alates Eedeni aiast on Jumal palunud oma rahvalt vaid seda, et see elaks usus ja sõnakuulmises.

Jesaja 52. ptk juures on hämmastav selle lõpp ja see, mis järgneb. See pole kokkusattumus, et kohe pärast seda, kui Jesaja kutsub rahvast panema selga „ilusad riided“, läheb ta Vana Testamendi suurima prohvetliku kirjelduse, Jeesuse asendussurma kirjeldamise juurde – just selle kaudu on need ilusad riided kättesaadavad kõigile, kes Teda otsivad. Ainult Kristuse elus ja surmas ja kõiges, mida need hõlmavad, saab inimkond päästetud patu hävitusest.

Huvitav on ka see, kuidas Js 52:3 viitab päästekingile kui millelegi, mida me ei saa ära teenida või osta. „Sest nõnda ütleb Issand: Hinnata teid müüdi ja rahata teid lunastatakse.“ See on üdini tõene – me müüme oma hinge mittemillegi eest, selle maailma asjade eest, maailma eest, mis kaob nagu rõivatükk. See on toonud meid dilemma ette, kuna nüüd oleme olukorras, kus me ei saa osta ega oma tegudega edasi minna. Meid saab päästa vaid Jumala arm, mis sai meile ilmsiks ristil toodud imelises ohvris.

Neljapäev, 19. mai

Päästerõivad

Üks kuulsamaid löike Piiblis on Lk 4:16–20, kui Jeesus tõusis oma kodulinna sünagoogis püsti ja luges Jesaja 61. peatükki. Seejärel ütles ta kuulajate imestuseks: „Täna on see kirjakoht teie kuuldes täide läinud.“ (Lk 4:21)

Loe Js 61. Mis on selle peatüki teema? Kuidas on evangeelium siia sisse kirjutatud? Missuguseid teemasid on kasutatud ja laiendatud Uues Testamendis? Vt nt s 6. _____

Need salmid on väga rikkalikud, täidetud Vana Testamendi kujunditega, mis lõpuks muudavad selle Uueks. Meie huviorbiidis on 10. salm: „Mina rõõmutsen väga Issandas, mu hing ilutseb mu Jumalas, sest ta on mind riietanud päästeriietega, katnud õigusekuuega, otsekui oleks peigmees enesele pähe pannud piduliku peakatte või pruut ennast ehete ehtinud.“

„Nüüd on leping täielik ja Kristuse igavene õigus on asetatud igale uskuvale hingele. Hinnalist plekitut rüüd, mis on kootud taevastel telgedel, pakutakse igale kahetsevale ja uskuvale patusele ja ta võib öelda: „Mina rõõmutsen väga Issandas, mu hing ilutseb mu Jumalas, sest ta on mind riietanud päästeriietega, katnud õigusekuuega.““ (Ellen G. White *Selected Messages*, 1. raamat, lk 394)

Tegusõna *ehtima* tuleb heebrea sõnast, mis tähendab *tegema preestritööd*, uue lepingu prohvetikuulutus, mille kohaselt teenib preestritena kogu Jumala rahvas, kes on riietatud päästeriietega. Nad ei ole nagu Vana Testamendi aja preestrid, kelle ülesanne oli vahendada, ega nagu Jeesus, pigem tunnistuseks teistele armust, halastusest ja Jumala päästest.

Loe veelkord Js 61. Missuguseid tütusi sa sellest enda jaoks leiad? Kuidas need tütused sinu elus reaalsuseks saaksid; mida peaksid enda elus muutma, et need sinus ja sinu jaoks täide läheksid? _____

Reede, 20. mai

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust „Kristuse tähendamissõnad“ ptk „Kadunud ja leitud“ lk 206, 210; raamatust „Prohvetid ja kuningad“ ptk „Õpetatud Jumala seaduses“ lk 668; raamatust „Ajastute igatsus“ ptk „Kolgata“ lk 754 ja raamatust „Suur võitlus“ ptk „Nüüdisaegsed ärkamised“ lk 460.

„Valged rõivad tähendavad iseloomupuhtust, Kristuse õigust, mis on patusele antud. See on tõesti taevase tekstuuriga kangas, mida saab osta vaid Kristuses sõnakuulelikuks eluks.“ (Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, vol 4, lk 88)

Küsimused aruteluks

1. Süvene Jesaja esimeste peatükkide teenimise teemasse, isegi tõelistesse teenimisvormidesse, mis on Jumalale vastuvõetamatud. Missugust teenimist meile täna pakutakse või mida me ise pakume sellist, mis võib Jumalale olla vastuvõetamatu? Kas probleem on teenimises või milleski muus, näiteks selles, mida teenijad teevad siis, kui nad ei teeni? Arutlege.

2. Js 61:3 on kirjas: „...andma Siioni leinajaile laubaehete tuha asemel, rõõmuõli leinarüü asemel, ülistusrüü kustuva vaimu asemel, et neid nimetataks „Õigluse tammedeks“, „Issanda istanduseks“, millega ta ennast ehib.“ Mis siin toimub? Kuidas saame kogeda siin antud töötust?

3. Delmore Schwartz kirjutas novelli New York City lumesajust, mis oli imekombel loonud ilusaid kujusid üle terve linna. Inimesed olid hämmingus. Rahvas oli lummatud. Eriti liigutatud oli peategelane, ta loobus isegi oma tööst, et ta ei peaks tegema midagi muud ja saaks vaadelda neid kujusid, mis tundusid talle andvat elumõtte ja eesmärgi, mida ta kuskilt mujalt ei leidnud. Lugu läheb edasi: hakkas sadama väsimatut ja vastikut vihma, nii et kujud kadusid. Need olid kadunud ja kõik loksus tagasi oma tavalisse rutiini, nagu see oli olnud varem. Loo lõppedes peategelane kas kukkus rongi ette või heitis end sinna ise ja suri. Loo mõte on selles, et kui me asetame oma lootused selle maailma asjadele, ootab meid pettumus, kuna maailm kannab meid ära nagu rõivaid. Missugune on olnud sinu kogemus sellega, kui kergesti maailm valmistab pettumuse, ja mida oled nendest juhtumitest õppinud?

9. õppetükk: 21.–27. mai

Tulest võetud tulised söed

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Sk 1–3; Ilm 12:10; 2Ms 3:2–14; Ef 2:8–10; Jh 14:15

Meelespeetav salm: „Vaata, ma olen su süü sinult ära võtnud ja ma riietan sind uute riietega!“ (Sk 3:4)

Väga kerge on unustada, et Kristuse ja Saatana vaheline suur võitlus on peamine juhtiv jõud meie reaalsuse taga. Sõjad, kuriteod, vägivald ja kogu inimtragöödia podisev-mulisev katel on vaid pinnapealne virvendus selle all hõõguvast konfliktist, mis sai alguse taevas (Ilm 12:7); tervet universumi hõlmavast võitlusest, mis ei mõjuta üksnes iga inimest, vaid kogu loodut (Rm 8:20–22).

Me ei tohiks siiski unustada üht: suur võitlus ei käi Lähis-Ida nafta või militaarse või majandusliku ülemvõimu eepiliste geopoliitiliste muutuste pärast. See käib inimkonna päästmise nimel, iga üksiku hinge pärast. Rahvad tulevad ja lähevad, võimustruktuurid tulevad ja lähevad, ajaloo suursugused teemad ja ideoloogiad tulevad ja lähevad; ainult päästetud – need, kes on kaetud Kristuse õiguse rüüga – jäävad igavesti. Saatan ei hooli rahast, võimust ega poliitikast – teda huvitavad hinged, et ta saaks endaga hävingusse viia nii palju kui vähegi võimalik. Kristus tegi oma surmas võimalikuks sellest hävingust pääsemise. Suure võitluse olemus ja süda on selles, et inimesed valiksid igavese hukatuse asemel igavese elu. Kõik muu on tegelikult vaht.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 28. maiks.

Pühapäev, 22. mai

Pühendunud Jeruusalemmale

Loe Sk 1, 2. Ehkki sa ei pruugi kõiki detaile ja sümboleid mõista, missuguse sõnumi Issand oma rahvale annab? Missugune on nende sündmuste taust? Missuguseid piibellike põhimõtteid neis peatükkides näeme, missugused töötused siin on, missugune lootus Issanda rahvale ja mis tingimustel? Kuidas ilmnevad needsamad põhimõtted tänapäeval vaatamata sellele, kui erinev on meie praegune olukord võrreldes Sakarja poolt kirjeldatuga? _____

Kuigi Jeruusalemm on 70 aasta taguse babüloonlaste vallutuse tõttu varemetes, annab Jumal linna tuleviku kohta lootust. Sakarja sai Issandalt sõnumi, et lisaks templile ehitatakse üles ka Jeruusalemma linn.

Sakarja alustab oma kuulutust, öeldes kuulajatele, et Issand on pettunud, „väga vihane“ nende vanemate peale. Kuid Sakarja ka julgustab neid, kes teda kuulavad, kinnitades, et kui nad pöörduvad Jumala poole alandlikkuses ja kahetsuses, pöördub Jumal ka nende poole (Sk 1:1–3). Sakarja nägemused pidid andma jõudu ja inspiratsiooni, et jätkata Jeruusalemma templi ehitamist, nii et seal saaks taas Jumalat teenida.

Pärast 1. peatükis kirjapandud nägemust andis Issand imelise julgustuse, öeldes: „Mu püha viha Jeruusalemma ja Siioni pärast on suur.“ (s 14; inglise keeles on kasutatud sõna *jealousy*, mis tähendab armukadedust, *tõlk*)

Ja seejärel: „Seepärast ütleb Issand nõnda: Ma pöördun halastusega tagasi Jeruusalemma juurde. Minu koda tuleb seal üles ehitada, ütleb vägede Issand, ja mõõdunöör veetagu pinguli Jeruusalemma üle!“ (s 16)

Mõõdunöör kujutab Jeruusalemma linna ja templi ülesehitamist Sakarja ajal. Templist oli alles jäänud vaid vundament ja ülesanne näis võimatuks.

Vahetult enne seda, kui Sakarja sai nägemuse Joosua määratud riietest, sai ta töötusesõnumi, mille ta pidi juutidele edasi andma, mis on kirjas Sk 2:10–13. Jumal ütles neile, et nad hõiskaksid ja rõõmustaksid, ja seejärel lubas Ta nendega elada. See sõnum pidi olema väga julgustav Jumala rahvale, kui nad tegid jõupingutusi, et üheskoos Jumalat teenida.

Esmaspäev, 23. mai

Süüdistaja ja süüdistatavad

**„Ja ta näitas mulle ülempreester Joosuat seismas Issanda ingl
ees, ja Saatanat seismas temast paremal pool teda süüdistamas.“
(Sk 3:1) Missugused suured ja olulised tõed on siin esitatud, eriti
suure võitluse (ja nägemuse vahetus) kontekstis? _____**

Siin on võimsalt esile toodud mõned olulised mõtted. Esiteks, süüdistatav on Joosua, ülempreester, kes seisab kogu Jumala rahva esindajana. Joosuat on kujutatud seismas preestrina Issanda ees, ta esindab Iisraeli kõigi tema vigade, läbikukkumiste ja pattudega. Pole küsimustki: inimesed ei ole süüitud, nad ei ole patuta, nad ei ole ära teeninud töötatud taastamist, mida Issand neile pakub ja mida nad taotleavad usus ja kahetsuses.

Ja muidugi on seal Saatan, et neid süüdistada, nende kahetsus kahtluse alla seada, õõnestada nende tahet uuenduse järele, soovi Jumala halastuse ja armu järele. Mis oleks veel parem viis inimeste julguse röövimiseks suures võitluses kui sundida neid mõtlema, et nende patud on Jumala andestuse jaoks liiga suured? Kui paljud hinged on läbi ajaloo ja ka täna selle saagiks langenud – Saatana ühe õelaima vahendi lõksu jäänud. Selle ähvarduse muudab eriti mõjusaks see, et Saatan ei pea meie pattude kohta valetama – või peab? Ta peab neid meile vaid meelde tuletama ja ilma Jumala armu tundmiseta oleksime tehtud lootusetusetunde ja kaotusega pihuks ja põrmuks. Meie patud üksi on juba piisavalt suured, et meid hukka mõista, ka ilma süüdistajata, kes neid Jumalale näkku paiskaks.

Heebrea sõna, mis siin on tõlgitud kui *süüdistama*, tuleb samast sõnast mis *Saatan*; siin on esindatud kolm heebrea kaashäälikut, mis moodustavad mõlema sõna tüve. Pole kahtlust, et Saatan on süüdistaja, aga me peaksime teadma ka seda salmi: „Ja ma kuulsin suurt häält taevast hüüdvat: „Nüüd on käes pääste ja vägi ning meie Jumala kuningriik ning tema Kristuse meelevald, sest välja on heidetud meie vendade süüdistaja, kes süüdistab neid Jumala ees päeval ja ööl.“ (Ilm 12:0)

Kuigi pole hea oma pattudesse liigselt süveneda, peame aeg-ajalt heitma ausa pilgu iseendale (hoolimata sellest, kas Saatan sosistab meile kõrva või mitte). Missuguseid muudatusi peaksid enda elus koheselt sisse viima ja missugustele Piibli töotustele saad toetuda, nii et need muutuksid sinu elus tõeliseks ja tõhusaks? Mõtle sellele, mis on kaalul, kui lased patul enda üle valitseda.

Teisipäev, 24. mai

Issanda ingel

Siiani oleme Sk 3 peatükis keskendunud kahele isikule, Saatanale ja ülempreester Joosuale. Aga seal on ka keegi kolmas, kes on selgelt loo keskmes: „Issanda ingel“.

Kes on see Issanda ingel? Vt 2Ms 3:2–14; Sk 3:1, 2. _____

Me näeme siin graafilist vormi, suure võitluse mikrokosmost, lahingut, mis peetakse iga hinge pärast, kes on andnud usus ja kahetsuses oma elu Jeesuse kätte. Meenuta konteksti: Iisrael on tõsiselt karistada saanud, ta on „end alandanud Jumala ees ja pöördunud tagasi Tema juurde tõelises kahetsuses“. (Ellen G White *Tunnistused kogudusele* vol 5, lk 468) Samal ajal sai ilmsiks Saataka töö süüdistajana. Mida ta täpselt ütles, seda pole öeldud, aga võttes arvesse Piibli ajalugu ja seda, mida me inimloomuse kohta teame, ei olnud see arvatavasti kena vaatepilt.

Loe Sk 3:1–3. Mida ütleb meile Joosua riiete olukord? _____

Tõik, et ülempreester Joosua oli hukka mõistetud üksnes sellepärast, et tema riided olid määrdunud, rõhutab patu sügavust. Alates Jumala ja Iisraeli lepingu varajastest aegadest oli preesterkond tervikuna, leviidid ja eriti ülempreester, erilised, ka valitud rahva seas, Issand oli nad kutsunud rahva seast ainulaadse ülesande täitmiseks Iisraelis, nende roll ja ülesanne oli püha (2Ms 38:21; 4Ms 1:47–53; 3:12). Kogu Iisraeli seas oleksid pidanud just nemad olema sümboolselt puhtaimais rõivais.

Kõike seda arvesse võttes teeb see peatükk selgeks, et vaatamata nende inimeste minevikule, nende vigadele, on Issanda ingel siin, et neid Saataka süüdistuste eest kaitsta, ükskõik kui õiged või valed need süüdistused ka on. Issanda ingel, Jeesus, on siin, et päästa ja lunastada. See on ilma igasuguse erandita Pühakirja kõige olulisem tõde.

On oluline, et me ei unustaks Issanda ingli rolli meie kaitsmisel. Ta kaitseb meid vaatamata meie väärtusetusele. Kuidas saame seda tõde igal ajal meeles pidada ja samas mitte ennast valejärel-dustega sellest petta lasta? Missuguseid valesid järeldusi võime siit välja tuua? Ole valmis oma vastuse üle hingamispäeval arutlema.

Kolmapäev, 25. mai

Riiete vahetamine

Loe palvemeeles ja hoolikalt Sk 3. ptk ja vaata erinevaid astmeid selles protsessis. Nii päästetakse Jumala rahvas, patused. Mida saad siinsest nägemusest õppida päästeplaani kohta? _____

Salmides 3–5, enne kui Joosuale pannakse selga uued riided, võetakse vanad, määratud riided ära. Teksti kohaselt tähendab see, et Issand on „su süü sinult ära võtnud“ (s 4). Mida see tähendab aga lunastatud inimese elus? Kas Joosua oli nüüd patuta, südamedelt, meelelt ja hingelt täiuslik, nii et ta enam kunagi ei lange pattu? Kas Joosua pidi sellise tasemeni jõudma, enne kui tema riided vahetati? Kui see oleks nii, kas kellelgi oleks üldse lootust?

See tähendab, et süü ja hukkamõist, mis oli Joosuale kuulunud, võeti temalt ära. Rääkides Joosuast, on Ellen White kirjutanud: „Tema enda ja tema rahva patud olid andestatud. Iisrael oli nüüd riidetatud uute rõivastega – neile oli asetatud Kristuse õigus. Mähis, mis Joosua pea peale asetati, oli selline, mida kandsid preestrid, ja sellele oli kirjutatud: „Issanda pühadus“, mis märkis seda, et vaatamata tema endistele üleastumistele oli ta nüüd kõlblik teenima Jumala ees Tema pühamus.“ (Ellen G. White *Tunnistused kogudusele* vol 5, lk 469)

Mida ütleb Issanda ingel Joosuale 7. salmis, pärast seda, kui riided on vahetatud, ja miks on see järjestus nii oluline? _____

Alles pärast seda, kui Joosuale oli antud eriline riietus, sai ta manitsuse kuuletuda Issandale ja käia Tema teedel. Me ei tohiks sellest üle libiseda: Kristuse õigus arvati tema omaks usus, see usaldati talle eraldiseisvana tema käimisest „minu teedel“ ja sellest, et ta täidab „minu antud kohustust“. Need käsud tulid *pärast*; kui need oleks antud enne, ei oleks neist kasu olnud. Ilma „uute riieteta“ (Sk 3:4) oleksid kõik tema jõupingutused viinud nendesamade määratud riieteni, millega ta alustas.

Neljapäev, 26. mai

„Tõhus eestkoste”

Paljud inimesed kristlikus maailmas ei ole kogenud õiguse rüüd ega mõista seetõttu selle potentsiaali [pakutavaid võimalusi]. Kuid sellest arusamine on eluliselt oluline igäihele, kes soovib oma suhtesse Jumalaga rahu ja rõõmu.

Liiga sageli on meie motivatsioon headeks tegudeks „saada päästetud“. Sakarja sõnum peaks meile selgeks tegema, et see ei toimi nii ega saagi toimida. Järgnevalt Ellen G. White'i selgitus selle nägemuse kohta: „Oma patuseuse mõistmiseks peame lootma Kristusele kui oma õigusele, pühitsusele ja lunastusele. Me ei saa ise vastata Saatana süüdistustele meie suhtes. Vaid Kristus üksi saab meie eest tulemusrikkalt kosta. Tema suudab süüdistaja vaigistada argumentidega, mis ei põhine mitte meie tegudel, vaid Tema omadel.“ (*Tunnistused kogudusele*, vol 5, lk 472)

Viimane lause peaks olema värviliste tähtedega kirjutatud iga kristlase südamesse – seda tõde peab lisaks teadmisele ka kogema, õppides igal hetkel toetuma mitte enda ükskõik kui headele tegudele, vaid ainult Kristuse tegudele. Või väljendades Taaveti sõnadega: „Õnnis on see, kelle üleastumine on andeks antud, kelle patt on kinni kaetud.“ (Ps 32:1)

Pidades meeles Sk 3. peatükki, loe Ef 2:8–10, Jh 14:15 ja Rm 6:1–4. Kuidas aitavad need salmid meil mõista kõike seda, mida meile Sakarja vahendusel on näidatud „ilusate riiete“ kandmise k o h t a ?

Joosua oli nüüd kaetud pühaduse rõivastega ja tema elu peegeldas pühadust. Me peame kasutama Jumalast antud väge, et saavutada võit patu üle. Me ei tohiks sallida ega vabandada ühtegi pattu, eriti kui on antud nii palju töotusi neile, kes on andnud end Kristusele. Kristuse elu tõestas, et me suudame elada sõnakuulelikkuses Jumala käsule. Kui me patustame, siis me *valime* patu. On oluline, et me mõtleksime alati hoolikalt selle valiku tagajärgede üle.

Missuguste pattudega sina kõige rohkem võitled? Missuguste töotustele saad toetuda, et olla kindel võidus, mis meile Kristuses on lubatud?

Reede, 27. mai

Edasiseks uurimiseks: Loe SPA Piiblikommentaari, 4. osast, Ellen G. White'i kommentaare lk 1092, 1093; raamatust „Prohvetid ja kuningad“ ptk „Joosua ja ingel“ lk 582–592; raamatust „Kristuse tähendamissõnad“ ptk „Kas Jumal ei maksa omade eest kätte?“ lk 169, 170; raamatust „Tunnistused kogudusele“, 5. osa, ptk „Joosua ja ingel“ lk 467–476.

„Kui Saatan otsib võimalusi, kuidas katta Jumala rahvas pimedusega ja nad hävitada, astub Kristus vahele. Ja kuigi Jumala rahvas on patustanud, on Kristus võtnud nende patustöö enda hingele. Ta on inimkonna päästnud nagu oksa tulest. Oma inimloomuses on Kristus inimestega seotud, jumaliku loomuse poolest on Ta üks igavese Jumalaga. Hukkuvate hingede jaoks on abi vaid haardeulatuses. Vastane jääb alla. /—/ Vaatamata sellele, et Jumala rahval on nii palju puudujääke, ei pöördu Kristus oma hoolealustest ära. Tema võib nende rõivaid muuta. Ta võtab määratud riided ja asetab kahetsevale patusele enda õiguse rüü ning kirjutab taevaamatutesse nende nime taha, et neile on andestatud.“ (Ellen G. White *Kristuse tähendamissõnad*, lk 169, 170)

„Siis kui Jumala rahvas ennast Tema ees avab ja südamepuhtuse pärast palub, antakse korraldus: „Võtke tal määratud riided seljast ära!“ Seejärel kõlavad julgustavad sõnad: „Vaata, ma olen su süü sinult ära võtnud ja ma riietan sind uute riietega!“ (Sk 3:4) Kristuse õiguse plekitu rüüga kaetakse läbikatsutud, kiusatud ja ustavaks jäänud jumalalapsed. Põlatud jääk riietatakse aulisuse rüüga, mida maailma rikutus enam iialgi määrima ei pääse.“ (Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 591)

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake oma klassis koos üle teisipäevase osa lõpüküsimus.
2. Süvene veel sellesse tõika, et Joosua sai käsu kuuletuda alles pärast riiete vahetamist. Miks on selle meelespidamine nii oluline? Mida saame siit teada selle kohta, millel põhineb meie pääste, vastukaaluks sellele, missugused on selle pääste viljad? Miks peame seda eristust alati mõistma?
3. Mõttele sellele heale uudisele: ükskõik kui määratud on meie rõivad, võime saada endale täiesti uued riided. Mida peaks tähendama sinu elus, sinu suhtumistes, sinu maailmanägemuses ja suhetes teistega teadmine, et sulle on antud täiesti uued riided, mis ilmutavad uut elu, mida sulle on pakutud Kristuses?

10. õppetükk: 28. mai – 3. juuni

Kadunud poja uued riided

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 4:1–8; 25:25–34; Lk 15:4–32; Jh 11:9, 10; Rm 5:12–20.

Meelespeetav salm: „Nüüd aga oli tarvis pidutseda ja rõõmut-seda, sest see su vend oli surnud ja on jälle saanud elavaks, ning oli kadunud ja on leitud.“ (Lk 15:32)

W. Somerset Maughamil on novell nimega „Vihm“. See räägib Lõuna-mere saarte misjonärist, kes „pööras“ evangeeliumiusku prostituudi. Ta nägi kogu hingest ja südamest vaeva, et naise hing Jumalale võita, kuigi tema meetodid näisid aeg-ajalt karmid ja andestamatud. Ta nõudis koguni, et naine pöörduks tagasi Ameerika Ühendriikidesse (kust ta oli põgenenud), et kanda seal ära vanglakaristus, seda vaatamata naise anumisele, et teda säästetaks piinamisest, alandamisest ja häbistamisest, mis teda vanglas ootaksid. Vanglakaristuse kandmine oli misjonäri sõnul vaid üks osa kahetsemise protsessist ja seepärast pidi naine kindlasti tagasi minema.

Lugu lõppes üsna ootamatult. Misjonär tappis end, tema ligunenud keha leiti rannale uhutuna. Mis juhtus? Tuli välja, et kuna misjonär veetis kogu oma aja prostituudi seltsis, langes ta temaga pattu ja suutmatusest iseendale andestada tappis end.

Need tegelased vajasid seda, mida vajavad kõik patused – armu kogemust, kindlustunnet, mida Jeesus illustreeris tähendamissõnaga kadunud pojast.

Selle nädala õpptükki õppides valmistud hingamispäevaks, 4. juuniks.

Pühapäev, 29. mai

Samad vanemad. Sama toit

„Ühel inimesel oli kaks poega.“ (Lk 15:11) Selles loos esindavad ühe isa kaks poega erinevaid iseloomu. Vanem poeg oli ustav, püsiv ja usin. Noorem oli kahtlemata laisk, vastutustundetu ja ebausaldusväärne. Mõlemad said samasuguse kasvatuse. Arvatavasti said mõlemad võrdse armastuse ja pühendumise osaks, mida jagas üks ja sama isa. Näib, et üks poeg oli ustav, teine ei osutanud isale austust. Mis sellise erinevuse põhjustas?

Missuguseid teisi lugusid see sulle meelde tuletab? 1Ms 4:1–8, 25:25–34. _____

Kas pole see mitte kummaline fenomen, mida on nähtud kõigil ajastuil. Ühtede vanemate kaks (või enam) last, kes elavad samas kodus, saavad samade õpetuste, armastuse osaliseks, söövad koguni sama toitu – ühest saab vaimne, vaimulik inimene, kes on otsustanud teenida Issandat, ja teine valib teadmata põhjusel vastassuuna. Kuigi meil on seda raske mõista, näitab see jõuliselt vaba tahte reaalsust. Mõni peab märkimisväärselt oluliseks fakti, et vendadest *noorem* mässas, ent kes teab tema tegude põhjusi?

Loe Lk 15:12. Mida saame õppida isa vastusest poja nõudele? Mida ütleb see selle kohta, kuidas Jumal meisse suhtub? _____

Siin salmis ei ole öeldud, missugune dialoog isa ja poja vahel vallandus või kas isa esitas vastuväiteid, kutsudes poega järele mõtlema ja mitte nii rutakas olema, paludes, et ta mõtleks oma tegude üle. Arvatavasti isa tegi seda, aga lõpuks andis ta pojale selle osa varandusest, mis pidi saama temale, ja poeg lahkus. Seda põhimõtet on näha läbi terve Piibli: Jumal annab inimesele vabaduse ise otsustada, minna oma teed, elada enda soovi kohaselt. Muidugi, me kõik teame seda väga hästi, meie valikutel on tagajärjed – tagajärjed, mida me ei oska alati ette kujutada või ette näha.

Missugused on olnud sinu viimaste vabade valikute tagajärjed? Kella pole kerge tagasi keerata, ega ju?

Esmaspäev, 30. mai

Oma tiibade sirutamine

Kujuta ette isa, kes jälgib, kuidas tema julgust saanud poeg pakib asju seljakotti; poeg on valmis kodust lahkuma. Võib-olla ta küsis pojalt, kuhu see kavatseb minna, missugused on tema plaanid töö osas, missugused on tema tulevikuunistused. Kes teab, mida poeg vastata võis. Tema vastused ei olnud arvatavasti väga julgustavad, vähemalt mitte isa jaoks. Poeg oli aga enam kui valmis selleks heaks eluks, mis teda ees ootas.

Ja lõppude lõpuks – miks ka mitte? Ta oli noor, seiklushimuline, tal oli nüüd raha, mida raisata, ja maailm, mida avastada. Elu isatalus näis arvatavasti igav ja ühetaoline võrreldes kõigi nende võimalustega, mida maailm pakkus.

Loe Lk 15:13–19. Missugust kahetsust me siin näeme? Kas see näib sulle siira kahetsusena, et tal on oma tegude pärast kahju, või tunneb ta kahetsust vaid oma tegude tagajärgede pärast? Missugused vihjed siin lõigus meile vastuse annavad?

Pole teada, kuidas oleks see lugu lõppenud siis, kui kadunud pojalt oleks kõik hästi läinud. Oletagem, et ta oleks osanud rahaga paremini ümber käia ja tema head ajad olnuks alles ees. Vähetõenäoline, vähemalt meile teadaoleva loo põhjal, et ta oleks oma pere juurde tagasi tulnud, kas pole? Kes meist poleks tundnud tõelist kahetsust mitte niivõrd oma patu kui selle tagajärgede pärast, eriti kui me oleme vahele jäänud? Ka suurim pagan kahetseb abielurikkumist, kui ta saab selle käigus endale herpese, gonorröa või mõne muu suguhaiguse. Meie valede valikute tagajärgede valust tulenevas kurbuses ei ole midagi kristlikku.

Aga kuidas on siis selle noore mehega? Kuigi pole kahtlust, et tema olukord on kohutav, muutis see tema suhtumist, mida muidu ei oleks pruukinud juhtuda. Tema südamemõtted paljastavad tõelist alandlikkust ja mõistmist, et ta on patustanud nii oma isa kui Jumala vastu. Kõne, mida ta oma südames ette valmistas, näitab tema kahetsuse siirust.

Mõnikord me vajame seda, et meie tegude halvad tagajärjed ärataksid meid patu reaalsusesse. See tähendab, et me kahetseme oma tegu, mitte ainult tagajärgi, tõeliselt alles pärast seda, kui oleme kannatanud oma tegude pärast. Kuidas on sinuga ja sinu praeguste olukordadega? Miks mitte valida patu vältimist ja säästa end kurbusest ja kahetsusest, mis (loodetavasti) sellele järgneb?

Teisipäev, 31. mai

Sa võid uuesti koju tulla

20. sajandi esimesel poolel kirjutas Thomas Wolfe kirjandusklassikasse kuuluva „Sa ei saa koju tagasi minna“, see räägib mehest, kes jätab oma peretraditsioonid lõunas ja läheb New Yorki. Temast saab kuulus kirjanik ja ta hakkab uuesti oma juuri otsima. See ei olnud lihtne muutus – sellest ka raamatu pealkiri.

Kes on kadunud poja loos see, kes teeb läbi pika teekonna, et jõuda isa juurde? Võrdle seda näiteks tähendamissõnaga kadunud lambast või kadunud drahmirahast (Lk 15:4–10). Missugune oluline erinevus siin on? _____

Neis kahes teises tähendamissõnas need kadunud objektid ise ehk ei teadnudki, et nad on kadunud (kindlasti kehtib see mündi puhul), ja nad ei oleks saanud tagasi minna, isegi kui nad oleksid püüdnud; kadunud poeg aga läks ise „tõest“ eemale ja alles pärast pimeduses olemist (Jh 11:9, 10) mõistis, kui eksinud ta tegelikult on. Läbi terve lunastusajaloo on Jumal pidanud tegelema nendega, kel on olnud valgus, kuid kes on meelega sellest eemale läinud, kes on valinud oma tee. Selle tähendamissõna hea sõnum on, et isegi siis, kui inimesed on Jumalale oma selja pööranud, tundes Tema headust ja armastust, soovib Jumal taastada lepinguperekonnas koha, mis neil enne oli. Nii nagu noormees otsustas ise oma vabast tahtest lahkuda, pidi ta ise omas vabast tahtest otsustamata naasta. See toimib samamoodi igatihe juures.

Nende tähendamissõnade puhul on huvitav see kontekst, milles neid räägiti. Loe Lk 15:1, 2. Vaata neid erinevaid inimesi, kes Jeesust kuulavad. See peaks olema meile oluline sõnum: selle asemel, et hoiatada inimesi maailma lõpu sündmuste ja hävingu ja kohtuga, räägib Jeesus tähendamissõnu Isa sügavast armastusest ja hoolest kadunute suhtes, vaatamata sellele, kuidas nad sellesse olukorda on sattunud.

Kas sa tunnend inimesi, kes on Jumalast eemaldunud? Missuguse lootuse saad sellest loost teadmise kohta, et kõik ei ole kadunud? Kui oluline on see, et me palvetaksime nende eest, kes ei ole omandanud õppetundi, mille kadunud poeg nii valuliselt selgeks sai?

Kolmapäev, 1. juuni

Kõige kallim kuub

Nagu nägime, pidi poeg ise naasmise otsuse langetama. Isa poolt ei olnud mingit sundust. Jumal ei sunni kedagi kuulelikkusele; kui Ta ei sundinud Saatanat taevas kuulekas olema või Aadamat ja Eevat Eedeni aias, miks peaks Ta seda tegema nüüd, kaua aega pärast seda, kui sõnakuulmatuse tagajärjed on põhjustanud inimkonnas kaose ja hävingu? (Rm 5:12–20, 21)

Loe Lk 15:20–24. Kuidas reageerib isa poja ülestunnistusele? Mil määral pidi poeg karistust kandma enne, kui isa ta vastu võttis, kui palju hüvitustegusid tegema? Missugune sõnum siin meie jaoks kajastub? Vt ka Jr 31:17–20. _____

Poeg tunnistas oma vea isa ees üles, kuid kas sulle jääb lugu lugedes mulje, nagu isa ei kuulekski? Vaata sündmuste toimumise järjekorda: isa jookseb oma pojale vastu, langeb talle kaela ja suudleb teda. Muidugi, ülestunnistus oli omal kohal ja see tegi pigem head kui halba, aga sel hetkel rääkisid poja teod kõvemini kui tema sõnad.

Isa käskis teenijatel tuua „kõige kallim kuub“ ja asetada see pojale. Kreeka sõna, mis on siin tõlgitud kui *kallim* (inglise keeles *parim*, *tõlk*), tähendab sageli *esimene* või *tähtsaim*. Isa andis pojale parima, mis tal oli pakkuda.

Mõtle selle loo kontekstile: poeg oli vaesuses elanud kes teab kui kaua. Pehmelt öeldes ei tulnud ta koju oma parimas olukorras. Ta oli siiani söönud koos sigadega! Kontrast riietega, mis tal enne isa embust seljas olid olnud (pane tähele ka, et isa ei oodanud, kuni poeg ennast puhtaks peseb) võrreldes talle asetatud kuuega, ei saanud olla teravam.

See näitab teiste asjade seas seda, et isa ja poja suhe taastus momendiga ja see taastumine oli täielik. Kui me mõistame, et „kõige kallim kuub“ on Kristuse õigus, siis kõik, mida vaja oli, anti seal ja siis. Kadunud poeg kahetses, tunnistas üles ja pöördus oma teedelt. Isa tegi kõik ülejäänud. Kui see ei ole pääste sümbol, siis mis on?

Hämmastav on veel see, et isa ei targuta: „Ma ju ütlesin sulle.“ Selle järele polnud mingit vajadust, eks ole? Patt lõikab ise oma vilja. Kuidas saame meie, suheldes inimestega, kes on pärast langust tagasi Issanda juurde tulnud, õppida mitte viskama nende patte nende silma ette?

Neljapäev, 2. juuni

Isa kuub

Ellen G White lisab raamatus „Kristuse tähendamissõnad“ lk 203, 204 loole huvitava detaili, mida tekstis endas ei ole. Kirjeldades pilti, kuidas isa läheneb pojale, kes alandlikult kodu poole tuleb, kirjutab ta: „Isa ei lase ühelgi põlglikul pilgul pilgata oma poja õnnetust ja räbalaid. Ta võtab endi õlult laia ja kallihinnalise mantli ning mähib poja ümber, noor mees nuuksub läbi kahetsuspisarate: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees, ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks!“ Isa hoiab poega enda lähedal ja viib ta koju. Talle ei anta võimalustki küsida teenijakoha kohta. Ta on poeg, keda peab austama parimaga, mis majas on, ja keda teenijad peavad austama ning teenima.

Isa ütles oma teenijaile: „Tooge kiiresti kõige kallim kuub ja pange talle selga ja andke talle sõrmus sõrme ja jalatsid jalga ja tooge nuumvasikas, tapke see ja söögem ning olgem rõõmsad, sest see mu poeg oli surnud, ja on jälle saanud elavaks, ta oli kadunud, ja on leitud!“ Ja nad hakkasid rõõmsasti pidutsema.“

Missuguse vaate loole kui tervikule annab see kirjeldus ja mida saame siit teada Jumala iseloomu kohta? _____

Isa soovib koheselt oma poja vigade häbi kinni katta. See on õppetund meile, et me õpiksime laskma minevikust lahti ega süüviks teiste ega endi minevikuvigadesse. Mõned koledamad patud on praegu teadmata, aga need saavad avalikuks (1Kr 4:5); nagu Paulus peame ka meie unustama, mis oli minevikus, ja sirutama tuleviku poole (Fl 3:13, 14).

Loe Lk 15:24. Mida peab isa silmas, öeldes, et poeg oli surnud ja on nüüd taas elus? Kuidas neid väga jõulisi sõnu mõista?

Päästeküsimuses ei ole keskteed. Kui kõik lõplikult avalikuks tuleb (Ilm 21:5) ja suur võitlus on lõppenud, on kõik inimesed kas igaveses elus või igaveses surmas. Nende vahepeal ei ole midagi.

Meil on, mille üle järele mõelda, nagu kadunud pojalt: kuidas me langetame oma igapäevaseid valikuid, nii häid kui halbu.

Reede, 3. juuni

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust „Kristuse tähendamissõnad“ ptk „Kadunud ja leitud“ lk 198–211 ja ptk „A Great Gulf Fixed“ lk 260; raamatust „Ajastute igatsus“ ptk „Viimane teekond Galileast“ lk 495, 496; raamatust „Tunnistused kogudusele“, 3. osa, ptk „Tähendamissõna kadunust“ lk 100–104.

„Pane tähele, kui õrn ja kaastundlik on Issand oma loodutega tegeledes. Ta armastab oma eksiteele sattunud last ja anub, et ta pöörduks. Isa paneb oma käed ümber kahetseva poja, Isa katab kinni tema räbalad, lapse sõrme pandud sõrmus on märk tema kuninglikkusest. Ja siiski on palju neid, kes vaatavad kadunud pojale ükskõiksusega, ka põlgusega. Nad ütlevad nagu variser: „Oh Jumal, ma tänan sind, et mina ei ole niisugune nagu muud inimesed.“ (Lk 18:11) Aga kuidas, mõtled sina, vaatab Jumal neile, kes, väites, et nad on Kristuse kaastöölised, seisavad kõrval, kui üks hing võitleb kiusatusetulvaga, kes on kui tähendamissõna vanem vend – jäärapäised, isekad, iseteadlikud?“ (Ellen G. White, *Evangeeliumitöölised*, lk 140)

„Kristuse kaudu toovad teenivad inglid jõudu ja armu igale uskuvale hingele. Keegi pole nii patune, et ta ei võiks leida jõudu, puhtust ja õigust Jeesuses, kes tema eest suri. Jeesus soovib võtta ära meie määrdunud riided, mis on patust läbi imbunud, ja asetada meile valge õiguserüü; Ta pakub meile elu, mitte surma.“ (Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 55, 56)

Küsimused aruteluks:

1. Arutlege küsimuse üle, kuidas ühe ja sama pere lapsed, kes on kasvanud samasuguses keskkonnas, võivad valida nii erinevad vaimulikud suunad oma elule. Kuidas sellest aru saada?

2. Kuidas aitad sa neid, kes on Issandast ära pöördunud ja maailma läinud, kes on selle käigus haiget teinud teistele ja iseendale ja soovivad nüüd oma mineviku seljataha jätta, ent ei saa, kuna ükskõik kus suunas nad minema hakkavad, vaatavad minevikuvigade tagajärjed ikka vastu? Missugust lootust ja abi saad neile inimestele pakkuda?

3. Üks asi on teada, et sa oled eksinud, nagu kadunud poegki. Aga kuidas on nendega, kes on nii-öelda lahkunud oma isamajast ja nende elus ei lähe kõik nii hästi? Olgem ausad: mitte igäiks, kes Issandast lahkub, ei lõpeta sigadega ühes toidukünas. Mõni lõpetab sellega, et ta on sigala omanik! Mida saab teha, et nad mõistaksid, et vaatamata nende oludele on nad teinud saatusliku valiku?

11. õppetükk: 4.–10. juuni

Pulmarüü

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 21; 22:1–14; Ilm 21:2, 9; Kg 12:14; Tn 7:10; 1Ms 3:9–19.

Meelespeetav salm: „Nii ei ole nüüd enam mingit hukkamõistu neile, kes on Kristuses Jeesuses.“ (Rm 8:1)

Kristlik ajalugu on täis tumedaid ajastuid. Kristuse väidetavad järelkäijad on teinud õövastavaid tegusid ja vastavalt prohvetikuulutustele tehakse Tema nimel veel ka enne Jeesuse tulekut palju kurja.

Sel nädalal uurime põnevat tähendamissõna, mis toob meie ette valusa tõe, et mitte kõik, kes väidavad end olevat Kristuse järgijad, ei ole seda. Muidugi ei saa meie otsustada, kes on ustav ja kes mitte. Kes oleme meie, et näha „pindu oma venna silmas, palki iseenese silmas aga ei märka“? (Mt 7:3) Meie ei otsusta seda. Jumal otsustab.

„Evangeeliumi pidusöögi külalised tunnistavad, et nad teenivad Jumalat, nende nimi on kirjutatud eluraamatusse. Ent mitte kõik, kes väidavad end kristlased olevat, ei ole tõelised jüngrid. Enne lõpliku tasu andmist peab olema otsustatud, kes on kõlblik jagama õigete pärandit. See otsus langetatakse vahetult enne Kristuse teist tulemist taevapilvedel; kui Ta tuleb, on tasu Temaga kaasas, Ta tasub „igaihele tema tegude järgi“. (Ilm 22:12)“ (Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 310)

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 11. juuniks.

Pühapäev, 5. juuni

Tulisuse päevad

Mt 21. ptk, kus on kirjas Jeesuse maapealse töö mõned viimaste päevade sündmused, on täidetud ka draama, pinge ja põnevusega. Nagu Piibel sageli, paljastab ka see peatükk meie südame hirmsa võime meid petta ja kurja väe suutlikkuse pimestada meie meeled ka kõige ilmsemate tõdede suhtes. Meil on kerge tagasi vaadata ja mõelda: kuidas said toonased juhid kõigi nende tõendite valgel, mis Jeesus oli neile andnud, olla nii kõva südamega, nii pimedad, nii pahased?

Me ei tohiks endid petta. Kas meil on mingit põhjust arvata, ka seitsmenda päeva adventistidena, kel on nii palju valgust, et me nendest niiväga erineme? Kas me ei näita ajuti üles kangust ja kalki ükskõiksust tõe suhtes, eriti kui see näitab meie meelispatte ja -ihasid ja maailmalikkust? Jah, Jumal armastab meid, Kristus suri meie eest ja andustus on kõigile kättesaadav. Aga täpselt sedasama saab öelda selle peatüki inimeste kohta, nende kohta, kes mitte ainult ei pööranud Jeesusele oma selga, vaid töötasid Tema vastu. Kui hoolikad me peame olema, kuna me petame endid, arvates, et meid ei ole võimalik samamoodi petta.

Loe läbi Mt 21 peatükk, mis loob tausta järgmise peatüki tähendamissõnale. Kuigi siin toimub nii palju, mis on siiski selle peatüki peamine teema? Kui sa peaksid kirjutama paarirealise kokkuvõtte, milliseks see kujuneks? Missuguseid vaimulikke õppetunde saame siit õppida? _____

Selle peatüki kõige hämmastavamad on ehk kaks viimast rida. Vaatamata sellele, kui kinni oli nende inimeste süda Jeesusele, oli miski Tema sõnumist siiski nendeni jõudnud, kuna nad teadsid, et Ta räägib nendest. Üks asi oleks olnud see, kui Jeesuse sõnum poleks neid üldse puudutanud, aga see puudutas. See oligi probleem: näib, et nad mõistsid seda, vähemalt piisavalt, et soovida Jeesusest vabaneda. Huvipakkuv on ka see, et tavalised inimesed, juudi rahvas, kes Jeesust ümbritses, takistasid juhtidel Jeesust kinni võtta. On kurb, et need, kes oleksid pidanud olema õpetajad, pidid ise kõige enam õppima ja väga sageli nad ei omandanudki neid õppetunde. Kui nad lõpuks mõistavad, on juba liiga hilja (Rm 14:10).

Esmaspäev, 6. juuni

Kuninga kutse

Üks asi on pidada pulmi. Teine asi on see, kui *kuningas* peab pulmi. Kui kuningas kutsub sind *oma poja* pulma, on see tõepoolest väga suur au. Pulmametafoor ja eriti poja tegelane on ilmne viide Jeesuse ja Tema koguduse suhtele (Ilm 21:2, 9; Ef 5:21–23).

Loe Mt 22:1–8. Kuidas sobitub see lõik kokku sellega, mida nägime eelmises peatükis. Missugune teema neis kordub? _____

Pane tähele, kuidas kuningas tegi kõik ettevalmistused: ta korraldas abielu, valmistas õhtusöögi, loomad olid tapetud. Tõesti, „kõik on valmis, tulge pulma“ – see oli tema sõnum. Inimesed ei pidanud tegema midagi muud kui pakutu vastu võtma.

Pane tähele põhjuseid, miks inimesed kutse ära põlgasid. Mõned võtsid seda väga kergelt, nad ei pööranud sellele tõsist tähelepanu, ei pidanud seda oluliseks, ei arvanud, et see on tähtis. See võib sümboliseerida inimesi, kes ei võta Jumala öeldut tõsiselt, nii et nad ei ava end erinevatel põhjustel tõele kunagi. Teised „läksid ära“. Jeesus ütles, et päästetee on kitsas (Mt 7:14); inimesed leiavad igasuguseid vabandusi, et kutset vältida ja see ära põlata. Oli neid, keda peibutasid pigem materiaalsed asjad. Ja lõpuks ühed lihtsalt ignoreerisid kutset, aga teised hukkasid need, kes kutset kandsid. Igaühel oli mingi põhjus ja nad kõik jäid tulemata. Mõttele kuningas sõnadele, mis ta ütles nende kohta, kes kutse ära lükkasid: „kutsutud ei olnud seda väärt“. Kuidas me seda inimese patu ja patuse universaalsuse valgel mõistame? Kas keegi meist on tõesti väärt, et teda kutsutaks kuninga söömaajale? Lõpuks me näeme, et piibellikus mõttes tuleneb „väärtolemine“ sellest, mida Kristus meie heaks teeb; meie väärtus ei seisne mitte meis endis, vaid selles, mida me lubame Jumalal meie heaks ja meis teha.

Missuguse vabandusega sina oma elus kõige rohkem võitled kõigist neist põhjustest, mida kutsele eitavalt vastanud esile tõid? Missugustele töötustele saad toetuda, mis aitaksid sind mitte vabandusi otsida?

Teisipäev, 7. juuni

Need, kes tulid pidusöögile

Kuningas oli saanud kahele kutsele äraütleva vastuse, nüüd saadab ta välja uue kutse, öeldes: „Kutsuge pulma, keda te iganes leiate!” (Mt 22:9) Sel korral oli vastuvõtt teistsugune, sest teenijad läksid välja ja „kogusid kokku kõik, keda leidsid“ (Mt 22:10).

**Loe ülejäänud tähendamissõna (Mt 22:9–14). Kes tulid pulma-
peole? Mida tähendab see, et tuli nii „halbu kui häid“? _____**

Kas sa oled kunagi märganud, et need, kes tunnistavad end kristlas-
teks, võivad teinekord olla kõige kurjemad ja vastikumad inimesed? Või et
inimesed, kes mõistavad kohut, arvavad teisi süüdlas-
teks, kes on silmakir-
jalikud ja üdini kurjad, käivad kirikus ja väidavad, et neil on päästetootus ja
nad tunnistavad, et neil on päästekindlus?

See ei ole midagi uut. Kuidas mõista näiteks ristisõdijaid, kes olid
Issand Jeesusele nii pühendunud, et nad hävitasid ja rüüstasid oma tee
Pühale maale? Üks tunnistaja rääkis, et „meie väed keetsid paganaid
küpsetuskateldes. Nad ajasid lapsed vardasse, sõid nende põletatud liha.“
Kuidas sai selliseid õudusi teha Jeesuse nimel?

See on lihtne (ütled sa): *need inimesed ei olnud tõelised kristlased.*
Aga kust sina tead? Kuidas saad sina nende südame üle kohut mõista,
nende mõtteid näha, missugused olid nende võimalused? Kas mõned neist
ei võinud hiljem kahetseda, klammerdudes samade andestuse ja
armutootuste külge nagu meie? Aga kuidas on nende inimeste koledate
tegudega, kes näisid nõnda väga hingega? Kes oleme meie, et südame üle
kohut mõista?

Me ei tohiks kohut mõista – kuid Jumal teeb seda, peab seda tegema
(Rm 14:10; Hb 10:30; Kg 12:14; Tn 7:9, 10). Seitsmenda päeva adventistid
nimetavad seda uurimiskohtuks ja just selles tähendamissõnas ongi see
meile avatud.

**Mõt-
le tegudele, mida läbi ajaloo on teinud inimesed, kes väida-
vad end olevat kristlased – mida nad on mõnikord teinud Jeesuse
nimel. Kuidas aitab see tähendamissõna meil mõista seda, kuidas
Jumal nendega tegeleb?**

Kolmapäev, 8. juuni

Ilma rüüta

Mida sümboliseerib siin tähendamissõnas rüü? Miks on sellest äraütlemine sõna otseses mõttes igavese elu ja surma küsimus?

Kui inimene ei usu, et kord päästetud – igavesti päästetud, mis probleem peitub siis mõttes, et ühel hetkel ajaloos eraldab Jumal nende seas, kes väidavad end olevat Tema järgijad, terad sõkaldest (Mt 13:24–30), targad rumalatest (Mt 25:1–13), ustavad ustavusetutest (Mt 25:14–30) ja need, kes on tõeliselt kaetud Tema õigusega, neist, kes ei ole (Mt 22:1–14) – eriti kui keegi neist on teinud ja võib veel praegugi teha koledaid tegusid, ehk koguni Tema nimel?

Kas ei ole siis mingit lõplikku arvepidamist tegeliku ja võltsi üle, kes toetuvad samadele päästetootustele, millele meiegi, eriti religioonis, mille aluseks on, et sa pääsed tänu sellele, mida keegi teine on sinu eest teinud?

Mõttele sellele: kui pääsemise aluseks oleksid meie teod – see oleks lihtne: pea oma tegude üle arvet. Need kas vastavad mõõdule või mitte. Punkt. Aga usus, kus pääste tuleneb kellegi teise tegudest meie heaks, usus, kus õigus, mida pääsemiseks on vaja, lähtub kellestki teisest, muutub see teema peenemaks, nüansirikkamaks. Sellest tulenevalt on siin olulisem kohtumõistmine, mille viib läbi See, kes pole kunagi eksinud, kui religioonis, kus standardiks on teod.

Just sellele vaatlusalune tähendamissõna keskendubki: Jumal eraldab nende seas, kes väidavad end olevat Tema järgijad, õiged valedest. Ja mis saab otsustavaks? See, et nad „on“ või „ei ole“ riietunud imelisse õiguserüüsesse, mida Kristus ilma hinnata kõigile pakub.

See tähendamissõna eristab väga selgelt selle, kas sa oled koguduseliige või patune, kes on päästetud Kristuse õiguse läbi. Need ei ole ilmselgelt üks ja seesama, eks ole? Vaata oma elu, oma tegusid, oma tegemisi, mõtteid, suhtumisi sõpradesse ja vaenlastesse. Kas need peegeldavad inimest, kes kannab Kristuse õiguse rüüd, või kedagi, kes on lihtsalt tulnud peole?

Neljapäev, 9. juuni

Uurimine

Nagu eile sai väljendatud, on raske ette kujutada (juhul kui sa ei usu, et kui inimene on kord päästetud, siis ta enam ei lange), et Jumal ei pea viima läbi viimset eraldamist inimeste seas, kellest osa on rietunud Tema õigusega ja teine osa ainult väidab, et tal on Kristuse õigus. Just sellest see tähendamissõna räägibki. Kuidas saaks religioonis, mis põhineb mitte meie endi tegudel, vaid kellegi teise tegudel meie heaks (mida me usus kinnitame), olla nii, et ei toimu viimast, jumalikku vahetegemist?

Loe Mt 22:11 valgel Kg 12:14 ja 1Kr 4:5. Missugune mõte neis kordub ja miks on see nii oluline? _____

Seitsmenda päeva adventistidena oskame arusaamises suurest võitlusest (Ilm 12:7–9; 1Pt 5:8; Ii 1, 2) ja terve universumi huvist selle suure võitluse suhtes (Tn 7:10; 1Kr 4:9; Ef 3:10) kergelt ära põhjendada selle argumendi – 2Tm 2:19 „Issand tunneb omi“ –, mida sageli kasutatakse selle idee vastu, et uurimiskohus ei ole piibellik. Jumal *tunneb* omi, ent kogu universum, kaasa arvatud meie ise, ei tunne.

On väga oluline, et me hoiaksime silme ees laiemat plaani: kogu universumi huvi on suunatud sellele, mis toimub siin: kas patu, mässu, päästega tegeletakse avatud, õiglasel ja ausal viisil.

Idee *igasugusest* kohtumõistmisest eeldab mingitki uurimist, kas pole mitte nii? Vaata 1Ms 3:9–19. Alates patu tekkimise hetkest sekkus Jumal otseselt, küsides küsimusi, mille vastust Ta juba teadis. See „uurimine“ ei olnud mõeldud Temale endale (see aitas Aadamal ja Eeval mõista nende teo tõsidust), sama võib öelda uurimiskohtu kohta: see ei anna Jumalale teada midagi uut; see toimub teiste pärast.

Nagu 1. Moosese kohtumõistmises näeme, kuidas Jumala arm tühistas surmaotsuse (vt 1Ms 3:15), toimib Tema arm kõigi Jumala tõeliste järgijate elus, praegu ja kohtumõistmise ajal – kui nad seda enim vajavad!

***Sinu tegude uurimine?* Pole siis ime, et sa vajad, et Kristuse õigus kataks sind kogu aeg või et see pääste peab tulema armust, mitte sinu tegudest? Mis lootust sul oleks, kui sind ei oleks uurimise ajal katmas Kristuse rüü?**

Reede, 10. juuni

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust „Kristuse tähendamissõnad“ ptk „Ilma pulmarüüta“ lk 307–319.

„Kuid lunastusplaani oli veel avaram ja sügavam tahk. Kristus tuli maa peale tõepoolest selleks, et väikese maailma elanikud hakkaksid mõistma Jumala käsu väärtust, kuid Ta tuli ka selleks, et näidata kogu universumile Jumala iseloomu õigsust.“ (Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 68)

„Ometi ei hävitanud Jumal Saatana veel siis. Inglise ei mõistnud ikkagi kõike suure võitluse kohta. Kaalul olevad põhimõtted tuli veel täiuslikumalt avalikustada. Ja ka inimese pärast tuli Saatan olemasoluga pikendada. Nii inglid kui inimesed pidid nägema erinevust Valguse Vürsti ja pimeduse vürsti vahel. Inimesed pidid valima, keda nad tahavad teenida.“ (Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 761)

Küsimused aruteluks:

1. Mõttele kristluse ajaloo, mõttele kõigile neile jubedatele tegudele, mida end kristlaseks tunnistanud inimesed Jeesuse nimel teinud on. Mõttele sellele, kuidas inimesed on kasutanud usku oma koletute kuritegude kattevarjuna. Kuidas aitab see õnnetu tõdemus meil mõista sellise eraldamise vajadust end kristlateks tunnistavate inimeste seas, nagu meile on Piibli selles tähendamissõnas ja teistes salmides kirjutatud?

2. Ellen G. White on selgesõnaline, et Kristuse rüü tähendab Jeesuse õigust, mis mitte ainult ei kata ega õigusta meid, vaid muudab meid Tema sarnaseks ja teeb meid seega võimeliseks peegeldama oma elus Jumala iseloomu. Kuidas me saame mõista nende kahe olulise tõe erinevusi ja miks on oluline, et me mõistaksime neid?

3. Arutlege suure võitluse reaalsuse üle ja selle üle, kui palju see mõjutab seitsmenda päeva adventistide teoloogiat. Uuri Piiblit, kogu tekstid, mida saad kasutada, näitamaks, kui oluline ja piibellik see teema on.

4. Jeesus lõpetas pulmarüü tähendamissõna järgmiste sõnadega: „Sest paljud on kutsutud, aga vähesed valitud.“ (Mt 22:14) Mida ta sinu arvates selle lausega selle tähendamissõna kontekstis silmas pidas?

12. õppetükk: 11.–17. juuni

Veel rõivaste sümboolikast

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mk 5:24–34; Lk 8:43–48; Jh 13:1–16; 19:23, 24; Mt 26:59–68; 27:27–29.

Meelespeetav salm: „...sest ta ütles: **“Kui ma saaksin tema kuubegi puudutada, siis ma paraneksin!”**“ (Mk 5:28)

Teatud mõttes ei tohiks olla väga üllatav, et me leiame Piibli rõivaste sümboolikast nii palju õppetunde. Riietumine on väga suur osa meie olemusest: riided võivad näidata, kes me oleme, isegi kui me ei väljenda ennast sõnadega. Olgu see õige või vale, aga me hindame inimesi sageli selle järgi, kuidas nad riides käivad.

Selle nädala õppetüki raames vaatleme riietumise küsimust Jeesuse kontekstis. Urime naist, kes uskus – ja see oli õige –, et kui ta puudutab Jeesuse rüüd, saab ta terveks. Ja siis on juhtum, mil Jeesus pani kõrvale oma kuue, et pesta jüngrite jalgu. Seejärel vaatame ülempreestrit, kes Issanda ees seistes rebis puruks oma rüü – see tegu pitseeris kõrgi valitseja hävingu. Seejärel on Jeesus rõivais, mille on Talle selga pannud Rooma sõdurid ja millega Teda mõnitatakse. Ja viimasena loeme, kuidas sõdurid heitsid Kristuse rüü peale liisku, viies täide vana prohvetikuulutuse.

Pelgalt riided – jah, siiski on need täis sümboolikat ja tähendusi.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 18. juuniks.

Pühapäev, 12. juuni

„Kes puudutas mu rõivaid?“

Mk 5:24–34 ja Lk 8:43–48 räägivad meile loo naisest, kes „oli olnud kaksteist aastat veritõves“. Lisaks meditsiinilisele olukorrale, kandis see haigus iseeneses tollases kultuuris rituaalse ebapuhtuse märki, mis kahtlemata lisas naise õnnetusele veel oma osa. Arstid ei suutnud midagi teha; ta oli nii meelegeitel, et kulutas nendele kogu oma raha ja siiski jäi ta aina haigemaks, mis ei ole toonaseid ravivõtteid arvesse võttes eriti üllatav. Me suudame vaevu ette kujutada kannatusi ja häbi, mida see naine oma tõve pärast pidi taluma.

Ja siis tuleb Jeesus, Tema, kes viib läbi neid uskumatu id imesid.

Loe Mk 5:24–34 ja Lk 8:43–48. Mida olulist võime leida naise usust, et talle piisab tervenemiseks vaid Jeesuse rüü puudutamisest? _____

Naisel oli Jeesusesse palju usku, piisavalt selleks, et uskuda: kui ma puudutan kas või Tema riideid, siis ma saan terveks. Muidugi ei tervistanud teda rõivad – ja mitte isegi puudutus. Jumala vägi töötas inimese heaks, kes oli meelegeitel, tuli usus Issanda juurde, teadlik iseenda abitusest ja vajadusest. Tema puudutus oli teoksaanud usk, milles kristlus seisnebki.

Miks pidi Jeesus küsima, kes puudutas Tema rõivaid? _____

Küsid es selle küsimuse ja muutes naise teo ning tervenemise avalikuks, kasutas Jeesus naise abi, et inimestele tunnistada. Ta soovis, et kõik saaksid teada, mis oli toimunud ja arvatavasti tahtis Jeesus, et ka naine teaks, et Jeesuse rõivais ei ole maagilist väge ja need ei toonud talle tervenemist, vaid Jumala vägi töötas temas tänu tema usuväljendusele. Tema olukord oli olnud häbiväärne, ent nüüd oli ta terve ning võis tunnistada sellest, mida Kristus oli teinud.

Kuidas saame õppida tulla Issanda juurde nagu see naine – usus ja alandumises, teadlikud iseenda abitusest? Kuidas saame säilitada usu ja usalduse Temasse, kui tervenemine, mida me palume, ei tule nii, nagu meie soovime?

Esmaspäev, 13. juuni

Ta „pani oma kuue ära“

Kristus kohtus oma elu viimastel päevadel jüngritega ülemises toas, et tähistada paasapäha, Iisraeli rahvuspäha orjusest pääsemise puhul. Siiski ei olnud kõik hästi. Õhk ülemises toas oli pingetest ja halbade soovidest paks. Veidi enne vaidlesid jüngrid selle üle, kes peaks taevariigis saama kõrgema positsiooni. Nüüd olid nad kogunenud pidama paasapäha, mis oleks pidanud kõnelema nende sügavast vajadusest Jumala päästva armu järele ja sellest, kui sõltuvad nad Temast olid.

Loe Mt 20:20–28. Missuguse olulise õppetunni olid jüngrid omandamata jätnud vaatamata sellele, et nad olid nii pikka aega Jeesusega koos olnud? _____

Nagu oleks jüngrite suhtumisest veel vähe olnud, ületas Juudas neid kõiki: reetur, kes käitus, nagu poleks midagi valesti. Kõige selle keskel oleks Jeesus võinud tunda nende suhtes vastikust, ent mida Tema teeb?

Loe Jh 13:1–16. Missuguse õppetunni Jeesus annab? Miks on see nii mitmes plaanis võti sellele, mida tähendab olla Jeesuse järgija? _____

Jüngritel oli kombeks ettevalmistuste käigus pesta oma jalad tänavatolmust puhtaks. See oli teenijate töö. Aga jüngritel ei olnud teenijaid. Ja ükski neist ei olnud valmis laskuma nii alandavale orjatööle. Kui Jeesus pani oma ülerõivad kõrvale ja hakkas nende jalgu pesema, sulas jüngrite süda. Nad olid tunnistanud, et Ta on Jumala Poeg. Jumala Poeg laskus põlvedele, et teha teenijatööd – see häbistas neid. Salmis on öeldud, et enne kui Ta hakkas jüngrite jalgu pesema, võttis Jeesus seljast oma kuue, näidates seega oma valmisolekut alandada iseend nii sügavale kui vaja, et jõuda oma järgijate südamesse.

Ja siis, nagu poleks kõigest sellest veel piisanud, pesi Jeesus ka Juudase jalgu, teades täielikult Juudase südames toimuvat.

Kui „madalale“ oled sina valmis teiste heaks minema? Millal sa viimati võtsid seljast oma kuu, et teenida neid, kes on sinu ümber?

Teisipäev, 14. juuni

„...ega oma riideid lõhki käristada“

„Ülempreester oma vendade hulgas, kellele on valatud pähe võideõli ja kelle kätt on täidetud, et ta võib kanda ametiriideid, ei tohi oma juukseid lahtiseks jätta ega oma riideid lõhki käristada.“
(3Ms 21:10)

Loe Mt 26:59–68. Mida saame välja lugeda sellest, et ülempreester Jeesuse vastuse peale oma riided lõhki käristas? (Vt ka Mk 15:38; Hb 8:1)

Ülempreester rebis oma riided lõhki – see pidi sümboliseerima Jeesuse surmaotsust. See, et Kaifas oma rüü lõhki rebis, märkis meelepaha ja tema õudust Jeesuse väite – jumalateotuse – suhtes, et Ta on Jumala Poeg. Moosese seadus keelas ülempreestril oma rõivaid katki rebida (3Ms 10:6; 21:10), kuna need rõivad sümboliseerisid Jumala iseloomu täiuslikkust. Nende rõivaste lõhkirebimine tähendas Jumala iseloomu rüvetamist, selle täiuslikkuse määrimist. Seega peitub siin ironia: Kaifas on süüdi sellesama seaduse rikkumises, mida ta kaitseb. See muutis ta ülempreestri ameti jaoks sobimatuks. Veelgi kainestavam on, et karistus preestrirüü katkirebimise eest oli surm. Ülim ironia juhtunud seisneb selles, et Jeesus, kes ei olnud midagi valesti teinud, sai surmaotsuse sellesama preestri ärgitusel, kes oli oma tegudega ise surma ära teeninud.

Selle lõhkikäristamise märgilisus on tähendusrikas. Siit sai alguse maise ohvrisüsteemi ja preesterluse lõpp. Peagi pühitseti ametisse uus ja parem preester – Kristus teenib uue ülempreestrina taevases pühamus.

Maise templi ülempreestri rüü, mis oli pikitud oma aja sümbolite ja tähendustega, pidi nüüd muutuma sümboliks süsteemist, millel ei olnud enam mõtet ja mis pidi lõppema. On kohutav, et usujuhid olid oma vihast, armukadedusest ja hirmust Kristuse – Temale viitas ju kogu nende religioon – tulekul nii pimestatud, et paljud neist (ent mitte kõik) jäid Temast ilma; lihtrahvas võttis Ta Messiana vastu ja tegid edasi tööd, mida oleksid pidanud tegema need preestrid.

Mil viisil võime olla nii hõivatud iseenda õiguse, enda moraaltunnetuse ja vaimuliku üleolekuga, et jääme pimedaks olulistele tõdedele, mida Issand tahab, et me õpiksime?

Kolmapäeva, 15. juuni

Pilkamise rõivad

„Siis võtsid maavalitseja sõdurid Jeesuse kaasa kohtukotta ja kogusid tema kallale terve väesalga. Ja nad võtsid ta riidest lahti ja panid talle selga punase mantli. Ja pununud kibuvitstest pärja, panid selle talle pähe ja pilliroo ta paremasse kätte ja tema ette põlvili heites teotasid teda: “Tervist, juutide kuningas!”“ (Mt 27:27–29) Mõttele sellele, mida need salmid kirjeldavad. Missugust kohutavat ironiat siin märkad? Mida saame teada inimliku ükskõiksuse, julmuse ja rumaluse kohta? Kuidas sümboliseerivad need salmid dramaatilisel kombel seda, kuidas käitub maailm oma Looja ja Lunastajaga ka täna? Vt ka Lk 23:10, 11; Mk 15:17–20. ____

Jeesuse riided rebiti seljast ära ja Talle heideti lilla rüü. See võis olla sõduri keep või Pilaatuse vana äravisatud mantel. Lilla oli kuninglikkuse värv. See visati pilkesõnade saatel selle Mehe õlgadele, kes väitis end olevat Kuninga.

Muidugi ei ole ükski kuningas ilma kroonita. Jeesuse piinajad valmistasid Talle krooni teravaokkalistest okstest ja andsid Talle kätte roo, mis pidi imiteerima kuninglikku valitsuskeppi. Nad kummardasid naeruvääristades Tema ette, hüüdes teda juutide kuningaks. Kui preestrid ründasid ja pilkasid Kristuse vaimulikku võimu, siis sõdurid naeruvääristasid Tema poliitilist suveräänsust. Tõeline Kuningas oli pilketseremoonia keskmes, Ta kandis pilkerõivaid. Tema, kes pakkus patusele maailmale enda õiguse ja täiuslikkuse rüüd, kandis nüüd pilkerõivaid.

Imeline on, et Jeesus pidas sellele vastu – kuna Ta armastab neid, kes Teda niiviisi kohtlesid. Kui paljud meist reageerivad viha ja vastuvõitlemisega sellele, kui keegi meid halvasti kohtleb või isegi hukkamõistvalt vaatab. Vaata, missuguse eeskuju Jeesus meile jättis, kuidas Ta reageeris sellisele kohtlemisele.

Kuidas sina reageerid, kui sind ebaõiglaselt koheldakse? Mida saad õppida Jeesuse eeskujust sellist, mis aitaks sul järgmisel korral teistmoodi hakkama saada?

Neljapäev, 16. juuni

„Nad jagavad mu rõivad“

„Nad jagavad mu rõivad eneste vahel ja heidavad liisku mu kuue pärast.“ (Ps 22:19)

On raske ettegi kujutada, missugust alandamist Jeesus pidi kogema. Pärast seda, kui sõdurid on Tema üle naernud, lüüakse Ta ristile ja seal tõmmatakse Temalt Ta viimane maine vara, Tema riided. Läbipekstud, äratõugatud, alandatud, pilgatud ja nüüd riieteta ning risti löödud – Jeesus jõi tõepoolest sellest kibedast karikast, mis „maailma rajamisest saadik“ (Ilm 13:8) oli määratud Temale.

Loe Jh 19:23, 24 (vt ka Mt 27:35). Missuguse prohvetliku tähenduse annab Piibel siin toimuvale ja miks on see oluline? _____

Siin rullub nende ees lahti kosmilise ajaloo suurim sündmus ja need sõdurid tegelevad millegi nii haletsusväärsega nagu ühe ohvri rõivaste jagamine!

Ja siiski ei ole nende teguviis iseenesest nii tühine, sest Piibel näitab, et nende tegudes täitus prohvetikuulutus. Johannes seostab selle otseselt psalmiga, öeldes, et see juhtus nii, et „läheks täide Kiri“ (ka Matteus seostab seda nii), ja andes meie usule seega veelgi enam tõendeid.

Mõtle ka sellele, mida see võis Jeesuse jaoks tähendada. Maailma patu raskus langeb Tema õlule, eraldatus Isast hakkas Teda rõhuma, Jeesus näeb otse enda all sõdureid, kes jagavad Tema riideid ja viskavad liisku, nagu prohvetlikult oli ette kuulutatud. See võis anda Talle lisajõudu, et pidada ristil lõpuni vastu. Sõdurite teguviis oli suurem tõend kui Tema õudne kohtumõistmine, hirmus kannatamine – prohvetikuulutus läks täide, Tema maapealne teenistus lähenes oma kõrghetkele ja igale inimesele, kes ulatub usus pääste poole, on antud pääsemise võimalus. Jeesus pidi lõpuni vastu panema – ja Ta tegi seda.

Missugused piibellikud prohvetikuulutused on sinu usku kõige enam kinnitanud, eriti hädaaegadel, aegadel, mil katsumuse all on olnud sinu usk?

Reede, 17. juuni

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust „The Ministry of Healing“ ptk „The Touch of Faith“ lk 59–63, raamatust „Ajastute igatsus“ ptk „Usupuudutus“ lk 342, 343; ptk „Pilaatuse kohtukojas“ lk 728–731 ja ptk „Kolgata“ lk 746.

„Jeesuse vaenlased ootasid Tema surma kannatamatu lootusega. Sünnimus, mida nad ootasid, vaigistaks igaveseks kuuldused tema jumalikkusest väest ja imetegudest. Nad arvasid, et nende positsioon ei ole siis enam Tema mõju tõttu ohus. Tundetud sõdurid, kes olid Jeesuse keha ristile venitanud, jagasid isekeskis Tema riideid, jageledes ühe rõivatüki pärast, mis oli valmistatud ilma õmblusteta. Nad otsustasid sellele lõpuks liisku heita. Inspireeritud kirjutaja oli seda sadu aastaid enne täpselt kirjeldanud: „Sest koerad ümbritsevad mind, tigidate hulk keerleb mu ümber; nad purevad mu käsi ja jalgu, /—/ Nad jagavad mu rõivad eneste vahel ja heidavad liisku mu kuue pärast.“ (Ps 22:17, 19) (Ellen G. White, *The Story of Redemption*, lk 223, 224)

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake klassis koos üle prohvetikuulutused, mis on teid kinnitanud. Kuidas ilmutavad prohvetikuulutused meile seda, et Jumal on andnud meile uskumiseks väga head põhjused?

2. Mõtle Jeesuse viimastele päevadele ja uskumatule alandusele, enese hülgamisele ja kannatustele, mida Ta pidi läbi elama. Mida saame siit õppida? Kuidas saame õppida endale surema viisil, nagu Jeesus meile eeskuju näitas?

3. Mõtle nende sõdurite ülimale võhiklikkusele, kes Jeesust lilla keebi ja okaskrooniga naeruvääristasid. Või nendele, kes jagasid Tema jalge ees Tema riideid, olles ise teadmatutes sellest, mis tegelikult toimub. Või isegi ülempreestriks, kes rebis oma rüü katki, arvates, et see oli õiguspärane nõrdimus Jeesuse vastuse pärast. Kõik need mehed tegutsesid sügavas teadmatuses ja võtsid siiski osa jubedast kuriteost. Kas nende teadmatust võis õigustada nende tegusid või neile vabanduseks olla? Miks peaksid nad saama karistuse millegi eest, mida nad tegid teadmatuses? Arutlege selle üle.

13. õppetükk: 18.–24. juuni

Rõivastatud Kristuses

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Gl 3:26–29, Rm 6:1–6, Kl 3:1–10, Ef 4:22–24, 1Kr 15:49–55, 2Kr 5:1–4.

Meelespeetav salm: „...vaid rõivastuge Issanda Jeesuse Kristusega ja ärge tehke ihu eest hoolitsemisest himude rahuldamist!“ (Rm 13:14)

Kas sa oled kunagi muna maha pillanud ja vaadanud, kuidas see katki kukub? Üks, mida sa kindlasti ei ole *kunagi* näinud, on see, kuidas see katkine ja segamini muna uuesti kukuks, ainult et tagurpidi ja tagasi munakoore sisse. See lihtsalt ei käi niiviisi.

Looduse, vähemalt langenud looduse põhiseadus on, et asjad liiguvad allakäigu suunas, korratuse suunas. Mis juhtub omapead jäetud asjadega: kasvatavad energiat ja ehitavad end üles või vähenevad, lagunevad ja liiguvad korratuse poole? Vastus on ilmselge. Me näeme seda kõikjal enda ümber ja isegi endis (näiteks oma vananevas kehas).

Keeruline teadus püüab seda fenomeni selgitada, aga ei pea olema füüsikadoktor, et seda tõdeda. Varasemat õppetükki tsiteerides: „maa kulub nagu kuub“ (Js 51:6).

Ja siiski on meil kõige selle keskel evangeelium, päästeplaan, mille südamikus on taastamine, vana ja katkise ning lagunenu uueks muutmine.

Käesoleval, viimasel nädalal uurime Piibli erilisi rõiva-kujundeid, mis toovad meie silme ette uuendamise ja taastamise töötused.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 25. juuniks.

Pühapäev, 19. juuni

Töötuse pärijad

Kristliku koguduse suurimaid võitlusi, mis tekkis koos kogudusega ja oli ka protestantliku reformatsiooni keskmes (ja ka tänapäevaste reformatsioonide keskmes, ka meie koguduses), keerleb ümber evangeeliumi, lunastuse ja selle ümber, kuidas me saame päästetud. Paulus pidi koos Galaatia kogudusega tegelema selle teemaga koheselt, kuna kogudusse oli hiilinud valeõpetus, mis ohustas evangeeliumi rikkumatust.

Loe Gl 3:26–29. Mis on Pauluse peamine mõte? (Pane lugedes tähele, et siin on kasutatud rõivastumise mõtet.) _____

27. salmis ütleb Paulus, et kõik need, kes on ristitud, on „Kristusega rõivastatud“. Kuigi kõik olid patused, pesti nende patud ära, nende vanad määrdunud riided olid kadunud ja nad olid nüüd „rõivastatud“ Jeesuse õigusega. Tema elu, Tema täiuslikkus, Tema iseloom – nad võivad väita, et see on nüüd nende oma. Kõik lepingutöötused on täitunud Jeesuses ja nüüd, rõivastatud Kristusega, võivad nad neid töötusi enda omaks pidada. Nad on töötuse pärijad, see töötus anti esimesena Aabrahamile (1Ms 12:2, 3); nad ei saa seda mitte oma seisuse, soo või rahvuse pärast, vaid ainult usus Kristusesse.

Loe Rm 6:1–6. Mida ütleb Paulus sellist, mis peaks aitama meil mõista, mida tähendab olla rõivastunud Kristusega? _____

Kristusega rõivastumine tähendab enam kui pelka seaduslikku suhet Jumalaga. Kristlased on Kristusega ühendatud; nad on end Temale alistanud ja Temas on neid uuendatud, noorendatud ja taastatud. Kristlased, kes keelduvad muutmast oma vanu teguviise, vanu harjumusi ja vana eluviisi, peavad vaatama peeglist, et näha, millega nad tegelikult on rõivastunud.

Missugused on sinu rõivad? Kas sinu avalikud rõivad erinevad sellest, mida sa kannad siis, kui keegi (sinu arvates) ei vaata? Mida sinu vastus sinu kohta ütleb?

Esmaspäev, 20. juuni

Ärge hoolitsege ihu eest

Paulus võib oma sügava ja keerulise teoloogia kõrval olla ka väga praktiline. Igasugune teoloogia või versioon evangeeliumist, mis keskendub päästele vaid külmade seaduslike argumentidega, vaatab märgist mööda. Kristlus seisneb Jeesuses, aga Jeesus ei ole isolatsioonis. Kristlus seisneb Jeesuses ja selles, mida Ta on teinud oma elu, surma ja ülempreesterliku teenistusega langenud inimkonna heaks. See ei tähenda vaid meie seadusliku seisuse muutmist Jumala ees, see tähendab muutust, uuendust, uussündi meis – see tähendab uut elu Kristuses.

Loe Rm 13. Keskendu igapäevastele praktilistele nõuannetele, mida Paulus kristlastele annab. _____

Suurem osa sellest peatükist keskendub sellele, mida võiks pidada heaks tavaks ja heanaaberlikkuseks. See kordab seaduse põhimõtteid, kulmineerudes kuulsate sõnadega: „Armasta oma ligimest nagu iseennast!“ (s 9)

Salmides 11–14 see toon mõnevõrra muutub. Paulus alustab peatükki, rääkides kehtivale võimule kuuletumisest ja rõhutab seejärel aja hilisust, mis tähendab, et ajal, mil roomlased elasid, pidid nad oma käitumises tõsisemaks muutuma. Ja peatüki lõpus on fraas „rõivastuge Jeesuse Kristusega“ (s 14), milles on kasutatud sama kreeka tüve nagu Gl 3:27. Seega, mõlemad salmid räägivad ühest ja samast asjast.

Rm 13. ptk kontekst annab selgelt mõista, mida Paulus silmas peab. Sellele fraasile eelnevad salmid ja sellesama salmi ülejäänud osa näitavad, et Kristusega rõivastumine tähendab elamist usus ja kuulekuses. Salmis 12 esineb sama kreeka tüvi „valguse relvadega“ rõivastumise kontekstis. Kristus on maailma valgus; need, kes käivad Temas, ei käi pimeduses. Nad on „pimeduse teod“ maha pannud ja käivad nüüd valguses. Mida Kristusega rõivastumine veel tähendada võiks, keskendub see kindlasti iseloomu ehitamisele, käitumisele, Kristuse armastusega armastamisele ja Tema kuju peegeldamisele. Teatud mõttes peaksid need, kes on Kristusega rõivastunud, muutuma ümbritseva halvenedes aina paremaks ja paremaks (vt 2Kr 3:18).

Kui teistsugune oleks sinu elu, kui sa oleksid täielikult Kristusega rõivastunud? Missugustes oma elu aspektides hoiad sa end tagasi alistumisest ja surmast iseendale, mida on vaja selleks, et Issand saaks sinus töötada? Kuidas võiks sinu elu praegusest erineda, kui sa end täielikult alistaksid?

Teisipäev, 21. juuni

Seljast ära, selga tagasi

Loe Kl 3:1–10. Lugesdes pane tähele, et 10. salmis kasutatakse taas sõna *rõivastuma*, mis esines ka varem õpitud salmides. Seda meeles pidades – mida need salmid meile ütlevad? _____

Piibliuurijad näevad neis salmides, nagu ka teistes uuritud salmides, viiteid ristimisele. (Missuguses teksti osas näed sa vihjet sellele?) Meile näidatakse taas uuenduse ja taastamise mõtet – miski tehakse paremaks, kui see enne oli. Kristuses me ei ole enam samad inimesed, kes me kunagi olime, me ei ela enam vana elu. Paulus on siin väga selge, sidudes selle, mida me kogeme Kristuses nüüd, kogemusega, mille me saame Tema naasmisel. Tõesti, see, kuidas me reageerime Jeesuse esimesele tulemisele, määrab ära selle, mis saab meist Tema teisel tulemisel!

Loe Ef 4:22–24 (jah, kreeka tegusõna 24. salmis on *rõivastuma*). Missugust mõtet Paulus siin rõhutab? _____

Pane tähele kontrasti uue ja vana loomuse vahel. Põhimõtteliselt on „vana loomus“, endine mina surnud (seda sümboliseerib ristimine) ja asemele tuleb „uus inimene“, uus loodu Kristuses. Ka siin kasvab riietumise idee – kas Kristusega või uue inimesega – välja kristliku käitumise pinnasest. Loe salme, mis on selle lõigu ees ja järel. Siin on juttu iseloomu muutumisest, tegude ja inimese moraalse keskme muutumisest. See teema, see mõte kordub taas ja taas. Ristitud kristlastena oleme uued inimesed Issandas; olla riietunud Kristuses ei ole ainult õigeksmõistmise metafoor, mis väljendab seda, et Kristuse õigus katab meie patud ja annab meile Jumala ees uue seadusliku seisuse. Olla riietunud Kristuses tähendab seda, et me oleme uus loodu, kes „on loodud Jumala poolt elama tõe õiguses ja vagaduses“ (Ef 4:24).

Vaata veel üle tänased salmid, pöörates erilist tähelepanu käitumist puudutavatele käskudele. Missugustes valdkondades sina muutust vajad? Kui sa võitled, miks mitte otsida keegi, keda sa saad usaldada, ja küsida abi, kuidas sina saaksid elada Pühakirjas õpetatud tõdede valgel paremat elu?

Kolmapäev, 22. juuni

Ühe silmapilguga

Pole kahtlust, et riitumine Kristuses tähendab uueks muutumist Jeesuses. See tähendab saada taastatud, vähemalt mingil määral „oma Looja näo kohaselt“ (Kl 3:10). Lugematul hulgal elusid kannab tunnistust sellest, mida Issand on neis ja nende heaks teinud. Paljud meist tunnistavad vaatamata oma vigadele, võitlustele ja langemistele, mida tähendab olla riitunud Jeesusega.

Kuid olgem ausad. Kui Kristuse teod meie elus piirneksid ajaliku eluga, siis – kas me oleme riitunud Kristusega või mitte – ootaks meid sellegipoolest haud. Paljud on selles elus Jeesuse ja oma usu pärast palju kannatanud. Missugused on kohese tulemuse valgel need tulemused, mis need *võiksid* olla vastandina sellele tasule, mis meid ootab Jeesuse teisel tulemisel?

Loe 1Kr 15:49–55. Missugust lootust siin kirjeldatakse? Luges püüa leida sõnad, mis tulenevad samast kreeka keele tüvest, mis tähendavad riitumist või riietega katmist. _____

53. ja 54. salmis kasutatakse sama tegusõna (sageli tõlgitud kui *riietuma*), mida oleme juba ennegi näinud. Siin viib apostel selle tähenduse uuele tasandile. Kristusega riitumine ei tähenda ainult Jeesuse moraalse kuju edasikandmist, Tema iseloomu peegeldamist ja Tema õpetatud põhimõtete kohaselt elamist. Teisisõnu, see ei ole pelgalt seaduslik või moraalne muutus: see tähendab ka radikaalset *füüsilist* muutust. Meie surelik ihu, meie valutav ja surev liha riietatakse samasuguse surematu ihuga, mis oli Jeesusel pärast ülestõusmist. Milline sügavasisuline tähendus on riiete vahetamisel, uute rõivaste kandmisel! Selline ülev lootus ootab meid, ainus lootus, mis muudab meie usu väärtuslikuks (vt 1Kr 15:12–19).

Enamus meist (eriti vananedes) mõistab oma ihu haprust ja ebausaldusväärset. Kui me ei näe veel iseenda haprust, näeme seda teistes. Mõtle lootusele, mis meil Jeesuses on – nagu on kirjas neis salmides. Mida on sellel maailmal mingilgi *kujuteldaval* moel pakkuda sellist, mis muudaks siin ilmutatud lootuse kaotamise võrreldavaks?

Neljapäev, 23. juuni

Meie taevane kodu

Loe 2Kr 5:1–4. Mida Paulus meile siin ütleb? Missugust lootust ta kirjeldab? Kuidas sobitub siia rõivaste kujund? _____

Kuni me oleme selles maailmas, selles kehas, selles „hoones“, me „ägame“ (sama tähendusega nagu *sügavalt ohkama*). Kes poleks selles „maises telkhoones“, oma praeguses ihus, äganud? Loe eelmist peatükki (1Kr 4), mis räägib hädadest, millega Jeesuse järgijad on selles elus kokku puutunud. Pärast seda loetelu läheb Paulus tänase salmi juurde.

Jah, me ägame, me kannatame ja me sureme, aga sellega lugu ei lõpe. Meil on töötus, et meid riietatakse taevaliselt.

Missugust kahte metafoori või kujundit kasutab Paulus neis salmidest, kirjeldamaks meie praegust olukorda ja lootust, mis meid ootab? _____

Vanades kirjutistes tajuti riietumise ja majas olemise ideed samaväärsetena. Mõlemad asuvad meist väljaspool ja mõlemad kujutavad teatud viisil kaitset ja katmist (Pauluse ajal tulenes vaesemate inimeste riietuse nimetus samast sõnast, mis tähendas väikest maja).

Mingil põhjusel kasutab Paulus kahe peamise mõtte vastandamiseks erinevaid kujundeid – ajutist maist eluaset kontrastina igavesele eluasemele; alastiolemist vastandina riietega kaetule; ja surelikkust (surma vääramatust) vastandina elule, igavesele elule Kristuses. Need metafoorid peegeldavad kõik ühte: lootust, et meid riietetakse Kristuse naasmisel surematu ihuga. Teiste sõnadega, need salmid väljendavad uuel viisil igavese elu töötust, mis meil on Jeesuses.

Mõtle surmale, selle näivale lõplikkusele. Mis lootust saab meil olla ilma lootuseta, et pärast surma on veel midagi? Süüvi põhjustesse, mis meil on ja mis on aluseks meie lootusele, et viimane sõna ei jää surmale. Arutlege klassis oma vastuste üle.

Reede, 24. juuni

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i „Suur võitlus“ ptk „Võitlus lõppenud“ lk 665.

„Kõik on õnnelikud, pered on ühendatud ja riietatud ülistuse ning tänulikkuse rõivastega – Kristuse õiguse rüüga. Kogu loodus ülistab ja imetleb oma ületamatus ilus Jumalat. Maailm kümbleb taevas valguses. Aastad mööduvad rõõmus. Kuuvalgus on sama ere kui päikesevalgus ja päike on seitse korda eredam kui praegu. Koidutähed laulavad koos ja Jumala pojad hõiskavad rõõmus, kui Jumal ja Kristus ühinevad, öeldes: „Enam ei ole pattu, enam ei ole surma.““ (Ellen G. White, *My Life Today*, lk 348)

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake klassis üle vastused neljapäevase osa viimasele küsimusele. Kuidas saate üksteist aidata selle töötuse lootuse leidmisel? Kuidas saaksite aidata neid, kes kahtlevad?

2. Tänapäeval asetavad inimesed liiga suure lootuse teadusele. Paljud usuvad, et teadus on inimkonna ainus tõe ja lootuse allikas. Mõtle, miks on selline lootus vale, eriti viimastel päevadel õpitu kontekstis. Missugust lootust saab teadus pakkuda meile suurima probleemiga – surmaga – võitlemiseks? Miks peab meie lootus olema milleski „üleloomulikus“, nagu neis töötustes on kirjeldatud?

3. Mõtle Pauluse küsimusele Rm 7:24: „Kes ostab mu lahti sellest surma ihust?“ (viide toonasele karistusviisile, kui kurjategija pidi kandma enda keha külge aheldatud surnukeha). Missuguse vastuse saame anda, mida ei saa anda ka kogu maailma tarkus?

4. Mõtle veelgi sellele, mida tähendab olla „rietatud“ Kristusega selles mõttes, kuidas me elame oma elu. Mõtle läbi oma eluviis: oma teod, harjumused, mõtted, suhtumised teistesse ja nii edasi. Kuivõrd hästi peegeldad sa oma elus Kristust? Kuigi me kõik võitleme omandatud ja päritud patuste kalduvustega, missuguseid avatud ja teadlikke valikuid saame langetada, mis aitaksid elada nii, nagu me peaksime? Kuidas saame ka üksteist kogukonnana aidata, et me elaksime nende piibellike põhimõtete alusel, mis meie ette on seatud?

Annetuste kalenderplaan 2011. aasta II veerandil

Aprill

2 Kohalik kogudus

9 Peakonverents

16 Kohalik kogudus

23 Kohalik kogudus

30 Kohalik kogudus

Mai

7 Kohalik kogudus

14 Divisjon

21 Kohalik kogudus

28 Kohalik kogudus

Juuni

4 Kohalik kogudus

11 Kohalik kogudus

18 Kohalik kogudus

25 Kohalik kogudus